БАНКА ДСК АД

Индивидуален финансов отчет

за годината, приключваща на 31 декември 2024,

доклад за управлението и дейността,

декларация за корпоративно управление

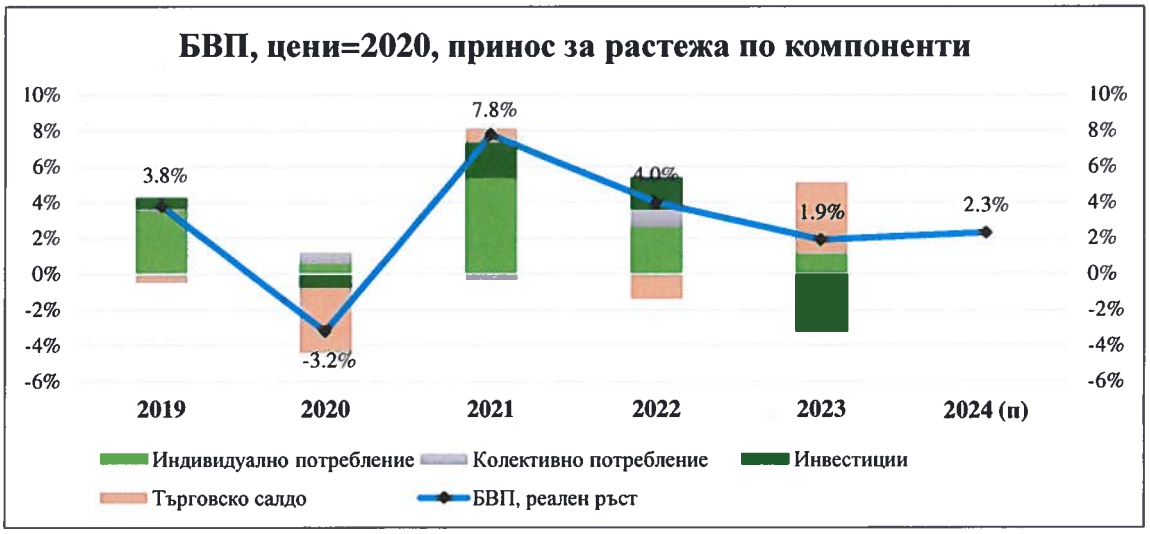
и доклад на независимите одитори

БАНКА ДСК АД
Доклад за дейността на
Банка ДСК АД
За 2024 година

Макроикономическа среда

Световната търговия изживява сътресения, които са породени от политически решения, най-вече от новоизбраната президентска администрация в САЩ. И докато икономиката на САЩ остава силно представяща се, еврозоната показва признаци на забавяне. Традиционният двигател на ЕС Германия отчита две последователни години на рецесия, макар и плитка. Несигурността, заедно с политическите сътресения, натежават върху вътрешното търсене и инвестиции. Въпреки това, очакванията за европейската икономика показват плавно възстановяване, движено от покачващи се доходи, устойчиво вътрешно търсене и намаляващи лихвени проценти по кредитирането. Настоящите военни конфликти из света показват значимостта на разходите за отбрана, които освен всичко друго могат да спомогнат за увеличаване на икономическия растеж. През 2024 г. цените на енергийните ресурси запазват стабилните си нива от 2023 г. като най-важният бенчмарк за това – петрол тип „Брент" отчита лек спад от 2%, достигайки $81 за барел. Стабилизирането цената на петрола през последните няколко години частично допринася за отчитане на дисинфлационен тренд в световен мащаб. След като централните банки водеха няколкогодишна рестриктивна парична политика за да се преборят с инфлацията, през 2024 г. тенденцията се обърка в разхлабване на паричната политика. Основният фокус на централните банкери се насочи към стимулиране на икономическата активност, особено в условия на увеличаващи се политически и икономически рискове в световен мащаб.

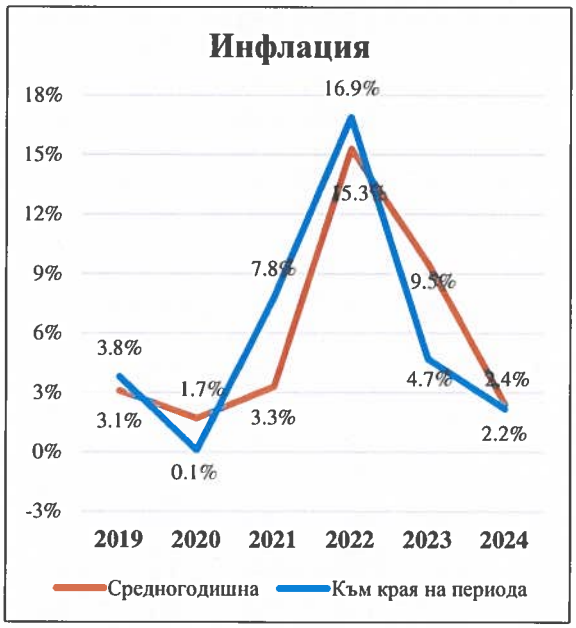
Българската икономика продължава да демонстрира устойчивост и адаптивност, заедно с умерено оптимистични тенденции въпреки външните и вътрешни предизвикателства. БВП на България отчита увеличаващ се годишен ръст, изпреварвайки повечето икономики в еврозоната и ЕС, като към края на четвъртото тримесечие на 2024 г. е 3.1%. След поредните предсрочни парламентарни избори и след дълги преговори между политическите партии, се сформира редовно правителство, въз основа на коалиционно сътрудничество и общи цели. Въпреки политическата нестабилност, една от основните цели бе изпълнена успешно – България е част от Шенгенското пространство от началото на 2025 г. Следващата заложена цел на правителството е приемане на еврото. След като изпълнението на Маастрихтския инфлационен критерий е почти изпълнен, горещата точка се оказват държавните финанси и по точно държавния бюджет. Той трябва да бъде ясно разписан, реално изпълним и отговарящ на критерия за стабилност (до -3% дефицит от БВП) в средносрочен план.

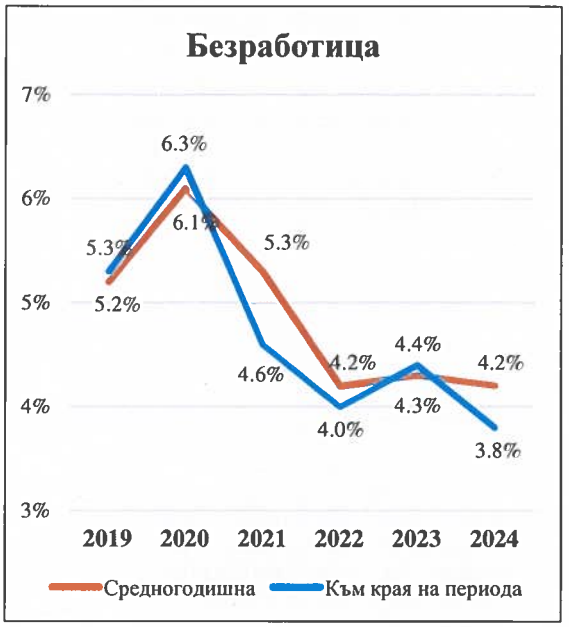

До голяма степен инфлацията в Европа и България бе преодоляна, макар все още да се колебае между 2-3%. Много от факторите, които предопределят инфлацията са вече значително по-стабилни и с изконсумиран ефект. Цената на петрола и международната търговия съумяват да запазят краткосрочен баланс, макар и опасната възможност да се влоши покрай военните конфликти и очакваните търговски войни между водещите световни икономики. Средногодишната цена на електроенергия в България за 2024 г. е 199 лв./kWh и намалява на годишна база с близо 2%. Природният газ също намалява своята средногодишна цена с 24% от 84 лв./MWh на 64 лв./MWh. Средногодишната инфлация (ИПЦ, предходните 12 месеца=100) в България за 2024 г. е 2.4%, значително падаща от 9.5% година назад. До 2027 г. инфлацията се очаква да запази тези ниски нива в диапазона 2-3%, като идентифицираните фактори, които могат да влошат инфлационния натиск

в България са аварийни събития в енергетиката, по-студен отоплителен сезон и необосновано коригиране цените на административно определени стоки и услуги.

Пазарът на труда продължава да демонстрира ниски нива на безработица в България и ЕС. Въпреки това, безработицата в България все още е далеч от естественото ниво на безработица, заедно с това потенциалът за развитие на пазара на труда е ограничен от неблагоприятните демографски тенденции. Бизнесът продължава да изпитва затруднения при наемане на персонал, като „вносът" на работна ръка от държави извън ЕС се увеличава. В резултат на това, че пазарът на труда демонстрира представяне над дългосрочния потенциал, натискът върху работните заплати остава висок. Работните заплати и през 2024 г. отчитат сериозни годишни ръстове, като номиналната заплата се увеличава с 15.3% (2023: 14.5%), докато реалната се увеличава с 12.9% (2023: 5.0%).

Държавният дълг в края на 2024 г. е в размер на 47.4 млрд. лв. (23.8% от БВП), като се увеличава на годишна база със 6.9 млрд. лв. Балансът на консолидираната фискална програма (КФП) затвори 2024 г. с дефицит в размер на 6.1 млрд. лв. или -3.1% от БВП. Без предприемане на дългосрочни държавни стратегии, фискалната позиция все по трудно ще бъде балансирана, дори и в рамките на -3%.

Фискални показатели	*Мерна единица*	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Правителствен баланс *(КФП)*	*млрд. лв.*	-1.1	-3.5	-3.8	-1.3	-5.6	-6.1
Държавен дълг	*млрд. лв.*	22.0	27.5	31.2	36.1	40.5	47.4
в т.ч. вътрешен	*млрд. лв.*	5.5	5.6	8.6	11.0	10.6	11.9
в т.ч. външен	*млрд. лв.*	16.5	21.9	22.6	25.1	29.9	35.5
% от БВП							
Правителствен баланс *(КФП)*	%	-1.0	-2.9	-2.8	-0.8	-3.0	-3.1
Държавен дълг	%	18.4	22.7	22.4	21.5	21.9	23.8
в т.ч. вътрешен	%	4.6	4.7	6.2	6.5	5.7	6.0
в т.ч. външен	%	13.8	18.1	16.2	14.9	16.1	17.8

В България банковият сектор отчита още една силна финансова година, като годишната печалба (след данъчно облагане) е в размер на 3.7 млрд. лв. и се увеличава с 8.1% спрямо година назад. Кредитните експозиции и депозитната база продължават да се увеличават в синхрон с по-бързия от очакваното икономически растеж в страната. Кредитната активност при домакинствата демонстрира устойчива тенденция, която продължава да функционира в условията на относително стабилни и ниски лихвени проценти. Този финансов резултат е в следствие на все още високите лихвени проценти, силната консолидация на сектора и относително ниските разходи за обезценка. След като централните банки започнаха да намаляват своите лихвени проценти, нивата им в България също намаляват като трансмисията се пренася най-бързо в корпоративния сегмент. Приходите от лихви са в размер на 5.6 млрд. лв. и се увеличават на годишна база с 14.9%, докато приходите от такси и комисионни също се увеличават, но с по-бавен темп (9.9%). Общите разходи в банковата система за 2024 г. са 3.1 млрд. лв. като основното им перо, а именно разходите за персонал, се увеличават на годишна база с 13.5%. По-ниски годишни ръстове отчитат текущите разходи и амортизации (10.5%) и регулаторните разходи (7.0%). Балансовите показатели на сектора също отбелязват значителни увеличения, особено в сегмент „Банкиране на дребно". Общите клиентски кредити в края на 2024 г. са в размер на 111 млрд. лв., движени основно от кредитите на домакинства (21.6% годишен ръст). Депозитната база (клиентски депозити) в края на 2024 г. са в размер на 149 млрд. лв., като основен двигател за годишното увеличение са депозитите на домакинства (11.7%). Необслужваните кредитни експозиции (над 90 дни забава) намаляват през годината и в края на 2024 г. са 2.0% от общия клиентски кредитен портфейл на банките.

Единица / *Избрани основни показатели*	*Мерна единица*	**Банков сектор**			**Банка ДСК**		
		2023	2024	*24/23 (YoY)*	2023	2024	*24/23 (YoY)*
Общо активи	*млрд. лв.*	172	192	*11.4%*	33	36	*11.3%*
Клиентски кредити	*млрд. лв.*	97	111	*13.6%*	21	23	*10.8%*
Клиентски депозити	*млрд. лв.*	137	149	*8.9%*	26	29	*11.2%*
Печалба *(след данъчно облагане)*	*млрд. лв.*	3.4	3.7	*8.1%*	1.0	1.0	*-3.0%*
Възвръщаемост на капитала (ROE)	%	18.3	17.1	*-1.2pp*	24.7	20.9	*-3.8pp*
Възвръщаемост на активите (ROA)	%	2.1	2.0	*-0.1pp*	3.3	2.8	*-0.4pp*
Необслужвани клиентски кредити	%	2.3	2.0	*-0.3pp*	1.4	1.5	*0.1pp*
Клиентски кредити/клиентски депозити (L/D)	%	71.2	74.3	*3.1pp*	78.3	78.1	*-0.2pp*
Разходи/приходи	%	39.6	38.7	*-0.9pp*	31.0	31.4	*0.4pp*
Ликвидно покритие (LCR)	%	247	241	*-6pp*	280	345	*66pp*
Обща капиталова адекватност (CAR)	%	21.6	23.4*	*1.8pp*	23.4	24.9*	*1.5pp*
Базов собствен капитал от първи ред (CET1)	%	20.1	21.7*	*1.7pp*	20.9	22.5*	*1.6pp*

* Информацията е към септември 2024 г.

Резюме

В банковия сектор Банка ДСК заема второ място по общ размер на активите, които към края на 2024 г. възлизат на 36 461 млн. лв., отбелязвайки годишен ръст от 3 687 млн. лв. Банката успешно затвърждава лидерската си позиция както при общия обем на клиентските кредити и депозити, така и в ключови сегменти на кредитирането и депозитното банкиране. Банката поддържа първата си позиция на кредитния пазар с пазарен дял от 20.5%, а на депозитния пазар заема второ място с дял от 19.1%, което представлява увеличение от 0.1 процентни пункта спрямо 2023 г.

За 2024 г. Банка ДСК отчита печалба след данъци в размер на 987,1 млн. лв.

Съотношението оперативни разходи към нетен оперативен доход възлиза на 31,0%, което е под средното ниво за банковата система в страната. Този резултат е следствие от последователното подобряване на оперативната ефективност, стратегическото управление на инвестиционната политика и стриктния контрол върху текущите разходи.

През 2024 г. Банка ДСК АД продължава да предлага традиционни кредитни и депозитни продукти за населението, затвърждавайки лидерските си позиции в сегмента.

Стратегически приоритет на банката остава дигиталната и организационната трансформация, насочена към предоставяне на иновативни и висококачествени продукти. Фокусът е върху подобряване на клиентското изживяване запазвайки оперативната ефективност.

Банка ДСК продължава да разчита на своята устойчива рамка за управление на рисковете включително тяхното регулярно наблюдение и оценка от съответните отговорни звена. Банката стриктно съблюдава както регулаторните изисквания, така и вътрешните политики за управление на риска.

Към момента няма индикации за повишаване на риска в отделни сегменти или продукти, както и по отношение на качеството на активите, ликвидността, валутната позиция, лимитите за търгуване и капиталовата адекватност. Всички показатели остават в приемливи граници, които банката е напълно способна да посрещне.

Банка ДСК използва разнообразни финансови инструменти за управление на ликвидността и пазарните рискове както за собствена сметка, така и в подкрепа на клиентите си.

На своите клиенти банката предлага инструменти за управление на валутен и лихвен риск, включително валутни форуърди, валутни и лихвени суапи, както и валутни опции. Позициите, възникнали в резултат на клиентски нареждания, се управляват в съответствие с политиката за управление на пазарните рискове, като преобладаващо се затварят на междубанковия пазар.

Банката предоставя инвестиционни услуги за сметка на клиенти, като стриктно спазва разпоредбите на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и съответните подзаконови нормативни актове, включително:

- Наредба № 38 от 21.05.2020 г. относно изискванията към дейността на инвестиционните посредници.
- Наредба № 58 от 28.02.2018 г. на Комисията за финансов надзор (КФН) относно защитата на финансовите инструменти и клиентските средства, управлението на продукти и възнаграждения.

В съответствие с регулаторните изисквания, Банка ДСК съхранява пълната документация, свързана със сключването на клиентски договори и изпълнението на нареждания, като осигурява идентификация на клиентите съгласно Закона за мерките срещу изпирането на пари. Освен това банката поддържа отчетност и отделни клиентски сметки, гарантиращи ясно разграничаване на клиентските активи от собствените ѝ финансови инструменти.
По отношение на административните функции е налице наблюдение на изпълнението на дейностите (особено тези, които се отнасят до взаимоотношенията с външни страни). Административно обслужване е осигурено за цялата клонова мрежа, като почти всички договори за доставки са централизирани и поръчките, доставките и съответните разходи се контролират от Централно управление. Отчетите и другите задължения към външни страни и регулаторни органи се подготвят и изпращат своевременно и съблюдаването на всички законови изисквания се контролира от направление "Стратегия, финанси и операции", Управление "Правно" и Управление "Нормативно съответствие". Операционният риск се наблюдава и регулярно се извършват отчети към КУОР (Комитет за управление на операционния риск) с измерване на откритите събития и реализирани загуби и съответните потенциални загуби, както и препоръки за понижаване на операционния риск.

През 2024 г. Банка ДСК няма действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

Обща информация за управлението и структурата на Банката

Банка ДСК АД притежава пълен лиценз за банкова дейност с право да извършва всички банкови операции, разрешени от действащото законодателство в страната. Тя е универсална търговска банка с преобладаваща дейност в банкирането на дребно. Банка ДСК АД не е придобивала и не притежава собствени акции от капитала на Дружеството.

Банка ДСК АД има двустепенна система на управление. Управленските органи са: Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС).

Към 31 декември 2024 г. Банка ДСК АД се ръководи от Надзорен съвет и Управителен съвет в следния състав:

Надзорен съвет

Ласло Бенчик - председател на НС

Ласло Волф – заместник-председател на НС

Виолина Маринова – член на НС

Едина Берлингер, - член на НС

Антони Радев – член на НС

Жужана Берецки – член на НС

Тамаш Бернат – член на НС

Управителен съвет

Тамаш Хак-Ковач – председател на УС и главен изпълнителен директор

Славейко Славейков – член на УС и изпълнителен директор

Доротея Николова-Илчева - член на УС и изпълнителен директор

Боян Стефов – член на УС и изпълнителен директор

Димитър Дилов - член на УС и изпълнителен директор

Михаил Комитски – член на УС и изпълнителен директор

Цветослав Димов – член на УС и изпълнителен директор

В Управителния съвет персоналните промени през 2024 г. са както следва:

- С решение УС на Банка ДСК от 13.03.2024 г. г-н Михаил Комитски е избран за Изпълнителен директор, а с решение на НС от 13.03.2024 г. е одобрен за Изпълнителен директор на Банка ДСК АД. Михаил Комитски е вписан по партидата на Банката в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията на 25.03.2024 г.

Промените към дата 25.03.2024 г. са както следва:

Дата на изтичане на мандата: 18.05.2026 г.

Членове на УС:

Михаил Руменов Комитски - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Димитър Иванов Дилов - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Тамаш Хак-Ковач - Главен изпълнителен директор, Държава: УНГАРИЯ

Доротея Николаева Николова-Илчева - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Славейко Любомиров Славейков - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Боян Филипов Стефов - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

- С решение на НС на Банка ДСК от 08.04.2024 г. и на УС на Банка ДСК от същата дата, г-н Цветослав Димов е избран съответно за член на Управителния съвет и за Изпълнителен директор на Банка ДСК. С решение от 09.04.2024 г. НС на Банка ДСК е одобрил избора на г-н Димов за Изпълнителен директор. Цветослав Димов, получава одобрение с Решение № 155/29.03.2024 г. на Управителния съвет на Българската народна банка да заема длъжността член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на „Банка ДСК" АД, вписан по партидата на Банката в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията на 22.04.2024 г.

Промените към дата 22.04.2024 г. са както следва:

Дата на изтичане на мандата: 18.05.2026 г.

Членове на УС:

Боян Филипов Стефов - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Цветослав Найденов Димов - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Михаил Руменов Комитски - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Димитър Иванов Дилов - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Тамаш Хак-Ковач - Главен изпълнителен директор, Държава: УНГАРИЯ

Доротея Николаева Николова-Илчева - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

Славейко Любомиров Славейков - Изпълнителен директор, Държава: БЪЛГАРИЯ

В Надзорния съвет персоналните промени през 2024 г. са както следва:

С решение от 17.11.2023 г. на извънредно общо събрание на акционерите на Банка ДСК г-н Габор Кунце е освободен като член на НС и г-н Тамаш Бернат е избран като член на НС на Банка ДСК. Общото събрание на акционерите на Банка ДСК прие решението за промени в състава на Надзорния съвет да породи действие при настъпване на следните кумулативни условия - издаване на одобрение от БНБ за заемането от г-н Бернат на длъжността член на Надзорния съвет и вписване на промяната в състава на Надзорния съвет на Банка ДСК в Търговския регистър и регистъра ЮЛНЦ. Г-н Тамаш Бернат е одобрен да заема длъжността член на Надзорния съвет на „Банка ДСК" АД с Решение № 190/18.04.2024 г. на Управителния съвет на Българската народна банка. На 29.04.2024 г. са вписани промените в състава на НС по партидата на Банката в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията.

Промените към дата 29.04.2024 са както следва:

Дата на изтичане на мандата: 31.03.2026 г.

Ласло Волф, Държава: УНГАРИЯ

Ласло Бенчик, Държава: УНГАРИЯ

Виолина Маринова Спасова, Държава: БЪЛГАРИЯ

Антони Радев, Държава: УНГАРИЯ

Атила Туркович, Държава: УНГАРИЯ

Жужана Берецки, Държава: УНГАРИЯ

Тамаш Бернат, Държава: УНГАРИЯ

С решение от 08.08.2024 г. на извънредно общо събрание на акционерите на Банка ДСК г-н Атила Туркович е освободен като член на НС и г-жа Едина Берлингер е избрана като член на НС на Банка ДСК. На 19.08.2024 г. са вписани промените в състава на НС по партидата на Банката в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията.

Промените към дата 19.08.2024 са както следва:

Дата на изтичане на мандата: 31.03.2026 г.

Ласло Волф,

Ласло Бенчик, Държава: УНГАРИЯ

Виолина Маринова Спасова, Държава: БЪЛГАРИЯ

Антони Радев, Държава: УНГАРИЯ

Едина Берлингер, Държава: УНГАРИЯ

Жужана Берецки, Държава: УНГАРИЯ

Тамаш Бернат, Държава: УНГАРИЯ

През 2024 г. Банка ДСК АД няма сключени договори по чл. 240б от Търговския закон.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав на Банка ДСК са съгласно договорите за управление и възлизат на 6,6 млн. лв.

Участие на членове на НС и УС в акционерния капитал към 31.12.2024 г.

Членовете на НС и УС нямат участие в акционерния капитал и не притежават права за придобиване на акции и облигации на дружеството.

Участията на членове на УС на Банка ДСК АД в управителни и контролни органи на търговски дружества към края на 2024 г. като представляващи Банка ДСК са както следва:

Име	**Дружество**	**Позиция**
Тамаш Хак-Ковач	"БОРИКА" АД „дск Венчърс" ЕАД ПОК „ДСК – Родина" АД	Член на СД Член и председател на СД Член и председател на НС
Славейко Славейков	"ДСК Дом" ЕАД	Член и председател на СД
Михаил Комитски	„ОТП Лизинг ЕООД	Управител
Боян Стефов	"ДСК Управление на активи" АД	Член на НС

Участия на членове на НС в управителни и контролни органи на търговски дружества към края на 2024 г.:

Име	**Дружество**	**Позиция**
Антони Радев	MOL Magyar Olaj-es Gazipari Nyrt Wizz Air Holdings Plc	Член на СД Член на СД
Тамаш Бернат	Nova Kreditna Banka Maribor (NKBM), Slovenia	Член на НС

Адресът на централния офис на Банка ДСК АД е 1036, гр. София, ул. Московска №19.

Към 31 декември 2024 г. Банка ДСК АД има 7 регионални центъра, 51 финансови центъра, 23 бизнес центрове и зони, 92 клона, 107 банкови офиса.

Финансов резултат и рентабилност

За 2024 г. Банка ДСК АД отчита печалба преди данъци в размер на 1 143,9 млн. лв. и отчита ръст (3,1%) в сравнение с 2023г. основно в резултат на 260,1 млн. лв. ръст на оперативния доход и 84,8 млн. лв. ръст на оперативните разходи.

Печалбата след облагане с данъци за 2024 г. е 987,1 млн. лв.

Нетният лихвен доход е в размер на 1 317,1 млн. лв. и е по-нисък от 2023 г. с 48,7 млн. лв. или 3,6%, основно в резултат на по-ниски приходи от лихви с 13,9 млн. лв. спрямо 2023 г., като приходите от лихви по кредити нарастват с 157,7 млн. лв., а приходите от лихви по вземания от банки – намаляват с 251,6 млн. лв. Разходите за лихви нарастват с 34,8 млн. лв. основно от по-високи разходи за лихви при кредити от банки и финансови институции.

Нетният нелихвен доход за 2024 г. е 523,7 млн. лв. (увеличение с 143,7% или 308,8 млн. лв. в сравнение с 2023 г.), което се дължи основно на по-висок нетен доход от търговски операции. Нетният доход от такси и комисиони е в размер на 359,6 млн. лв. и нараства с 38 млн. лв. спрямо 2023 г.

Оперативните разходи (вкл. разходи за персонал, амортизации, външни услуги, консумативи и др.) са 570,8 млн. лв., което е увеличение с 84,8 млн. лв. или с 17,4% в сравнение с 2023 г.

Средно-списъчният брой на персонала на Банката към 31 декември 2024 г. е 5 267 (към 31 декември 2023 г. - 5 198).

Отчита се увеличение на активите на един зает от 6,31 млн. лв. към края на 2023 г. на 6,92 млн. лв. към края на 2024 г. Печалбата на едно лице е 187,4 хил. лв. за 2024 г., при 193,6 хил. лв. за 2023 г.

Балансови показатели

Активите на Банка ДСК АД към 31 декември 2024 г. са в размер на 36 461,0 млн. лв. и нарастват с 3 687,2 млн. лв. (или с 11,3%) в сравнение с края на 2023 г., което се дължи основно на увеличението на кредитите на физически лица (с 22,9%). Кредитите на предприятия и бюджет намаляват с 4,0%.

Банка ДСК АД има 19.0% пазарен дял в общата сума на банковите активи в страната към края на 2024 г. (същият като към края на 2023 г.).

Лихвочувствителните активи имат 97,8% относителен дял в общата сума на балансовите активи.

Кредитният портфейл на Банка ДСК АД по брутна стойност (преди обезценка) към 31 декември 2024 г. е 22 911,3 млн. лв., като спрямо края на 2023 г. нараства с 2 242,5 млн. лв. или с 10,8%.

Кредитите на граждани към 31 декември 2024 г. по брутна стойност (преди обезценка) са 14 000,3 млн. лв. и бележат ръст от 2 613 млн. лв. (22.9%) в сравнение с края на предходната година.

Пазарният дял на Банката при кредитите на домакинства в края на 2024 г. е 29.3%, запазвайки пазарната позиция спрямо година назад като при потребителските кредити (вкл. нежилищни ипотечни кредити) и овърдрафти е 35.4% (2023 г.: 36.2%), а при жилищните – 25.1% (2023 г.: 24.5%). При кредитите на нефинансови предприятия пазарният дял към декември 2024 г. е 12.8% при 14.2 % за 2023 г.

Кредитите на предприятия (вкл. и кредити на бюджет) по брутна стойност (преди обезценка) са 8 910.9 млн. лв. и намаляват с 0,37 млн. лв. в сравнение с 2023 г.

Обезценката на портфейла към 31 декември 2024 г. е в размер на 706,6 млн. лв. и нараства с 53,1 млн. лв. спрямо края на предходната година.

Клиентските депозити възлизат на 29 352,8 млн. лв. Това представлява 11,2% или 2 945,7 млн. лв. ръст спрямо края на 2023 г.

Депозитите на граждани към края на 2024 г. са 23 017,1 млн. лв. и нарастват с 2 709,2 млн. лв. или 13,3%.

Пазарният дял на Банката при депозитите на граждани към края на 2024 г. е 24,9% и се увеличава спрямо година назад (24.6%).

Депозитите на предприятия (вкл. и депозити на бюджета) възлизат на 5 917,5 млн. лв. към края 2024 г. като се увеличават с 331,0 млн. лв. спрямо 2023 г.

Депозитите от финансови институции възлизат на 418,2 млн. лв., като намаляват с 94,5 млн. лв. в сравнение с 2023 г.

Коефициентът кредити от клиенти (по балансова стойност)/клиентски депозити към края на 2024 г. е 75,6% (към декември 2023 г.: 75,8%).

Капиталова адекватност

Банката постоянно поддържа ниво на обща капиталова адекватност достатъчно за покриване на рисковете от дейността си и спазване на регулаторните изисквания. Към 31 декември 2024 г. общата капиталова адекватност на индивидуално ниво е 24,95%. Банката осигурява 1 041 млн. лв. свободен капитал над общото капиталово изискване въз основа на процеса по надзорен преглед и оценка и комбинирания капиталов буфер, в т.ч. предпазен капиталов буфер (480,4 млн. лв.), буфер за системен риск (521,9 млн. лв.), буфер за ДСЗИ (192,1 млн. лв.) и специфичен за институцията антицикличен буфер (376,6 млн. лв.).

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът клиентът или контрагентът да не изпълни договорните си задължения, което води до финансова загуба за Банката. Основната дейност на Банката по генериране на доходи е отпускане на заеми на клиенти, поради което кредитният риск е основен риск. Кредитният риск възниква основно от кредити и аванси, предоставени на клиенти и други банки. За целите на управлението на риска, Банката разглежда всички елементи, свързани с излагането на кредитния риск, като например риск от неизпълнение от страна на контрагента, географски риск и секторен риск.

При идентифициране и измерване на кредитния риск в условията на по-висока несигурност, предизвикана от геополитическите противоречия и останалите нововъзникващи рискове, Банката отчита спецификите на отделните клиенти и техните възможности да преодолеят затрудненията, породени от нововъзникващи рискове (примерно способността да заместят съответните клиенти или доставчици от райони на военни конфликти, способността да издържат при по-продължителни периоди на високи цени на енергоизточници/ инфлация, способността да се адаптират към промени в законодателството и клиентските предпочитания и др.). Банка ДСК проследява на месечна база дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск. Оценката се извършва или индивидуално за даден кредит като част от процеса по кредитен мониторинг, или при наличие на индикатори за потенциално увеличен кредитен риск, като например дни просрочие; настъпили неизпълнения по други експозиции в сегмента на дребно (стига съответното неизпълнение да не поражда неизпълнение и по друг кредит); статус на кредитите, поставени в списъка под наблюдение; извършено преструктуриране на експозицията (това е индикатор за прехвърляне на кредита към Фаза 2, стига да няма основания за класифицирането му като необслужван). Значително увеличение на кредитния риск може да се определи и на базата на поведенчески модел, който използва актуални данни за историята на кредита, състоянието на други кредити на същия клиент, дължими към други финансови институции, предоставящи информация в Централния кредитен регистър и др. През месец май 2024 г. Банка ДСК допълнително усъвършенства начина, по който резултатът от поведенческия модел оказва влияние върху преценката за наличие или липса на значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, като замени ползваната до тогава вероятност от възникване на неизпълнение за хоризонт от 12 месеца от датата на преценка на вероятността с вероятност от възникване на неизпълнение за целия живот на задължението.
През месец ноември 2024 г. Банка ДСК усъвършенства допълнително преценката си за наличие или липса на значително увеличение на кредитния риск, като надгради изчислението на промяната във вероятността от възникване на неизпълнение с фактори, които отчитат влиянието на нововъзникващите рискове (инфлация и лихвени проценти, геополитически риск и риск от прекъсване на доставки, климатични рискове).

Към края на 2024 г. кредитният портфейл на Банката на база на амортизирана стойност преди обезценка се състои от кредити на граждани и домакинства (61,1%) и кредити на предприятия (в т.ч. и бюджет) (38,9%). При кредитите на граждани и домакинства рискът е добре разпределен между потребителски кредити (45,4%) и кредити, обезпечени с ипотека (54,6%).
Коефициентът на покритие (процентите на покритие на кредитния портфейл от обезценки за очаквани кредитни загуби) към 31 декември 2024 г. е както следва:
Общ кредитен портфейл – 3,1%.

Съгласно класификацията на качеството на портфейла по "фази" съгласно МСФО 9 покритието с обезценка за всяка група е както следва:

- Фаза 1 – 0,6%
- Фаза 2 – 10,6%
- Фаза 3 – 63,2%

Към 31.12.2024 г. кредитните експозиции, които се обслужват редовно, включително и тези с повишен кредитен риск (класифицирани във Фаза 1 или Фаза 2) са 98,1%., като по продукти разпределението е както следва:
Потребителски кредити на граждани– 95,7%, Стокови кредити на граждани– 97,4%, Ипотечни кредити на граждани – 98,8%, Кредити на малък бизнес – 95,4%, Кредити на корпоративни клиенти (корпоративни клиенти Среден пазар и Големи корпоративни клиенти) – 99,4%.

През 2024 г. продължи работата по интензивни мерки за подобряване на процеса по следене и управление на качеството на портфейла, като подобряване на процедурите по обследване и анализ на проблемни кредити, подобряване на работата на инспекторите по проблемни кредити в клоновата мрежа, ранно идентифициране на проблемни експозиции и предприемане на интензивни действия за установяване на причините и намиране на решение, отговарящо на променените обстоятелства, съобразено едновременно с интересите, както на Банката така и на кредитополучателите.

Към 31.12.2024 г. необслужваните кредитни експозиции преди обезценка (Фаза 3) са 1.9 %

От 2024 г. Банка ДСК официално вече не се класифицира като банка с високо ниво на необслужвани кредити по критериите на Европейската централна банка.

Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква като резултат от необходимостта от осигуряването на средства за дейностите на Банка ДСК и управлението на нейните позиции. Той включва риск институцията да не бъде в състояние да посрещне задълженията си и риск от финансова загуба при наложителна продажба на финансови активи с цел осигуряване на ликвидност.

Целта на управлението на ликвидния риск в Банка ДСК е осигуряване на достатъчно ниво на ликвидност за посрещане задълженията си, когато станат дължими при нормални и извънредни обстоятелства, без понасяне на значителни загуби от продажба на ликвидни активи или използване на по-скъпо финансиране.

Органът за управление на ликвидността е Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП). Регулярно пред Комитета се представя ключова информация за дейността на банката, на база на която се извършва управлението на ликвидността.

В допълнение към мониторинга на ликвидната позиция, Банката анализира стабилността на привлечените средства от различни източници за определяне на очакваните изходящи парични потоци. Анализът се извършва периодично и информацията за промяна на поведението на вложителите се представя на ръководството на Банката.

За анализа на ликвидността се изготвят падежни таблици за активите и пасивите, в които паричните потоци по отделните активи и пасиви се разпределят в различни времеви интервали в зависимост от тяхната договорена дата за изплащане.

За да следи и управлява ликвидния риск, банката използва различни регулаторни, групови, вътрешни и пазарни индикатори.

Като част от управлението на ликвидния риск, Банка ДСК поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и дългови ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага, за да се осигури необходимата ликвидност:

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Периодично се извършва анализ на привлечените средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът от понасяне на загуба, поради колебания в нивата на пазарните (базови) лихвени проценти. Банката управлява поотделно лихвения риск в банковия и в търговския портфейли.

Дейността на Банката е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността спрямо промени в лихвените равнища.

Банка ДСК анализира този риск като класифицира финансовите си активи и пасиви във времеви зони според чувствителността им към изменението на лихвените проценти по различни валути. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Банка ДСК измерва експозицията си към лихвен риск в банковия портфейл, като изчислява два основни индикатора – изменението в нетния лихвен доход (индикатор базиран на доход) и изменението в икономическата стойност на капитала (индикатор базиран на стойност), на база лихвени сценарии, които са описани в насоките на Европейския банков орган. Те представят чувствителността на дохода и капитала на Банка ДСК спрямо измененията в пазарните лихвени нива.

Банката управлява лихвения риск от търговския портфейл като ограничава рисковото ниво чрез определяне на лимити за лихвена чувствителност, т. н. BPV лимити.

Валутен риск

Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1,95583. Тъй като валутата, в която Банката изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Политиката по управление на риска цели ограничаване на вероятните загуби от негативните движения на курсовете на чуждестранните валути различни от евро. Банката управлява валутния риск от търговския портфейл централизирано, спазвайки предварително одобрени от ръководството лимити за открити валутни позиции – общо и по валути, дневна и овърнайт позиция, лимит за стоп-загуба и лимити за VaR и ES. Стратегията на Банката е минимизиране на влиянието на измененията на валутните курсове върху финансовите резултати. Информация за нивото на нетната открита валутна позиция в търговския портфейл и изпълнението на одобрените за него лимити, както и стратегическата позиция на Управление на активите и пасивите в евро се предоставя ежедневно на ръководството, както и на КУАП и Риск Комитета. Лимитите за ограничаване на валутния риск се актуализират периодично на база анализ на пазарната информация и вътрешните бизнес потребности на Банката.

За измерване на валутния риск на Банката се използва VaR модел чрез системата за наблюдаване на пазарния риск MRP. Основните характеристики на модела са: исторически, при 99% ниво на достоверност и 1 ден период на задържане. За извеждане на корелационна матрица, Банката използва исторически наблюдения за движението на валутните курсове за 250 работни дни.

Моделът VaR има своите ограничения като възможности за загуби с по-голяма честота и в по-голям размер от предвидените. За целта, качеството на VaR модела се следи чрез непрекъснато бек-тестване. За оценка на валутния риск в екстремни ситуации се извършва и стрес-тестване на база на потенциални изменения на валутните курсове, предоставени от Пазарен риск на Банка ОТП.

По отношение на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, които не са хеджирани, Банка ДСК АД управлява нетната експозиция, като купува и продава чуждестранна валута на спот курсове, когато прецени подходящо, при спазване на одобрените лимити за открита валутна позиция. Банката не е изложена на съществен валутен риск по отношение на трансакциите за които прилага отчитане на хеджиране според изискванията на МСФО 9.

Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, лица и системи, или поради външни събития, като включва в себе си и правен риск.

Управлението на операционния риск в Банката се координира от Комитет за управление на операционния риск (КУОР), който е постоянен консултативен орган, подчинен на Управителния съвет (УС) на Банка ДСК и в него вземат участие ръководителите на всички направления в Банка ДСК. Председател на КУОР е ръководителят на Направление „Управление на Риска". Заседания на комитета се провеждат след края на всяко тримесечие. На тях се представя и обсъжда отчет за нивото на операционния риск за периода и се вземат оперативни решения, които не са възложени в изрична компетентност на УС или други органи, и се планират мерки за ограничаване/елиминиране на идентифицираните операционни рискове. Основен акцент в работата на КУОР е превенцията на операционните рискове, чрез прилагане на комплексен подход за ограничаване на предпоставките, водещи до възникване на операционни събития. Разгледаният от КУОР отчет за нивото на операционния риск се докладва на УС на Банка на ДСК с предложение за приемане на съответните решения, които са в неговите правомощия.

Отговорността за развитието на системата за управление на операционния риск е възложена на Отдел „Управление на операционния риск" към дирекция „Управление на нефинансовиете рискове", което е част от независимото от бизнес звената Направление „Управление на риска".

В Групата на ДСК има внедрена единна система за идентифициране и управление на операционния риск, изградена по модел на Банкова група ОТП. Тя е базирана на събиране на данни за възникналите в Групата операционни събития, анализ на потенциалния ефект от възникването на такива и периодичното информиране на ръководството за нивото на операционния риск. Процесът е разработен на основата на декларирането на информацията от ръководителите на

самостоятелни структурни звена в Банката, отговарящи за управлението на операционния риск в техните звена, съгласно възприетия децентрализиран подход за управление на операционния риск в Банкова група ОТП.

Потенциалните рискове се разглеждат като част от бизнес процесите, затова са обект на идентификация в самооценките на звената на Групата, като класификацията и анализът им се извършва ежегодно на базата на стандартизирана таксономия на операционните рискове. Методологията за идентификация на потенциалните рискове е базирана на децентрализирана оценка, извършвана от експертите в различните звена, ползващи методологическа подкрепа от Отдел „Управление на операционния риск".

Като част от този процес се изготвят и т.нар. сценарийни анализи, имащи за цел да оценят потенциалните ефекти върху финансовото състояние на Банката и протичащите в нея процеси, при определена промяна на рискови фактори, свързани с вероятното настъпване на събитие с катастрофални последици.

Допълнително, действителното ниво на операционния риск се следи и посредством прилагането на система от ключови рискови индикатори, обхващащи основните рискови фактори, които могат да доведат до възникване на значими операционни загуби и прекъсвания на критични за Групата бизнес процеси.

Групата разполага с „План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсване на дейността", чиято цел е осигуряване възстановяването на най-важните процеси до предварително определени от бизнес потребностите й нива. Ефикасността на плана се тества ежегодно с цел да се удостовери готовността на Банката за реакция при възникване на криза и осигуряване на непрекъснатостта на дейността й. Резултатите от теста се докладват на УС на Банка ДСК.

Разработените правила и процедури за проследяване и оценка на операционния риск са в съответствие с европейското и национално законодателство, стандартите на Банкова група ОТП и съществуващите най-добри банкови практики в областта на управлението на операционния риск.

В съответствие с европейските стандарти, Групата разполага с разработени политики и процедури за управление на рисковете произтичащи от възложени дейности и услуги, предоставяни от трети страни, част от които са дейностите по надлежна проверка на доставчиците и оценка риска от възлагане на дейността - първоначална и периодична.

Аналогично и съобразно вътрешните нормативни правила, на ежегодна оценка на риск подлежат и използваните в Банката модели.

Репутационният риск, който е резултат от възникнали операционни събития в сферата на ИТ технологиите, се изчислява посредством методология, разработена според стандарта на Групата на ОТП.

Преди внедряването на нов процес, система или дейност, тя трябва да се анализира и оцени от гледна точка на операционния риск. Оценката се подготвя от звеното, което извършва промяната и впоследствие се анализира и оценява от Отдел „Управление на операционния риск". При внедряване на ИТ системи, оценката се прави от звеното/звената, които са дефинирали бизнес изискванията за разработката.

Съвместно решение на Унгарската централна банка и Българска народна банка за прилагане на усъвършенствани модели за изчисляване на регулаторния капитал за операционен риск от Банка ДСК на индивидуална и на консолидирана основа, като част от Банкова група ОТП е в сила от 31 март 2014 г.. На това основание заделеният регулаторен капитал за операционен риск се изчислява централизирано от Банкова група ОТП, а достатъчността му се проверява ежегодно в процеса на Вътрешния анализ на адекватността на капитала. Допълнително е разработена и се прилага вътрешна методология за извършване на стрес тестове, с чиято помощ се прави оценка за достатъчността на заделения капитал за операционен риск на Групата.

Ежегодно, Банката извършва преглед на предоставяните продукти, в който вниманието е основно насочено към риска от неправомерно поведение и фокус върху най-значимите контроли, интегрирани в процесите на продажба за смекчаване на този риск. Разработена е и е в сила застрахователна политика, съгласно която Банката поддържа валидни застрахователни полици, покриващи основни рискове като кражба и щета върху материални активи, ценни пратки и други. Застрахователните полици подлежат на регулярен преглед и актуализация.

Ежегодно за всички служители се провежда обучение на операционен риск, целящо повишаване на информираността за разпознаване и ограничаване на операционните рискове. Обучението е задължително и за всички новопостъпили служители.

Звената, отговорни за управлението на различните видове риск, извършват постоянен последващ контрол на извадкова база и с различна периодичност, за да се уверят в спазването на правилата и процедурите за осигуряване на консистентност, сигурност и валидност на извършваните трансакции. Този тип контрол основно е насочен към откриване на оперативни човешки и технически грешки, неизвършени действия от страна на отговорните служители или преднамерени неточности.

Системата за управление на операционния риск е обект на годишния процес по надзорен преглед и оценка (ПНПО), на регулярни проверки по реда на годишния процес по преглед и оценка от страна на Дирекция „Вътрешен одит" на Банка ДСК и специализирани одити, инициирани и осъществени по програма на Банка ОТП.

През 2024 г. в Банковата група на ДСК няма регистрирани операционни събития, които потенциално биха застрашили дейността на Групата. За всички така наречени извънредни операционни събития, които са със съществено потенциално финансово или репутационно въздействие, са анализирани първопричините, разработени са планове за действие и са предприети всички необходими и достатъчни мерки, за да се ограничи ефекта им, както и да се намали и елиминира вероятността от възникването им в бъдеще.

Управление на риска (хеджиране)

Банка ДСК използва деривативи под формата на форуърди, фючърси, суапове и опции за управление на дадена експозиция към пазарен риск или за търговия.

Банка ДСК цели управление на риска като със счетоводното отчитане на хеджирането се цели във финансовите отчети да бъде представен ефектът от дейностите на Банката по управление на риска, при които се използват финансови инструменти за управление на експозиции, възникващи вследствие на особени рискове, които могат да окажат въздействие върху печалбата или загубата.

Подробна информация е предоставена в годишния финансов отчет.

Нематериални ресурси

Банка ДСК, разчита на своите нематериални ресурси за постигането на конкурентни предимства и устойчив растеж. Включването на иновации в продуктите и услугите й, както и запазването на високото ниво на клиентско обслужване, е възможно именно благодарение на ефективното използване на нематериалните ресурси. Компанията осъзнава, че репутацията и доверието играят централна роля в успеха й и инвестира в запазването на доброто си име и етични стандарти в бизнеса

Нематериалните ресурси не могат да бъдат физически измерени, но играят важна роля в съвременния бизнес и имат значителна стойност за финансовите институции. Същевременно с това създават значителна стойност и конкурентни предимства и включват:

- **Репутация и бранд:** Банката има дълга история и изградена репутация на стабилен и доверен финансов партньор. Силният бранд е нематериален актив, който генерира доверие у клиентите и им дава сигурност при избор на банкова институция.
- **Клиентски отношения:** изграждането и поддържането на доверие с клиентите на банката е от изключително значение за нейния бизнес модел и дългосрочен успех.
- **Интелектуален капитал:** включва знанията, експертизата и опита на служителите на банката. Банката инвестира в обучение и развитие на своите служители, което води до по-добро обслужване на клиентите, иновации в продуктите и услугите и ефективност в работните процеси.
- **Технологии и иновации:** Като утвърден лидер на пазара на иновативни продукти и дигитални услуги в банковия сектор Банка ДСК разработва различни проекти с подход към цялостно онлайн обслужване. За да подобрява клиентското изживяване и да осигури лесен и бърз достъп на клиентите до финансови продукти и услуги, Банката непрекъснато развива функционалностите на своите платформи за отдалечен достъп до банкиране ДСК Директ и DSK Smart. С приложението Evrotrust клиентите могат изцяло онлайн да кандидатстват, получат и усвоят потребителски кредит без да е необходимо да посещават офиси на Банката. Процесът е максимално опростен с цел да е удобен и достъпен за клиентите.

- **Корпоративна култура и етика**: Силната и положителна корпоративна култура води до по-висока продуктивност и ангажираност на служителите, което намалява текучеството на персонала и увеличава ефективността.

Устойчиво развитие

Банка ДСК АД осъзнава ролята си за формиране на иновативни бизнес практики, които съчетават икономическия растеж с положителното въздействие върху околната среда и обществото. Стриктно спазва законодателството, в областта на околната среда и правата на човека и преследва амбициозни цели за постигане на въглеродна неутралност в собствените си дейности до края на 2025 г. Банката също така се ангажира да ускори прехода към нисковъглеродна икономика чрез предоставяне на възможности за устойчиво финансиране и взаимодействие с клиентите, за да ги подкрепи по пътя на прехода. Банката управлява рисковете, свързани с екологични, социални и управленски фактори, и изгражда култура на устойчивост в нашата организация чрез образование, повишаване на квалификацията и различни инициативи за ангажиране на служителите.

ОТП Унгария в рамките на компетентността на предприятие майка ще включи в своя консолидиран доклад за устойчивост, своето дъщерно дружество Банка ДСК АД и нейните дъщерни дружества: ДСК ДОМ ЕАД, ДСК Венчърс ОТП Застрахователен Брокер ЕООД, ОТП Лизинг ЕООД, ПОК ДСК-Родина АД ,"Регионален фонд за градско развитие" АД . Консолидираният доклад за устойчивост е изготвен, спазвайки стандартите за отчитането във връзка с устойчивостта (ESRS) и във връзка със задълженията, следващи от Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския Парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта

В съответствие с унгарския Закон за счетоводството (Закон С от 2000 г.) консолидираният доклад за устойчивост и докладът за достоверност като част от годишния отчет ще бъдат публикувани до 30 април 2025 г. на следната връзка: https://www.otpgroup.info/investor-relations/reports/annual

Инвестиционна програма

Инвестиционната програма включва стойността на придобитите капитализирани и некапитализирани активи без амортизации.

През годината Банка ДСК е направила инвестиции за 73,8 млн. лв., в сравнение с 60,6 млн. лв. за предходния период, от които за информационни технологии в размер на 64,5 млн. лв., като делът им е 87% от всички инвестиции (за 2023 г. този дял е 73 %).

Одиторски възнаграждения

Съвместният независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банка ДСК се извършва от регистрираните одитори „ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ" ООД и „БДО АФА" ООД.

Начислените суми (1,94 млн. лв.) за 2024 г. за услугите, предоставени от независимите одитори са разпределени както следва:

- независим финансов одит – 1,61 млн. лв.;
- преглед на междинна финансова информация – 0.3 млн.лв.
- други услуги, несвързани с одита – 0,03 млн. лв.

Събития след края на отчетния период

Няма значими събития, идентифицирани след края на отчетния период.

През 2025 г. ръководството на Банката поставя следните приоритети в дейността:

- Доминираща роля на нашите пазари чрез грижа и фокус върху клиентите, както и чрез иновации;
- Акцент върху младите професионалисти и големите градове;
- Дигитална експертиза, която да съответства на мащаба на Банката и възможностите на клоновата мрежа.

Докладът за управлението и дейността на Банка ДСК АД за 2024 г. е приет от Управителния съвет с Протокол №9 /14.03.2025 г.

Тамаш Хак-Ковач
Главен изпълнителен директор

Цветослав Димов
Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
в съответствие с чл. 39 ЗСч и член 100н ЗППЦК

1. Информация по чл.100н, ал. 8, т. 1, б. а

Банка ДСК АД спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление, публикуван на интернет страницата на Българска фондова борса, в съответствие с чл. 39 ЗСч и на член 100н ЗППЦК.

2. Информация по чл.100н, ал. 8, т. 3

Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане:

Системата за вътрешен контрол на Банка ДСК АД се базира на ефективно вътрешно управление и рамка за вътрешен контрол, която включва ясна организационна структура и добре функциониращи независими звена за управление на риска, нормативно съответствие, включително нормативно съответствие във връзка с ПИП/ПФТ и вътрешен одит, които имат необходимите правомощия, статут и ресурси, за да изпълняват своите функции. Звената за управление на риска, звеното за нормативно съответствие и нормативно съответствие във връзка с ПИП/ПФТ, са обект на преглед от страна на звеното за вътрешен одит.

Ръководителите на функциите за вътрешен контрол са в състояние да действат самостоятелно и независимо както и могат да изразяват притесненията си и да предупреждават пряко ръководния орган с надзорна функция, при необходимост, когато неблагоприятното развитие на даден риск засяга или може да засегне Банката.

Изградената рамка за вътрешен контрол в Банка ДСК АД осигурява:

а. осъществяването на ефективни и ефикасни операции;

б. разумно осъществяване на дейността;

в. подходящо установяване, измерване и смекчаване на рисковете, на които е изложена Банката;

г. надеждност на финансовата и нефинансовата информация и на отчетността;

д. спазване на законовите и подзаконовите актове, надзорните изисквания и прилаганите от институцията вътрешни политики, процедури, правила и решения.

В процеса на оперативна работа в Банката, е организиран и се осъществява вътрешен финансов контрол - предварителен, текущ и последващ. В рамките на дейността на Банката са утвърдени системи за вътрешен контрол върху финансовата отчетност.

Предварителният контрол се извършва при всички видове счетоводни операции и предхожда извършването на счетоводните операции и има за цел да осигури тяхното законосъобразно реализиране.

Текущият контрол при операции с висока степен на операционен риск се извършва в процеса на осъществяване на банковите операции и има за цел текущото отстраняване на отклонения от установените правила и ред за извършване и оформяне на счетоводните операции, осигуряване на тяхното законосъобразно осъществяване, своевременно отстраняване на допуснатите грешки и други.

Последващият контрол обхваща всички действия и мерки, с цел своевременно да се открият незаконосъобразни действия и операции, пропуски и грешки, злоупотреби, разхищения и други нередности, които са били допуснати, въпреки взетите мерки от предварителния и текущия контрол.

Вътрешно-контролната среда, изградена от Банката, осигурява надеждността на отчетната информация. Функциите по контрол върху финансовата отчетност обхващат: организационна и оперативна независимост на звеното отговарящо за

финансовата отчетност от бизнес направленията; съгласуваност между организационната структура и процесите по контрол и управление на свързаните рискове чрез ясно определяне на отговорностите; интегрирани информационни системи даващи възможност за изготвяне на детайлни справки и отчети; разработена рамка от процедури и правила, свързани с финансовата отчетност и информационната сигурност; дефиниране и съблюдаване на нива на одобрение и система от вътрешни контролни процеси;

Част от структурата на Банка ДСК АД е **Направление Управление на риска**, основните задачи на което са свързани с: поддържането на адекватна политика за поемане на риск и методологии за оценка на риска, в съответствие с рисковия апетит и възприетата стратегия за управление на риска; организиране и осигуряване на адекватна система за измерване, докладване и ефективно управление на риска; планиране и управление изпълнението на проекти в сферата на управлението на риска; осигуряване на регулаторна и вътрешна отчетност, свързана с управление на кредитния, пазарния и операционния риск; оценка и мониторинг на рисковете от екологично, социално и управленско естество (ESG рискове).

Контролът и управлението на риска на Банката се определя в зависимост от рисковия апетит и възможностите на Банката да осъществява мониторинг на поетите от нея рискове. За целта Банка ДСК АД има ясно дефинирани нива на компетентност, според вида и общия размер на риска, който се поема към клиент/контрагент и клиентска група. Звената за управление на риска, ангажирани с контролни функции в кредитния процес, са независими от бизнес направленията.

Банката използва вътрешна рейтингова система за оценка на кредитоспособността на своите клиенти.

Освен чрез клиентските и контрагентски лимити, Банка ДСК ограничава концентрацията на експозициите си и чрез отраслови лимити за фирмените си клиенти. Отрасловите лимити се определят съгласно методика, приета с Правилата за поемане на риск и се одобряват от Съвета по кредитите и лимитите, а спазването им се контролира от направление Управление на риска. Преразглеждане или актуализиране на лимитите би могло да се предложи при промяна в бизнес плана за рисковите експозиции към фирмените клиенти на Банката, при промени в макроикономическата рамка, които оказват или биха оказали съществено влияние върху развитието на принадлежащите към отрасъла фирми, респ. върху финансовите показатели на отраслите или при увеличаване на бизнеса над одобрения план за годината.

За да се гарантира правилното управление на ESG рисковете, Банката е внедрила Политика за управление на ESG рисковете, като отчита както физическите рискове, така и рисковете на прехода. Политиката е съобразена със специфичните характеристики на различните портфейли на Банката - корпоративен, банкиране на дребно и лизинг, което гарантира, че подходът е едновременно холистичен и адаптивен към различните видове клиенти. Основните подобрения включват усъвършенстван процес на надлежна проверка, свързана с ESG, специално за корпоративни клиенти. По този начин Политиката интегрира съображенията за устойчивост директно в процеса на отпускане и мониторинг на кредити, като се оценява както ESG рискът за клиента, така и този на сделката. Тази двупластова оценка позволява на Банката ефективно да класифицира кредитните транзакции, като спомага за ранното идентифициране на потенциалните рискове, свързани с ESG, и съответно адаптиране на условията на финансиране или изискванията за мониторинг. Този проактивен подход подкрепя ангажимента на ДСК за устойчиво финансиране, като същевременно предпазва портфейла ѝ от уязвимости, свързани с ESG.

В областта на пазарния риск действат позиционни лимити, stop-loss лимити, VaR лимити и др., които подпомагат адекватното управление на този вид риск. Спазването на контрагентските лимитите е осигурено чрез тяхното интегриране в системата за сключване на трежъри сделки, като по този начин играят ролята на превантивен контрол. Отдел Управление на пазарния риск осъществява последващ контрол на пазарните лимити (VaR, Stop loss, BPV). В рамките на Банковата група са изградени специализирани аналитични среди, които позволяват своевременно наблюдение и управление на рисковете. Има изградена система за ескалация при нарушение на лимит и са дефинирани конкретни срокове за предприемане на коригиращи мерки в случай на нарушение. Самите лимити подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от промените в бизнес плановете и бизнес средата.

Банката има изработена надеждна система за идентификация, регистрация и последваща актуализация на всички възникнали събития, предизвикващи финансови щети, така и събития, които влияят на доброто име и репутацията на Банката. Събраната информация подлежи на регулярен анализ и представяне пред компетентните органи на управление на Банката, с цел предприемане на адекватни мерки, с които да се ограничи и предотврати възникването на подобен род събития. Изготвени са планове за реакция при непредвидени обстоятелства, които да позволят запазване на работоспособността на Банката и ограничаване на финансовите и репутационни ефекти от тяхното възникване.

Направлението извършва независим вътрешен контрол и мониторинг върху функционирането на механизмите за управление на риска за подсилване и улесняване прилагането на стабилна рамка за управление на риска и осигуряване на съответствие с вътрешните правила, политики и стратегия за управление на риска, както и с външните регулаторни

изисквания.

Управление Нормативно съответствие осигурява адекватно идентифициране, измерване и управление на риска, свързан с нормативното съответствие, който Банка ДСК може да претърпи като резултат от несъответствие с приложимите закони, надзорни изисквания, кодекси за поведение и стандарти в областите на съответствие, приложими към банковата дейност. Управлението осъществява контрол за спазването на действащата правна рамка, надзорните изисквания и вътрешните актове на Банка ДСК и Групата на ОТП Банк, в т.ч. Етичния кодекс, Правила за конфликт на интереси, за защита на личните данни, за прилагане на санкционни програми и др. Звеното извършва оценка за съответствие на продуктовите предложения със съществуващата правна рамка и, ако е уместно, с всички известни предстоящи промени в законодателството, както и с надзорните изисквания. Управление Нормативно съответствие предоставя методическа помощ и осъществява контрол върху дейността на Банка ДСК, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, и предлага мерки за отстраняване на несъответствията в тази област.

Дирекция Противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма (ПИПФТ) е второ ниво на контрол и защита, което осигурява идентифициране, измерване и управление на риска, свързан с изпиране на пари и финансиране на тероризъм, който Банка ДСК може да претърпи като резултат от несъответствие с приложимите закони, правилници по прилагането им, надзорни изисквания и указания, кодекси за поведение, международни стандарти и насоки, както и приложимите групови политики и регулации в областта.

Дирекция ПИПФТ е определена като специализирана служба по смисъла на чл. 106 от ЗМИП и се ръководи от Директор на дирекция ПИПФТ, на когото ръководният орган в управленската му функция е възложил ролята на служител на висша ръководна длъжност по чл. 106 от ЗМИП и ролята на служител, отговорен за нормативното съответствие в сферата на превенцията на изпиране на пари и финансиране на тероризъм, по смисъла на т. 4.2 от насоки EBA/GL/2022/05 от 14.06.2022.

Дирекция ПИПФТ организира, координира, управлява и контролира дейностите по превенция изпирането на пари и финансиране на тероризъм в Банка ДСК, съобразно горепосочената национална, международна и групова правна рамка.

Дирекция ПИПФТ предоставя методическа помощ и осъществява контрол върху дейността на дъщерните дружества на Банка ДСК, като им указва мерки за отстраняване на несъответствията в областта на превенцията на изпирането на пари и финансиране на тероризма.

Дирекция Вътрешен одит е структурната единица за независим вътрешен одит.

Организационното позициониране осигурява независимост при планирането и осъществяването на дейността по вътрешен одит, а докладването се извършва на най-високо управленско ниво - Управителен съвет, Одитен комитет, Надзорен съвет, управление Вътрешен одит на мажоритарния акционер ОТП Банк Унгария и Общото събрание на акционерите.

Целта, правомощията и отговорностите на Дирекция Вътрешен одит са регулирани с Хартата за вътрешен одит. Вътрешната уредба е съобразена с действащите норми на: Закон за Българска народна банка, Закон за кредитните институции, Наредба № 10 на Българската народна банка от 24 април 2019 за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Закон за комисията за финансов надзор, Закон за публичното предлагане на ценни книжа, Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закон за пазарите на финансови инструменти.

Дейността е процесно ориентирана, като фокусът се определя от оценката на риска на отделните видове дейности за едногодишен и тригодишен период, включително възложените на външни изпълнители, процеси, структурни и управленски звена на Банка ДСК и дъщерните дружества; от очакванията на висшия мениджмънт, от стратегическия план на Банката и плана за непрекъсваемост на дейността; от приоритетите на банковите регулатори; от бизнес плана, бюджета и инвестиционната политика на Банката; от постоянното оптимизиране на управленските процеси и на банковите операции, централизиране на определени дейности и процеси, предлагане на нови банкови продукти и програмното им осигуряване, разработването и внедряването на нови програмни продукти.

3. Информация по чл.100н, ал. 8, т. 4

Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане:

3.1. Банка ДСК АД няма акционери, които притежават акции със специални права на контрол;

3.2. Банка ДСК АД няма въведени ограничения върху правата на глас на акционерите;

3.3. Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет и внасянето на изменения в Устава са:

- Устав на Банка ДСК АД;
- Правила за управление на Банка ДСК АД и Раздел V Механизъм за вземане на решения към тях;
- П О Л И Т И К А за оценка на пригодността на членовете на управителния съвет / съвета на директорите и надзорния съвет, изпълнителните директори и лицата, заемащи ключови позиции в Банка ДСК и Банковата група Правила за конфликт на интереси.

3.5.1. Правомощията на Надзорния съвет и Управителния съвет на Банка ДСК АД са определени в:

- Устава на Банка ДСК АД;
- Правилата за управление на Банка ДСК АД и Раздел V Механизъм за вземане на решения към тях.

3.5.2. Надзорният съвет и Управителният съвет на Банка ДСК АД нямат право да вземат решение за емитиране или обратно изкупуване на акции.

4. Информация по чл.100н, ал. 8, т. 5

Състав и функциониране на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети:

4.1. Съставът, съответно изискванията към състава на управителните и надзорните органи, Одитния комитет, Комитета по риска, Комитета за подбор, Комитета за възнагражденията, както и състава на Комитета за управление на активите и пасивите, Инвестиционния комитет, Комитета по развитие на продукти, ценообразуване и продажби, Съвет по кредитите и лимитите, Централизирана комисия по проблемни кредити и Комитета по управление на данни и анализи, Комитета за управление на операционния риск на Банка ДСК АД, Комитета по риска в банкирането на дребно, Комитета по кредитен риск на корпоративни клиенти, Комитета за преструктуриране, ESG Комитета и Етичния Комитет са определени в:

- Устава на Банка ДСК АД;
- Правилата за управление на Банка ДСК АД;
- Правилата за работа на съответния комитет и други вътрешни актове в Банката.

4.1.1. Състав на Надзорния съвет

Надзорният съвет се състои най-малко от 3 и не повече от 7 члена, които отговарят на изискванията на чл. 10 и чл. 11 от ЗКИ, наредбите на БНБ за прилагането им и Насоките на Европейския банков орган (ЕБО).

Една трета от членовете на Надзорния съвет са независими по смисъла на чл. 10а, ал. 2 от ЗКИ и Насоките на ЕБО.

4.1.2. Състав на Управителния съвет

Управителният съвет се състои най-малко от 3 и не повече от 9 члена, които отговарят на изискванията на чл. 10 и чл. 11 от ЗКИ, наредбите на БНБ за прилагането им и Насоките на ЕБО.

4.1.3. Състав на Одитния комитет

4.1.4. Одитният комитет се състои от най-малко трима члена, които се избират и освобождават с решение на общото събрание на акционерите на Банката, въз основа на предложение на председателя на Управителния съвет на Банката. Предложение за член на Одитния комитет може да бъде направено и от председателя на Надзорния съвет или от акционер. Членовете на Одитния комитет следва да отговарят на изискванията на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта, като мнозинството от от тях, в това число и неговият председател, трябва да са външни и независими от Банката лица. Състав на Комитета по риска, Комитета за подбор, Комитета за възнагражденията

Трите комитета се състоят най-малко от трима членове, които се избират от Надзорния съвет на Банката измежду неговите членове, мнозинството (поне двама) от членовете на всеки от комитетите трябва да са независими по смисъла на чл. 10а, ал. 2 от ЗКИ. Председателят на Комитета по риска не може да е едновременно и председател на Комитета за подбор, на Комитета за възнагражденията или на Одитния комитет, както и председател на Надзорния съвет на Банката.

4.1.5. Съставите на комитетите към Управителния съвет са определени по длъжности измежду служителите в Правилата за управление на Банка ДСК АД.

4.2. Функционирането на управителните и надзорните органи и комитетите на Банка ДСК АД е уредено в:

- Правилата за управление на Банка ДСК АД;
- Правилата за работа на Надзорния съвет;
- Правилата за работа на Управителния съвет;
- Статута на Одитния комитет;
- Правилата за работа на Комитета по риска;
- Правилата за работа на Комитета за подбор;
- Правилата за работа на Комитета за възнагражденията;
- Правилата за дейността на Комитет за управление на активите и пасивите;
- Правилата за работа на Инвестиционния комитет;
- Правилата за работа на Комитет по развитие на продукти, ценообразуване и продажби;
- Правилата за работа на Съвета по кредитите и лимитите;
- Правилата за работа на Централизираната комисия по проблемни кредити;
- Правилата за работа на Комитета по управление на данни и анализи;
- Правила за работата на Комитета за управление на операционния риск;
- Правила за работа на Комитета по риска в Банкиране на дребно;
- Правила за работа на Комитета по кредитен риск на корпоративни клиенти;
- Правила за специфично управление на процесите във връзка с преструктурирането на Банка ДСК АД;
- Правила за работа на ESG Комитета;

Правила за работата на Етичния комитет.

4.3. Функциите на **Надзорния съвет** на Банката са следните:

- Осъществява общ надзор върху законосъобразността и целесъобразността на банковата дейност и работата на изпълнителните органи;
- Контролира изпълнението на решенията на Общото събрание на акционерите и на Управителния съвет;
- Упражнява контрол и извършва наблюдение на вземането на решения и действията на управленско ниво;
- Упражнява ефективен контрол над дейността на Управителния съвет, включително наблюдение и внимателно проследяване на индивидуалните и колективни резултати на неговите членове и изпълнението на стратегията и целите на Банката;
- Оспорва по конструктивен начин и извършва критичен преглед на предложения и информация, предоставени от членовете на Управителния съвет, както и на неговите решения;
- Създава комитети по риска, за възнагражденията и за подбор;

- Гарантира и оценява периодично ефективността на рамката за вътрешно управление на институцията, и предприема подходящи мерки за отстраняване на всички установени нередности;
- Контролира и наблюдава дали стратегическите цели, организационната структура и рисковата стратегия на Банката, нейният рисков апетит и рамката за управление на риска, както и другите политики и рамката за оповестяване на информация се изпълняват последователно;
- Наблюдава дали рисковата култура на институцията се прилага последователно;
- Контролира изпълнението и поддържането на корпоративна култура и ценности, с цел установяване, управление и редуциране на действителните и потенциалните конфликти на интереси;
- Контролира надеждността на финансовата информация и отчетност, както и рамката за вътрешен контрол, включваща ефективна и надеждна рамка за управление на риска;
- Проверява и одобрява тримесечните доклади за дейността на Управителния съвет, включително за промени в организационната и управленска структура на Банката и приети изменения на Механизма за вземане на решения, извършени през отчетния период, направени през отчетния период, както и за изпълнение на стратегията и на бизнес плана; предприемане на коригиращи действия в случай на неизпълнение;
- Гарантира, че ръководителите на функциите за вътрешен контрол са в състояние да действат самостоятелно и независимо от задължението да докладват на други вътрешни колективни органи, бизнес линии или звена, могат да изразяват притесненията си и да предупреждават пряко Надзорния съвет, при необходимост, когато неблагоприятното развитие на даден риск засяга или може да засегне Банката;
- Наблюдава дейността на Функцията за вътрешен одит със съдействието на Одитния комитет;
- Взаимодействието между Надзорния съвет и функциите за вътрешен контрол и неговите задачи по отношение на тези функции, освен в настоящите правила, са уредени от една страна в правилата за работа на Надзорния съвет, комитетите към него и Одитния комитет и от друга - във вътрешните актове, уреждащи дейността на всяка от функциите на вътрешен контрол;
- Надзорният съвет изпълнява функциите си чрез упражняване на следните правомощия:

  1. По своя преценка може да изисква от Управителния съвет сведения или доклади по всеки въпрос, засягащ дейността на Банката.

  2. Одобрява:

  1) Бизнес стратегията, включително стратегическия и годишен бизнес план и бюджет на Банката, капиталов план и план за финансиране;

  2) Риск стратегията, включително Рамката за риск апетит;

  3) Стратегията за екологичните, социални и управленски решения (ESG strategy);

  4) Стратегията за управление на лоши кредити.

  5) Стратегията за нормативно съответствие, включително за противодействие на изпирането на пари и борба с финансирането на тероризма.

  6) други стратегически документи, при регулаторно изискване или необходимост;

  7) правилата за работа на Управителния съвет;

  8) основни вътрешни правила и политики, когато това е предвидено в настоящите Правила за управление.

  3. Приема:

  1) политики уреждащи индивидуалната и колективна оценка за пригодност на членовете на Управителния и Надзорния съвет и на лицата, заемащи ключови позиции в Банката, съдържащи и правила относно състава и приемствеността при членовете на съветите.

  2) политика за възнагражденията;

  3) политика за многообразието;

  4) правила за работа на Надзорния съвет.

  5) вътрешната рамка, уреждаща дейността на функцията за вътрешен одит, стратегическия и годишен план, годишния бюджет, годишния и средносрочен план за обучение, както и годишния и средносрочен план за набиране на персонал на Функцията за вътрешен одит;

  6) други вътрешни актове, при регулаторно изискване или необходимост;

  4. Избира и освобождава членовете на Управителния съвет и определя възнаграждението и мандата им. Промените в състава на Управителния съвет не произвеждат действие, ако не е налице одобрение на БНБ.

  5. Одобрява решенията на Управителния съвет за:

  1) избор и освобождаване на председател и на заместник-председател на Управителния съвет (ако такъв е избран), на Главния Изпълнителен Директор и Изпълнителните Директори;

  2) започване извършването и прекратяване на дейности в рамките на получения лиценз за банкова дейност;

3) основни промени в организационната и управленската структура на Банката, посочени в Правилата за управление и за създаване или закриване на клонове по смисъла на Търговския закон;
4) създаване на други фондове, освен задължителните, и определя условията за тяхното използване;
5) отпускане на вътрешни кредити, когато това е предвидено в нормативни актове или във вътрешни актове на Банката;
6) учредяване на дружества;
7) придобиване и разпореждане с акции и дялови участия в банки и други дружества, притежавани с инвестиционна цел, в посочените в настоящите правила за управление на Банката случаи;
6. Свиква Общо събрание на акционерите и заседания на Управителния съвет.
7. Проверява и предлага за одобрение от Общото събрание на акционерите годишните финансови отчети, доклада за дейността на Банката и предложението на Управителния съвет за разпределение на печалбата.
8. Избира, измежду своите членове, членовете на Комитет за подбор, Комитет по риска и Комитет за възнагражденията (Комитетите), които подпомагат работата на Надзорния съвет и приема правила за работата им, съдържащи, наред с другото:
- ролята и функциите на комитета;
- начин на работа и процедурни правила;
- участници, допринасящи за работата на комитета, взаимодействието между: участниците и колективния орган, между комитета и другите комитети, включително Одитния комитет, взаимодействието между комитета и функциите за вътрешен контрол и комитета и Надзорния съвет;
- способи за осъществяване на ефективен контрол от страна на Надзорния съвет по отношение на дейността и решенията на комитета;
- регулярна отчетност на комитета към Надзорния съвет.
9. Приема за информация предоставени на банката елементи от плана за преструктуриране, също както и друга информация предоставена от Единния съвет за преструктуриране касаеща процесите по преструктуриране и подготовката за тях.
Приема за информация работната програма за изпълнение на работните приоритети, определени от Единния съвет за преструктуриране и проследява статуса на изпълнение на работните приоритети.
10. Проследява спазването на минималните изисквания за капиталова адекватност и съотношение на ливъридж, а също на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (МИСПЗ), както и оценката за вътрешна капиталова адекватност.
11. Дава предварително одобрение за избор и освобождаване от длъжност на Ръководителя на Функцията за Вътрешен одит след получаване на препоръка от Одитния комитет, одобрява възнаграждението и бонуса му, като му поставя цели и оценява неговото представяне.
12. Изпълнява други функции, предвидени в закона, Устава, в тези правила и други вътрешни актове на Банката и се произнася по всеки въпрос, повдигнат пред него от Общото събрание на акционерите.

4.4. Функциите на **Управителния съвет** на Банката са следните:

1. Определя и приема стратегиите на банката, в това число, но не само:
1) Бизнес стратегията, включително стратегическия и годишен бизнес план и бюджет на Банката;
2) Риск стратегията, включително нивата на риск апетит и риск толеранс, рамката за управление на риска;
3) Стратегията за екологичните, социални и управленски решения (ESG strategy);
4) Стратегията за управление на лоши кредити.
5) Стратегията за нормативно съответствие, включително за противодействие на изпирането на пари и борба с финансирането на тероризма.
6) други стратегически документи, при регулаторно изискване или необходимост;
2. Определя, приема и/или обсъжда, и/или преглежда ключовите политики, правила, методологии, анализи и процедури на Банка ДСК, взема решения в съответствие с приложимата правна и регулаторна рамка, за да бъде осигурено адекватно и ефективно вътрешно управление и осъществяване на дейностите на Банката, включително, но не само:
1) за организационната структура, дейността и функционирането на вътрешния контрол в Банката, включващ независимите функции за управление на риска, нормативно съответствие, включително функцията за

нормативно съответствие във връзка с борбата с изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма, и функцията за вътрешен одит, като взаимодействието между Управителния съвет и функциите за вътрешен контрол и неговите задачи по отношение на тези функции, освен в настоящите правила, са уредени от една страна в правилата за работа на Управителния съвет, колективните органи към него и от друга - във вътрешните актове, уреждащи дейността на всяка от функциите на вътрешен контрол;

2) за управление на вътрешния и регулаторния капитал, за изготвянето на Вътрешния анализ на адекватността на капитала (ВААК), който представя адекватността на регулаторния и вътрешния капитал за покритие на рисковете, свързани с дейността на Банката, който подлежи на приемане от Управителния съвет;

3) за управление на ликвидността, както и за плана за управление на ликвидността в случай на ликвидна криза, за изготвяне на Вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), който подлежи на приемане от Управителния съвет;

4) за управление на рисковете, в това число: кредитния риск, операционния риск, пазарния риск, ликвидния риск, лихвения риск в банковия портфейл, кредитния спред риск в банковата книга, бизнес и стратегически рискове и други рискове, които са преценени като съществени, както и методиките за определяне на лимити при поемане на риск и за оценка на рисковите експозиции;

5) Приема информация и отговаря за спазването на минималните изисквания за капиталова адекватност и съотношение на ливъридж, а също на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (МИСПЗ).

Проследява оценката за вътрешна капиталова адекватност.

6) за утвърждаване и поддържане на рискова култура в Банката, която обхваща информираността по отношение на риска и поведението по отношение на поемането на риск;

7) за утвърждаване на корпоративна култура и ценности в Банка ДСК, които насърчават отговорно и етично поведение;

8) за избягване на конфликти на интереси;

9) за подаване на сигнали;

10) за гарантиране надеждността на системите за счетоводна и финансова отчетност;

11) за гарантиране на финансовия и оперативен контрол и спазването на нормативните изисквания и стандарти;

12) за методологията и процеса на планиране, и на принципите за контролинг;

13) за правилата за прилагане на политиката по доходите в банката и банковата група.

14) обсъжда вътрешно-нормативната рамка (вътрешни актове нива 1 и 2), уреждаща дейността на функцията за вътрешен одит, както и други въпроси, свързани с функцията за вътрешен одит, в случай че това е предвидено във вътрешната уредба на Банката.

3. Взема решения по прилагането и осъществяването на стратегиите и ключовите политики на Банката.

4. Взема решения за започване извършването и прекратяване на дейности в рамките на получения лиценз за банкова дейност.

5. Взема решения за избор и освобождаване на председател и на заместник-председател на Управителния съвет (ако такъв е избран), на Главен Изпълнителен Директор и Изпълнителни Директори.

6. Разглежда тримесечните отчети на Банката и приема и предлага годишните финансови отчети за утвърждаване от Общото събрание на акционерите чрез Надзорния съвет.

7. Проследява спазването на лимитите за риск апетит на ниво Банка/Група на Банка ДСК като получава и анализира месечен отчет по Декларацията за риск апетит (RAS); одобрява мерки за ограничаване на риска/планове за действие в случай на нарушение на риск лимити съгласно Рамката за риск апетит.

8, Приема за информация предоставени на банката елементи от плана за преструктуриране също както и друга информация предоставена от Единния съвет за преструктуриране касаеща процесите по преструктуриране и подготовката за тях.

9. Одобрява работна програма за изпълнение на работните приоритети, дефинирани от Единния съвет за преструктуриране и приема информация относно статуса на прилагане на работните приоритети.

10. Предлага чрез Надзорния съвет на Общото събрание на акционерите начин за разпределяне на годишната печалба, като определя частта, която се отнася във фонд "Резервен" и в другите фондове, както и частта, която се разпределя като дивидент или се използва за увеличаване на капитала.

11. Предлага на Общото събрание на акционерите да избере две одиторски дружества, които съвместно да извършват независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката и на надзорните отчети, определени от БНБ.

12. Свиква Общо събрание на акционерите.

13. Приема правила за работа на Управителния съвет.
14. Отговаря за упражняването на ефективен контрол върху пряко подчинените на Главния Изпълнителен Директор и на Ръководителите на Направления висши ръководни служители.
15. Взема решения за промени в организационната и управленска структура на Банката, състоящи се в откриване и/или закриване на основни и/или самостоятелни звена в структурата на Банката и за откриване и закриване на клонове по смисъла на Търговския закон.
16. Взема решения за отпускане на вътрешни, големи и други кредити, когато това е предвидено в нормативни актове или във вътрешни актове на Банката.
17. Взема решения за получаване от Банката на кредити и кредитни линии и учредяване на обезпечения, включително в полза на трети лица.
18. Осъществява контрол за спазване на процеса за оповестяване и комуникация с компетентни институции и други заинтересовани лица.
19. Взема решения за учредяване на дружества, за придобиване и разпореждане с акции и дялови участия.
20. Взема решения за упражняване на правата на Банката, произтичащи от участието ѝ в дружества, по отношение на увеличаване или намаляване на капитала, преобразуване, прекратяване на дейността и ликвидация на дружеството.
21. Взема решение за назначаване на прокурист.
22. Взема решение за създаване на други фондове, освен задължителните, и определя условията за тяхното използване.
23. Докладва за дейността си най-малко веднъж на три месеца пред Надзорния съвет, включително за промени в организационната и управленска структура на Банката и приети изменения на Механизма за вземане на решения, направени през отчетния период. както и за изпълнение на стратегията и на бизнес плана; предприемане на коригиращи действия в случай на неизпълнение.
24. Уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет за всички настъпили обстоятелства, за които може основателно да се счита, че са от съществено значение за Банката или нейните операции.
25. Приема решения за:
1) създаване на колективни органи, които да подпомагат дейността на Управителния съвет;
2) определя тяхната роля, състав и функции;
3) приема правила за работата на колективните органи, подпомагащи работата на Управителния съвет, съдържащи:
- начин на работа и процедурни правила;
- участници, допринасящи за работата на колективния орган, взаимодействието между: участниците и колективния орган, колективния орган и другите колективни органи, ако е приложимо, взаимодействието между колективния орган и функциите за вътрешен контрол и колективния орган и Управителния съвет;
- способи за осъществяване на ефективен контрол от страна на Управителния съвет по отношение на дейността и решенията на колективния орган;
- регулярна отчетност на колективния орган към Управителния съвет.
27. Взема решения и по всички други въпроси, свързани с банковата дейност, ако това е предвидено в нормативен акт, в Устава, тези правила или други вътрешни актове или ако прецени, че това е необходимо и ако не са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите или на Надзорния съвет.

4.5. Функциите на **Одитния комитет** на Банката са следните:

- Наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност и наблюдава установяването на счетоводните политики от страна на Банката;
- Наблюдава ефективността на системата за вътрешен контрол по отношение на дейността по вътрешен одит във връзка с финансовото отчитане в Банката;
- Наблюдава ефективността на системата за вътрешен контрол по отношение на системата за управление на риска, дейността по нормативно съответствие и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма, във връзка с финансовото отчитане в Банката;

- Наблюдава задължителния одит на годишните индивидуални и консолидирани финансови отчети, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори във връзка с извършвани проверки на работата на одиторските дружества, които съвместно извършват одита, с цел гарантиране на качеството й;
- Информира Управителния съвет за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на Одитния комитет в този процес;
- Проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с нормативните изисквания, включително целесъобразността на предоставянето на незабранени услуги, извън одита на Банката, като дава предварително одобрение за сключване на договори с някое от одиторските дружества за възлагане на такива услуги;
- Уведомява Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори и Управителния съвет на Банката в 7-дневен срок от датата на всяко дадено одобрение за сключване на договор за възлагане на незабранени услуги извън одита и за всяко одобрение по чл. 66, ал. 3 от ЗНФО;
- Отговаря за процедурата за подбор на одиторските дружества, които съвместно извършват одит на годишните индивидуални и консолидирани финансови отчети на Банката, препоръчва на Управителния съвет да предложи на общото събрание на акционерите назначаването им, съответно отлагане на срока за оттеглянето на одиторско дружество;
- Препоръчва на Управителния съвет да предложи на Общото събрание на акционерите предсрочното освобождаване на всяко от одиторските дружества при наличие на основателни причини;
- Отчита дейността си пред общото събрание на акционерите;
- Изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 31 май годишен доклад за дейността си;
- Периодично следи за наличието на механизмите, осигуряващи пълнотата и точността на данните, свързани с дейностите по преструктуриране и предоставяни на органите за преструктуриране, в светлината на докладването на извършената работа от функцията за Вътрешен одит в тази връзка;
- Извършва други дейности и взема решения, предвидени във вътрешните актове на Банката и нормативната уредба.
- Комитетът осъществява горните функции от 1 до 5 включително и по отношение на отчетите за устойчивост, освен ако за Банката са налице законовите условия за освобождаване от задължението за изготвяне на отчет за устойчивост и консолидиран отчет за устойчивост.

-

4.6. Функциите на **Комитета по риск, Комитета за подбор, Комитета за възнагражденията** на Банката са следните:

- **Комитетът по риск** предоставя съвети на Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната стратегия по отношение на риска и склонността на Банката към поемане на риск, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правилата за работа на Комитета по риска на Банка ДСК АД.

- **Комитетът за подбор** извършва подбор на кандидати за членове на Управителния съвет / Съвета на директорите и надзорния съвет, изпълнителните директори и ключов персонал лицата, заемащи ключови позиции в Банка ДСК и дъщерните дружества, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работа на Комитета за подбор на Банка ДСК АД.

- **Комитетът за възнагражденията** подпомага Надзорния съвет при упражняване на надзор за прилагане на Политиката за възнагражденията, практиките и процесите свързани с нея, извършва периодичен преглед на Политиката за възнагражденията и, ако е необходимо, прави предложения за промени, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работа на Комитета за възнагражденията на Банка ДСК АД.

4.7. Функциите на комитетите към **Управителния съвет** на Банката са следните:

- **Комитетът за управление на активите и пасивите** упражнява контрол върху управлението на активите и пасивите на Банката с цел постигане на максимална възвращаемост в рамките на одобрените от Управителния съвет бюджетни цели и апетит за поемане на риск, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работа на Комитет за управление на активите и пасивите на Банка ДСК АД.
- **Инвестиционният комитет** управлява инвестиционната програма и големите разходи на Банката с цел максимална възвръщаемост на инвестициите, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работа на Инвестиционния комитет на Банка ДСК АД.
- **Комитетът по развитие на продукти, ценообразуване и продажби** управлява и развива продуктите, услугите и пакетите от продукти и услуги при оптимизиране на доходността им за Банката, с цел удовлетворяване на клиентските потребности, поддържане на лидерски позиции, повишаване на конкурентоспособността и увеличаване на клиентската база, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работа на Комитета по развитие на продукти, ценообразуване и продажби на Банка ДСК АД.
- **Съветът по кредитите и лимитите** отговаря за вземането на решения във връзка с гарантиране на оптималния баланс на риск и изгода съгласно банковата стратегия в рамките на кредитирането на по-големите корпоративни клиенти и регулиране на държавния и контрагентския риск, който Банката поема при сключване на сделки с държави и финансови институции, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правилата за работа на Съвета по кредитите и лимитите на Банка ДСК АД.
- **Централизираната комисия по проблемни кредити** отговаря за управлението и преструктурирането на проблемни кредити на Банката, като функционирането й е подробно разписано в Правилата за управление и Правилата за работа на Централизираната комисия по проблемни кредити на Банка ДСК АД.
- **Комитетът по управление на данни и анализи** отговаря за управлението и развитието на данните, получени и обработвани във връзка с осъществяване на цялостната дейност на Банката, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работа на Комитет по управление на данни и анализи на Банка ДСК АД.
- **Комитетът за управление на операционния риск** следи нивото на операционния риск и ефективността на контролната среда в Банка ДСК и дружествата от групата като предлага адекватни мерки за ограничаване на риска и начин за подобряване на вътрешните контролни механизми, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работата на Комитета за управление на операционния риск на Банка ДСК АД.
- **Комитетът по риска в банкирането на дребно** отговаря за мониторинг и управление на кредитния портфейл в Банкиране на дребно (на физически лица и сегмент Малък Бизнес) на Банка ДСК и Лизинговите дружества, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работата на Комитета по риска в банкирането на дребно на Банка ДСК АД.
- **Комитетът по кредитен риск на корпоративни клиенти** отговаря за мониторинг на кредитния риск и управление на кредитния портфейл за корпоративните сегменти - клиенти на Направление "Корпоративно банкиране" и Направление "Финансиране на активи и банково застраховане", като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работата на Комитета по кредитен риск на корпоративни клиенти на Банка ДСК АД.
- **Комитетът за преструктуриране** отговаря за координацията и изпълнението на задачите, възникващи в Ситуация на преструктуриране в съответствие с Правилата за специфично управление на процесите във връзка с преструктурирането на Банка ДСК АД.
- **ESG Комитетът** упражнява контрол върху управлението на рисковете, свързани с климата и околната среда, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работата на ESG Комитета на Банка ДСК АД.
- **Етичният Комитет** подпомага Банката при преглед и оценка на етични случаи и проблеми, които могат да възникнат на работното място. Комитетът също предоставя насоки и съвети на Ръководството и служителите

по етични въпроси, като функционирането му е подробно разписано в Правилата за управление и Правила за работата на Етичния комитет на Банка ДСК АД.

5. Информация по чл.100н, ал. 8, т. 6

Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи:

Банка ДСК осигурява многообразие чрез:

- балансирана полова и възрастова структура на всички нива на управление и контрол;
- образователно ниво и различни области от знанието (финанси, право, информационни технологии) в съответствие с националните регулаторни изисквания;
- адекватен за съответните позиции професионален опит при спазване на регулаторните изисквания.

Многообразието в Банка ДСК е свързано и с приемствеността между традициите в исторически аспект и бързото адаптиране към новите технологии в областта на финансовите услуги.

Тамаш Хак-Ковач
Главен изпълнителен директор

Цветослав Димов
Изпълнителен директор

Съдържание:

Индивидуален отчет за печалбата или загубата 10
Индивидуален отчет за всеобхватния доход 11
Индивидуален отчет за финансовото състояние 12
Индивидуален отчет за паричните потоци 13
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал 15
1. Правен статут и управление 16
2. База за изготвяне 16
3. Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти и разяснения 18
4. Използване на оценки и преценки 19
5. Обобщена информация относно прилаганата счетоводна политика 23
6. Оповестяване на политиката по управление на риска 51
7. Управление на капитала 92
8. Определяне на справедливи стойности 94
9. Нетен доход от лихви 97
10. Нетен доход от такси и комисиони 98
11. Нетни доходи от търговия 98
12. Нетни доходи от капиталови финансови инструменти, оценени по справедлива стойност през печалби и загуби 99
13. Нетни печалби от реализация на финансови активи, оценени по амортизирана стойност 100
14. Други оперативни доходи, нетно 100
15. Нетни загуби от обезценка на финансови активи 100
16. Нетни (загуби)/ печалби от обезценка на нефинансови активи 101
17. Разходи за персонала 101
18. Разходи за амортизация 101
19. Други разходи 102
20. Разход за данък върху печалбата 102
21. Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти 103
22. Финансови активи, държани за търгуване и деривативни финансови инструменти 104
23. Нетекущи активи, държани за продажба 107
24. Кредити и вземания от банки 107
25. Кредити и вземания от клиенти 108
26. Инвестиции в ценни книжа 109
27. Репутация 110
28. Активи с право на ползване 111
29. Дълготрайни материални активи 112
30. Нематериални активи 115
31. Други активи 116
32. Депозити от банки и кредити от банки и финансови институции 117
33. Депозити от клиенти 117
34. Задължения по лизинг 118
35. Провизии 118
36. Отсрочени данъчни пасиви 120
37. Други задължения 121
38. Подчинен срочен дълг 121
39. Основен капитал и резерви 122
40. Условни вземания и задължения 124
41. Допълнителна информация за отчета за паричните потоци 126
42. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества 127
43. Сделки между свързани лица 130
44. Оповестявания по Закона за кредитните институции 135
45. Събития след края на отчетния период 136

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнст и Янг Одит" ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе" № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 015
„БДО АФА" ООД
ул. „Оборище" № 38
1504 София
България

Доклад на независимите одитори

До акционерите

На „БАНКА ДСК" АД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения индивидуален финансов отчет на „БАНКА ДСК" АД („Банката"), включващ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2024 година, индивидуалния отчет за печалбата или загубата, индивидуалния отчет за всеобхватния доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводната политика.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Банката към 31 декември 2024 година и за нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет". Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта (ЗНФОИСУ), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФОИСУ и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет", в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения индивидуален финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Обезценка на кредити и вземания от клиенти Оповестяванията на Банката по отношение на обезценка на кредити и вземания от клиенти са включени в *Пояснително приложение 6.4. „Кредитен риск"* и *Пояснително приложение 25 „Кредити и вземания от клиенти"* към индивидуалния финансов отчет	
Предоставените кредити и вземания от клиенти представляват съществена част (61%) от общите активи на Банката към 31 декември 2024 година, като тяхната брутна балансова стойност възлиза на 22 911 275 хил. лв., а натрупаната обезценка е в размер на 706 613 хил. лв. Банката прилага модел на обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби (ОКЗ), в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. Определянето на обезценката на кредити и вземания от клиенти чрез прилагане на този модел, е свързано с използването на значително ниво на преценки от страна на ръководството на Банката, поради високото ниво на сложност по отношение на определянето размера на очакваните кредитни загуби, както е оповестено в приложение 6.4. "Кредитен риск".	В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха: • Получаване на разбиране за процеса на определяне на очаквани кредитни загуби за обезценка на кредити и вземания от клиенти, включително моделите за изчисление на ОКЗ на колективна и индивидуална база, както и дали използваните ключови предположения и преценки са в съответствие с изискванията на МСФО 9. • Преглед и оценяване на адекватността, последователността и продължаващата уместност на методологията и моделите, използвани от Банката спрямо изискванията на МСФО 9. • Получаване на разбиране и оценяване на вътрешните контроли на ниво организация по отношение на разработването и използването на

Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на ОКЗ са свързани с разработване на количествени и качествени критерии за:

- идентифицирането на значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните експозиции кредити на клиенти по фази (Фаза 1: Експозиции без значително увеличение на кредитния риск, Фаза 2: Експозиции със значително увеличение на кредитния риск, но без налични обективни доказателства за обезценка и Фаза 3: Експозиции с налични обективни доказателства за обезценка);
- определянето на „вероятността от неизпълнение или загуба" (PD/PL), ,,загубата при неизпълнение или загуба" (LGD/LGL) и ,,експозицията при неизпълнение или събитие на загуба" (EAD);
- включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ.

По-високата степен на приближение и оценъчна несигурност са присъщи на оценката на ОКЗ за кредити и вземания от клиенти от Фаза 1 и Фаза 2, която се определя на колективна база, в зависимост от това доколко Банката разполага с достатъчна и адекватна подкрепяща историческа информация от вътрешни и външни източници за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на оценките за PD/PL и LGD/LGL в модела за обезценка. В допълнение, определянето на загуби от обезценка на кредити и вземания от клиенти на индивидуална база е също свързано с прилагането на значителни преценки и предположения от ръководството, в зависимост от рисковата категория на клиента и използвания кредитен продукт, най-вече, относно времевото разпределение и сумите на моделите за обезценка, включително документацията на моделите, както и честотата на актуализиране и обоснованост на прилаганите параметри и макро показатели.

- Получаване на разбиране на процеса по мониторинг на кредити и обхождане на ключови контроли при определянето на размера на обезценката на корпоративни и потребителски кредити и вземания от клиенти спрямо изискванията на МСФО 9, като се фокусирахме върху мониторинг прегледите и резултатите от приложените мерки от Банката поради специфичните обстоятелства наложени от очакваното влошаване на макро-икономическите показатели, както и на извършените промени в резултат на калибрирането на използваните методи за изчисление на ОКЗ. Ние включихме нашите експерти по Информационни технологии (ИТ) в извършването и оценяването на общите ИТ контроли на вътрешните информационни системи на Банката, обслужващи тези процеси.
- Оценяване на дизайна и тестване на оперативната ефективност на ключови контроли в процеса по мониторинг на кредити и вземания от клиенти в Банката.
- Извършихме независимо преизчисление, включително проверка на изчислителната логика, като включихме нашите експерти по оценка на кредитен риск, на параметрите, използвани в моделите, както и преизчисление на стойността на обезценката на извадка от кредити от различни фази според съответните им входящи данни.
- Като включихме нашите експерти по оценка на кредитен риск, ние извършихме анализ и оценка на адекватността на приложените от ръководството допускания относно вероятността от неизпълнение/ вероятността от загуба (PD/PL) и приблизителната оценка на сумата на загубата при неизпълнение/ при събитие на загуба (LGD/LGL), в контекста на

очакваните бъдещи парични потоци, вероятностите на сценариите, включително от реализиране на обезпечения. През 2024 година, предвид социалните и икономически последици от влошаването на макро-икономическите показатели, при определянето на ОКЗ, Банката е взела предвид и значителните несигурности, произтичащи от тези последици. Банката е адресирала несигурността чрез преразглеждане допусканията и на използваните в модела макро-икономически показатели, които имат влияние върху определянето на вероятността за влошаване/загуба (PD/PL) и чрез засилени вътрешни процедури по мониторинг на кредитния риск, включващи разграничаване и оценки на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите от тези, водещи до временни ликвидни затруднения. Поради съществеността на кредитите и вземания от клиенти като елемент на индивидуалния финансов отчет на Банката, както и сложността на специфичните модели и изчисления, множеството значителни преценки и високата степен на присъща несигурност в приблизителните оценки на ОКЗ, заложени в прилагания модел за обезценка съгласно изискванията на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.	спецификата на групи експозиции на Банката и наличието на вътрешна историческа информация и на данни за бъдещото развитие на параметрите. В допълнение, ние оценихме за разумност и изчисленията на използваните параметри за PD/PL и LGD/LGL чрез преглед на подкрепяща информация за ключовите предположения и входящи данни, включително и за отразяване на съществуващата историческа информация за ефектите от влошаване на макро-икономическите показатели. • Извършване на тестове на детайли и анализи, на базата на извадка от кредити и вземания от клиенти, за които Банката не е идентифицирала обективни доказателства за обезценка, с цел оценка на тяхната уместна класификация в съответна рискова категория (фаза) от страна на Банката. • За рисково-базирана извадка от кредити и вземания от клиенти, които са предмет на индивидуална обезценка от страна на Банката, като се фокусирахме върху онези, чиято обезценка би имала потенциално най-значителен ефект върху индивидуалния финансов отчет (Фаза 3), ние извършихме специфичен анализ на използваните от Банката предположения и преценки при определянето на сумата на очакваните бъдещи парични потоци, включително по отношение на отразяване на ефектите, породени от очакваното влошаване на макро-икономическите показатели, както и от реализация на обезпечения спрямо изградените от нас очаквания и налична пазарна информация. • Извършване на одиторски процедури за последващи събития, насочени към проследяване на развитието на кредитите и вземанията от клиенти от определената рисково-базирана извадка след отчетната дата, с цел оценка на последователността на предположенията, използвани от Банката за очакваните бъдещи парични потоци.

	• Оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията на Банката, свързани със загубите от обезценка на кредити и вземания от клиенти.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този индивидуален финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или

условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФОИСУ, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него", по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази

друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на нейния индивидуален финансов отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба №58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на Банката в ролята ѝ на инвестиционен посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

— „Ърнст и Янг Одит" ООД и „БДО АФА" ООД са назначени за задължителни одитори на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2024 година на „Банка ДСК" АД („Банката") от общото събрание на акционерите, проведено на 29 март 2024 г., за период от една година.
— Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2024 година на Банката представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг

Одит“ ООД и осми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от “БДО АФА“ ООД.

— Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта.

— Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта забранени услуги извън одита.

— Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД
с регистрационен номер 108:

Милка Начева-Иванова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД
с регистрационен номер 015:

Валя Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

17 март 2025 година
гр. София, България

Индивидуален отчет за печалбата или загубата за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

В хиляди лева	Прил.	2024	2023
Приходи от лихви по ефективен лихвен процент		1 463 770	1 477 644
Разходи за лихви по ефективен лихвен процент		(146 714)	(111 915)
Нетен доход от лихви	9	**1 317 056**	**1 365 729**
Приходи от такси и комисиони		428 239	374 173
Разходи за такси и комисиони		(68 654)	(52 625)
Нетен доход от такси и комисиони	10	**359 585**	**321 548**
Нетни доходи от търговия	11	137 309	(291 062)
Нетни доходи от капиталови финансови инструменти оценени по справедлива стойност през печалби и загуби	12	(1 072)	745
Нетни печалби от реализация на финансови активи оценени по амортизирана стойност	13	27 195	22 390
Нетни (загуби)/печалби от валутна преоценка		(73 982)	110 876
Други оперативни доходи, нетно	14	74 701	50 424
Оперативен доход		**1 840 792**	**1 580 650**
Нетни загуби от обезценка на финансови активи	15	(125 141)	(159)
Нетни (загуби)/печалби от обезценка на нефинансови активи	16	(98)	588
Нетни (разходи)/приходи от провизии	35	(850)	10 134
Разходи за персонала	17	(271 556)	(227 049)
Разходи за амортизация	18	(59 283)	(53 407)
Други разходи	19	(239 921)	(205 530)
(Загуба)/печалба от освобождаване от дъщерни дружества	42	(5)	3 847
Печалба преди данъци		**1 143 938**	**1 109 074**
Разход за данък върху печалбата	20	(156 861)	(102 922)
Печалба за годината		**987 077**	**1 006 152**

Индивидуалният финансов отчет за печалбата или загубата следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 45, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 14 март 2025 г.

Тамаш Хак-Ковач	Цветослав Димов	Лазарина Пенчева
Главен изпълнителен директор	*Изпълнителен директор*	*Съставител*

Индивидуален отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

В хиляди лева	2024	2023
Печалба за годината	**987 077**	**1 006 152**
Компоненти, които могат да бъдат прекласифицирани впоследствие като печалба или загуба		
Изменение на преоценъчния резерв на инвестиции в дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17 129	12 456
Печалба от преоценка на хеджиращи инструменти	1 718	403
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които могат да бъдат прекласифицирани впоследствие като печалба или загуба	(2 483)	(3 772)
Общо компоненти, които могат да бъдат прекласифицирани впоследствие като печалба или загуба	16 364	9 087
Компоненти, които не могат да бъдат прекласифицирани впоследствие като печалба или загуба		
Изменение на преоценъчния резерв на инвестиции в капиталови инструменти, отчитани през друг всеобхватен доход	9 805	5 746
Преоценка на земи и сгради	(312)	(1 277)
Последващи оценки на пасиви на пенсионни планове с дефинирани доходи	(1 310)	(1 739)
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които не могат да бъдат прекласифицирани впоследствие като печалба или загуба	(749)	(242)
Общо компоненти, които не могат да бъдат прекласифицирани впоследствие като печалба или загуба	7 434	2 488
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	**23 798**	**11 575**
Общо всеобхватен доход	**1 010 875**	**1 017 727**

Индивидуалният финансов отчет за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 45, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 14 март 2025 г.

Тамаш Хак-Ковач	Цветослав Димов	Лазарина Пенчева
Главен изпълнителен директор	*Изпълнителен директор*	*Съставител*

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 17 март 2025 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД - рег. № 108	Одиторско дружество „БДО АФА" ООД - рег. № 015

Индивидуален отчет за финансовото състояние

В хиляди лева	Прил.	31-декември-2024	31-декември-2023
Активи			
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	21	5 809 877	5 809 874
Финансови активи държани за търгуване	22	21 125	2 669
Деривативни финансови инструменти	22	79 652	52 503
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през печалби или загуби	26	2 581	3 653
Нетекущи активи държани за продажба	23	4 079	6 356
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход	26	769 144	932 032
Кредити и вземания от банки	24	1 795 473	3 030 766
Кредити и вземания от клиенти	25	22 204 662	20 015 182
Инвестиции оценявани по амортизирана стойност	26	4 960 244	2 148 765
Текущи данъчни активи	20	-	3 179
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	42	93 659	77 532
Репутация	27	77 372	77 372
Активи с право на ползване	28	16 511	17 411
Дълготрайни материални активи	29	414 533	411 097
Нематериални активи	30	82 216	76 895
Други активи	31	129 829	108 427
Общо активи		**36 460 957**	**32 773 713**
Пасиви			
Депозити от банки	32	26 777	66 215
Деривативни финансови инструменти	22	54 829	64 382
Депозити от клиенти	33	29 352 820	26 407 135
Кредити от банки и финансови институции	32	1 369 976	1 077 844
Задължения по лизинг	34	16 688	17 602
Текущи данъчни пасиви	20	42 128	-
Провизии	35	66 889	67 740
Отсрочени данъчни пасиви	36	19 054	17 611
Други задължения	37	149 593	145 234
Подчинен срочен дълг	38	449 841	450 090
Общо пасиви		**31 548 595**	**28 313 853**
Собствен капитал			
Основен капитал	39	1 328 660	1 328 660
Резерви	39	2 576 485	2 109 015
Неразпределена печалба		1 007 217	1 022 185
Общо собствен капитал		**4 912 362**	**4 459 860**
Общо пасиви и собствен капитал		**36 460 957**	**32 773 713**

Индивидуалният финансов отчет за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 45, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 14 март 2025 г.

Тамаш Кик-Ковач	Цветослав Димов	Лазарина Пенчева
Главен изпълнителен директор	*Изпълнителен директор*	*Съставител*

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 17 март 2025 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД -рег.№108	Одиторско дружество „БДО АФА" ООД -рег.№015

Индивидуален отчет за паричните потоци

за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

В хиляди лева	Прил.	2024	2023
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба преди данъци		1 143 938	1 109 074
Корекции:			
Нетни загуби от обезценка на финансови активи	15	125 141	159
Нетни загуби/(печалби) от обезценка на нефинансови активи	16	98	(588)
Амортизация	18	59 283	53 407
Нетни (печалби)/загуби от операции с инвестиции		(136 237)	290 317
Нетни загуби/(печалби) от валутна преоценка		73 982	(110 876)
Нетен доход от лихви	9	(1 317 056)	(1 365 729)
Приходи от дивиденти	14	(49 694)	(36 840)
Нетни разходи/(приходи) от провизии	35	850	(10 134)
Загуба/(печалба) от освобождаване от дъщерни дружества	42	5	(3 847)
Други непарични изменения		(1 527)	2 836
Нетни парични потоци използвани в оперативна дейност преди изменение в активите и пасивите от оперативна дейност		**(101 217)**	**(72 221)**
Промяна в активите участващи в оперативната дейност			
(Увеличение)/намаление на ценни книжа, държани за търгуване		(17 728)	5 382
Намаление/(увеличение) на кредити и вземания от банки		1 140 723	(246 544)
Увеличение на кредити и вземания от клиенти		(2 322 705)	(3 237 725)
Намаление/(увеличение) на други активи		118 845	(241 461)
Промяна в пасивите участващи в оперативната дейност			
(Намаление)/увеличение на депозити от банки		(39 438)	6 029
Намаление на кредити от банки и финансови институции		(770)	(4 080)
Увеличение на задължения по получени депозити от клиенти		2 860 244	2 462 475
Намаление на други пасиви		(7 596)	(19 845)
Парични средства генерирани от операции		**1 630 358**	**(1 347 990)**
Получени лихви		1 532 871	1 448 538
Платени лихви		(145 871)	(110 662)
Платен данък върху печалбата		(113 400)	(100 334)
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност		**2 903 958**	**(110 448)**

Индивидуален отчет за паричните потоци
за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.
(продължение)

В хиляди лева	Прил.	2024	2023
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на дълготрайни материални и нематериални активи		(76 830)	(66 063)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи		16 195	8 287
Покупки на инвестиции в ценни книжа		(3 516 534)	(718 093)
Продажби на инвестиции в ценни книжа		909 130	413 330
Получени дивиденти		47 405	36 840
Покупка на инвестиция в дъщерно дружество	42	(15 627)	-
Продажба на контролиращо участие в дъщерно дружество	42	820	3 865
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност		**(2 635 441)**	**(321 834)**
Парични потоци от финансова дейност			
Получени кредити и подчинен срочен дълг	41	293 375	674 761
Платени дивиденти		(558 017)	(249 919)
Погасяване на задължения по лизингови договори	41	(7 560)	(7 646)
Нетни парични потоци (използвани във)/ от финансовата дейност		**(272 202)**	**417 196**
Нетно намаление на парични средства и парични еквиваленти		**(3 685)**	**(15 086)**
Ефект от промяна на валутните курсове		4 204	(127)
Парични средства и еквиваленти, придобити от вливане и ликвидация на дъщерни дружества	42	-	32 483
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	41	**5 810 078**	**5 792 808**
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	41	**5 810 597**	**5 810 078**

Индивидуалният финансов отчет за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 45, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 14 март 2025 г.

Тамаш Хак-Ковач	Цветослав Димов	Лазарина Пенчева
Главен изпълнителен директор	*Изпълнителен директор*	*Съставител*

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 17 март 2025 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД - рег. № 108	Одиторско дружество „БДО АФА" ООД - рег. № 015

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

В хиляди лева	Основен капитал	Законови и други резерви	Преоценъчен резерв - земи и сгради	Преоценъчен резерв на финансови активи	Резерви по планове за дефинирани доходи	Резерв за плащания на базата на акции	Неразпределена печалба	Общо
Салдо към 1 януари 2023 г.	**1 328 660**	**1 674 799**	**146 426**	**(38 515)**	**(646)**	**787**	**592 372**	**3 703 883**
Общ всеобхватен доход								
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	1 006 152	1 006 152
Друг всеобхватен доход	-	-	(1 149)	14 225	(1 501)	-	-	11 575
Общ всеобхватен доход	**-**	**-**	**(1 149)**	**14 225**	**(1 501)**	**-**	**1 006 152**	**1 017 727**
Трансфер на преоценъчен резерв на земи и сгради, нетно от данъци	-	-	(1 622)	-	-	-	1 622	-
Трансфер на резерв за плащания на базата на акции	-	-	-	-	-	(497)	497	-
Разпределение на печалбата за резерви	-	316 708	-	-	-	-	(316 708)	-
Разпределение на дивиденти	-	-	-	-	-	-	(250 000)	(250 000)
Ефект от вливане на дъщерно дружество (Приложение 42)	-	-	-	-	-	-	(11 750)	(11 750)
Салдо към 31 декември 2023 г.	**1 328 660**	**1 991 507**	**143 655**	**(24 290)**	**(2 147)**	**290**	**1 022 185**	**4 459 860**
Общ всеобхватен доход								
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	987 077	987 077
Друг всеобхватен доход	-	-	(281)	25 258	(1 179)	-	-	23 798
Общ всеобхватен доход	**-**	**-**	**(281)**	**25 258**	**(1 179)**	**-**	**987 077**	**1 010 875**
Трансфер на преоценъчен резерв на земи и сгради, нетно от данъци	-	-	(3 817)	-	-	-	3 817	-
Трансфер на резерв за плащания на базата на акции	-	-	-	-	-	(290)	290	-
Разпределение на печалбата за резерви	-	447 779	-	-	-	-	(447 779)	-
Разпределение на дивиденти	-	-	-	-	-	-	(558 373)	(558 373)
Салдо към 31 декември 2024 г.	**1 328 660**	**2 439 286**	**139 557**	**968**	**(3 326)**	**-**	**1 007 217**	**4 912 362**

Индивидуалният финансов отчет за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 45, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 14 март 2025 г.

Тамаш Хак-Ковач
Главен изпълнителен директор

Цветослав Димов
Изпълнителен директор

Лазарина Пенчева
Съставител

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 17 март 2025 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД - рег. №108	Одиторско дружество „БДО АФА" ООД - рег. №015

1. Правен статут и управление

Банка ДСК АД („Банката“ или „Банка ДСК“) е създадена на 2 март 1951 г. в България като централизирана депозитно-приемателна институция под името Държавна спестовна каса, която е преобразувана в търговска банка през 1998 г. Банка ДСК притежава универсален лиценз за осъществяване на банкова дейност, издаден от Българска народна банка.

Банката е акционерно дружество, вписано в Търговския регистър на Република България с ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление в гр. София, район Оборище, ул. Московска 19.

Мажоритарен собственик на Банката е Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, която притежава 99.92% от капитала на Банка ДСК АД към 31 декември 2024 и 2023 г.

Банка ДСК има двустепенна система на управление, състояща се от Управителен съвет и Надзорен съвет.

Към 31 декември 2024 г. органите, натоварени с общо управление са Надзорният съвет и Одитният комитет.

Към 31 декември 2024 г. членовете на Надзорния съвет са: председател – Ласло Бенчик; членове – Ласло Волф, Виолина Маринова, Тамаш Бернат, Антони Радев, Едина Берлингер и Жужана Берецки.

Към 31 декември 2024 г. ръководството на Банката се представлява от Управителния съвет, съставен от: председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор – Тамаш Хак-Ковач; членове на Управителния съвет и изпълнителни директори – Славейко Славейков, Боян Стефов, Доротея Николова-Илчева, Димитър Дилов, Михаил Комитски и Цветослав Димов.

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава и съдебната регистрация на Банката, тя се представлява заедно от двама изпълнителни директори.

В Банката функционира Одитен комитет, който отговаря за наблюдението на работата на външните одитори, изпълнението на вътрешния одит, управлението на риска, счетоводната дейност и финансовото отчитане. Към 31 декември 2024 г. Одитният комитет се състои от: председател – Драгомир Вучев; членове – Золтан Тубой, Даниела Петрова и Йордан Карабинов.

2. База за изготвяне

Индивидуалният финансов отчет на Банката е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване, финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, които са оценени по справедлива стойност и земите и сградите, които са отчетени по преоценена стойност.

Ръководството е направило оценка на способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие и е убедено, че разполага с необходимите ресурси да развива бизнеса в обозримо бъдеще. Ръководството счита, че не съществуват съществени индикатори за несигурност, които биха могли да предизвикат съмнение относно приложимостта на принципа на действащо предприятие. Банката продължава да посреща задълженията си, когато станат дължими, да поддържа ликвидност и да спазва капиталовите изисквания. Затова финансовите отчети продължават да бъдат изготвяни на база действащо предприятие.

2.1. Приложими стандарти и представяне

Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), приети от Комисията на Европейския съюз (ЕС).

Банката представя своя отчет за финансово състояние по ред на ликвидност на активите и пасивите.

Настоящият финансов отчет е изготвен на индивидуална основа съгласно изискванията на Закона за счетоводството и МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС. Отчетната рамка „МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС" по същество е определената национална счетоводна база Международни счетоводни стандарти (МСС), приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби. Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет едновременно с консолидирания финансов отчет на Банка ДСК и следва да се разглежда като неразделна част от него.

2.2. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в български левове (BGN), която е функционалната валута на Банката. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

2.3. Сравнителни данни

Банката представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се прекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето за текущата година.

В настоящия индивидуален финансов отчет са отразени промени в сравнителната информация, основно в приложения 6.4.8.2, 6.4.8.5, 8, 10 и 41, с цел постигане на по-добро представяне и оповестяване.

Сравнителната информация не е засегната вследствие на промяната на счетоводната политика, оповестена в Приложение 3.1.

2.4. Влияние на нововъзникващите рискове върху финансовото отчитане

Геополитическата обстановка остава динамична през цялата 2024 г., като очакванията са тя да продължава да характеризира бизнес средата и през предстоящата година. Нахлуването на Русия в Украйна на 24 февруари 2022 г. и продължаващият конфликт в Близкия изток, провокиран от терористична атака на Хамас срещу Израел са само два от множеството фактори, чертаещи по-висока несигурност. На този фон, политиката на САЩ добавя несигурност по отношение на приложимите икономически прегради пред свободната търговия както с редица държави, така и с Европейския съюз. Възможните търговски войни и техните евентуални последствия, в комбинация със силното разделение на западните общества, липсващи, нетрайни или крехки коалиционни мнозинства и засилено влияние на националистически политически движения, променят цялостния инвестиционен климат в България и Европа. Основните последствия от тази несигурност включват, освен прекъсване на обичайните доскоро вериги на доставки, недостиг и колебания на цените на суровините (в частност на петрола), нестабилност на валутните курсове, погиване и загуба на активи, повишени разходи за енергия, продължителни периоди на инфлация над целевите нива (определени от централните банки), повишени лихви и други. Общата геополитическа несигурност води до икономическа несигурност и влияние върху всички икономически субекти, независимо дали те имат директни експозиции към някоя от засегнатите страни под формата на активи, пазари или партньори. Налагат се и политически санкции, които възпрепятстват пътуванията, търговския обмен, международните разплащания, достъпа и разпореждането със собствени парични средства и еквиваленти и други активи. Предизвикателствата пред финансовото отчитане обхващат множество теми, в това число: валидност на презумпцията за действащо предприятие; прогнозиране на бъдещи парични потоци; оценяване по справедлива стойност; упражняване на съществени оценки и преценки; възстановимост на активите и размер на очакваните кредитни загуби; класификация на активите и пасивите на текущи и нетекущи в отчета за финансовото състояние; промяна в класификацията на финансовите активи в резултат на промяна на бизнес модела; необходимост от оповестявания, свързани с рестрикции върху активите, напр. блокирани парични средства в резултат на наложени санкции; модификация на лизингови договори; ефективност на хеджиращи взаимоотношения; преструктуриране и др.

Ефектите от геополитическата несигурност, както и от нововъзникващите рискове върху елементите на финансовия отчет, оценките и преценките и политиките за управление на риска на Банката са оповестени още в Приложения 4.1, 4.3, 4.4 и 6.4.

3. Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти и разяснения

3.1. Промяна в счетоводната политика

През текущия отчетен период Банката е извършила доброволна промяна на счетоводната си политика за дата на признаване на финансови активи, оповестена в Приложение 5.6.3, като е преминала от дата на уреждане към дата на търгуване. Банката счита, че промяната осигурява по-надеждна и по-уместна информация за потребителите на финансовите отчети. Ефектите върху статиите от финансовите отчети не са съществени, поради което промяната не е приложена ретроспективно.

3.2. Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети: *Класификация за задълженията като текущи и нетекущи и нетекущи задължения с ковенанти,* прието от ЕС на 19 декември 2023 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);
- Изменение на МСФО 16 Лизинг: *Лизингово задължение при продажба и обратен лизинг*, прието от ЕС на 20 ноември 2023 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);
- Изменения на МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване: *Споразумения за финансиране на доставчици,* прието от ЕС на 15 май 2024 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024).

Приемането на измененията на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени в индивидуалния финансов отчет на Банката.

3.3. Изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила:

Към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет следните нови стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: *Липса на обменност,* приети от ЕС на 12 ноември 2024 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.).

3.4. Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС:

Понастоящем МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет:

- МСФО 18 Представяне и оповестяване във финансовите отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2027);
- Изменения относно класификацията и оценката на финансовите инструменти (Изменения на МСФО 9 и МСФО 7) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2026);
- МСФО 19 Дъщерни дружества без публична отчетност: Оповестяване (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2027 г.);
- Годишни подобрения на МСФО, цикъл 11 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2026);
- Изменения на МСФО 9 и МСФО 7: *Договори, свързани с електроенергия от природни източници* (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2026 г.);
- Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия: *Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие* (датата на влизане в сила е отложена за неопределено време).

Банката е в процес на анализ на влиянието на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти върху индивидуалния финансов отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

4. Използване на оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети изисква от ръководството да прави преценки, оценки и предположения, които влияят на приложените счетоводни политики и отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалните резултати могат да се различават от тези оценки.

Оценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преразгледаните счетоводни оценки се признават в периода, през който оценката се преглежда и във всички засегнати бъдещи периоди.

Ръководството обсъжда с Одитния комитет на Банката развитието, избора и оповестяването на съществените счетоводни политики и оценки, както и приложението на тези политики и оценки.

Областите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са значими за финансовия отчет, са както следва:

4.1. Влияние на нововъзникващите рискове върху оценките и преценките

Както е оповестено в Приложение 2.4 по-горе, в резултат на повишената несигурност в глобален мащаб, свързана с възникването на нови рискове, повишаващи цялостното ниво на несигурност, изготвянето на надеждни преценки се изправя пред нови предизвикателства. Моделът на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) използва бъдеща финансова информация и стойности, претеглени според вероятността да се реализират определени сценарии. Определянето на ОКЗ към края на всеки отчетен период се основава на разумна и обоснована информация за минали събития, текущи обстоятелства и прогнози за бъдещи събития и икономически условия. В период на повишена икономическа несигурност е много трудно да се прогнозират бъдещите събития и макроикономическите показатели, използвани в модела на изчисление на ОКЗ. Разработването на макроикономическите сценарии и определянето на техните вероятности изисква упражняването на съществени преценки от страна на ръководството. Банката преценява как да коригира определените чрез модела ОКЗ, когато се окаже, че определени рискови фактори и информация – както известни, така и очаквани - не са били взети предвид в процеса на моделиране. В резултат на нововъзникващите рискове и несигурната икономическа среда финансовите институции се изправят пред нови предизвикателства при измерването на ОКЗ, особено предвид факта, че ключовите входящи данни за използваните модели не винаги обхващат периоди, повлияни от подобна несигурност. За да отрази тази особеност по отношение на нововъзникващите рискове, през последното тримесечие на 2024 г. Банка ДСК надгради процеса на класификация и обезценка на кредитните вземания с методологии, които подпомагат измерването и отчитането на нововъзникващите рискове.

4.2. Очаквани кредитни загуби от финансови активи

Банката редовно прави преглед на финансовите си инструменти за обезценка. Ръководството определя адекватността на разходите за обезценка въз основа на прегледа на отделните кредити и депозити, опит от претърпени загуби от последните години, текущи икономически условия, рискови характеристики на различните категории кредити и други относими фактори. За целите на МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС се прилага модел от три фази. Методологията за обезценка се използва за класифициране на финансовите инструменти, с цел да определи дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване на активите и да идентифицира активи с кредитна обезценка. За инструменти с кредитна обезценка или значително увеличение на кредитния риск се признават очаквани загуби.

В допълнение, с началото на военния конфликт в Украйна през февруари 2022 г., за кредитните институции възникна нова вълна на несигурност и завишен риск, свързан както с ефекти от първи ред (директно засегнати клиенти), така и ефекти от втори ред (индиректно засегнати клиенти - примерно доставчици или клиенти на директно засегнати клиенти на Банката). Прекъснатите от военния конфликт доставки доведоха до поскъпване на редица стоки в Европа, рязко повишиха цените на енергоносителите и прибавиха инфлационен и лихвен натиск върху европейските икономики. Това даде нов тласък на усилията за измерване на нововъзникващи рискове, които в много случаи не са наблюдавани в миналото или не са оказвали влияние в подобен мащаб върху използваната входяща историческа информация. В допълнение, през юли 2024 г. Европейската централна банка публикува документ, илюстриращ предпочитаните (определяните като добри) практики за обхващане на нововъзникващите рискове при определянето на ОКЗ[1].

[1] IFRS 9 overlays and model improvements for novel risks (europa.eu)

С цел да отрази възможните и очаквани ефекти от нововъзникващите рискове и отчитайки добрите практики, Банка ДСК разработи и прилага методологии, свързващи факторите, повлиявани от съответните рискове с рискови параметри, които влияят на оценката на ОКЗ директно или посредством класификация на база на значително увеличение на кредитния риск.

Преценката за очакваните кредитни загуби от държавните ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и държавните ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност се изгражда на основата на модел, в който участва кредитният рейтинг и, съответно, вероятността от неизпълнение на съответната държава.

4.3. Справедлива стойност на финансовите инструменти, които не са търгувани на активни пазари

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни деривативи и дисконтови проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение, свързани с ценни книжа, обезпечени с активи (Приложение 8). Изминалата 2024 година беше белязана от военните действия между Русия и Украйна, Израел и Хамас, както и изборите в САЩ. Икономическите данни и изборите в САЩ бяха водещата тема. Централните банки прекратиха политиките на увеличаване на лихвите, като част от тях започнаха да понижават основните си лихви. Пазарните очаквания са да има повече понижения на основните лихвени проценти от централните банки през 2025 година. Очаква се да се видят промените в политиката на САЩ. Движението на пазарите е функция от очакванията на множеството пазарни участници - какви социални и икономически процеси и тенденции ще са в основата на бъдещото представяне на отделните компании и пазара като цяло. Очакванията са инфлацията да започне да намалява постепенно, военните конфликти да не ескалират и лихвените проценти да се нормализират.

4.4. Преоценка на земи и сгради

Банката отчита земите и сградите по модела на преоценената стойност, която се определя от лицензирани оценители (Приложение 29). Оценката се извършва с помощта на подходящи оценъчни методи и техники, като се използват наблюдаеми пазарни данни, доколкото те са налични и достъпни. Когато в моделите на оценка участват и значителни ненаблюдаеми параметри, определената справедлива стойност би била чувствителна към евентуална промяна в тези параметри.

Забавянето в икономиката, военният конфликт в Украйна, инфлацията и повишаването на цените на основните енергийни източници продължават да имат въздействие върху пазара на недвижими имоти в страната. Въпреки това обаче, през 2024 г. жилищният пазар в България продължи да бележи плавен ръст и покачване на цените основно в големите градове и по-умерени темпове на нарастване в останалите населени места. Инвеститорите, макар и да повишиха цените на имотите, успяха да срещнат потенциални купувачи, които, подкрепяни от добрите условия на пазара на труда и цените на кредитите, продължават да имат интерес към закупуване на нови имоти.

Промените в нагласите на работодателите да разчитат на хибриден режим на работа диктуваха пазара на офис площи в страната. По отношение на офис площи предизвикателство остават високите изисквания на наемателите към офис сградите, главно по отношение на тяхната енергийна ефективност и оптимални разходи за управление, което води до бавен отлив на желаещи да наемат големи офис площи и не на последно място, сравнително по-високите лихви при финансиране на строителството на нови офис проекти. Наблюдава се повишение на незаетите офис площи от клас B и C, поради предпочитаните офис площи клас A с добра локация.

В резултат на извършения пазарен анализ към 31 декември 2024 г. ръководството е стигнало до заключението, че балансовите стойности на земите и сградите, характеризиращи се като офис площи, са близки до техните справедливи стойности. Поради тази причина не е извършена преоценка от лицензирани оценители към края на текущата година.

4.5. Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу Банката ръководството преценява вероятността и рисковете за негативен изход от тях и начислява провизии в случаи, в които отчита вероятност повече от 50% изходът да не бъде в полза на Банката или при потенциални рискове от повишаване на претенциите от страна на клиенти към Банката, свързани с плащания по договори за продукти и услуги (Приложение 35).

4.6. Обезценка на репутация и нематериални активи (клиентска база)

За да прецени възстановимата стойност на репутацията и признатата при бизнес комбинация клиентска база, Банката използва модели, включващи прогнозни парични потоци и редица допускания, като например дисконтови проценти, степен на оттегляне на клиентите, полезен срок на нематериалните активи и други. Прогнозните парични потоци ползват данни от бюджетите, утвърдени от ръководството на Банката, които се разработват на базата на текущите и очакваните пазарни условия. Макроикономическата и геополитическата ситуация пораждат значителна несигурност относно разумността на преценките, използвани за определяне на възстановимата стойност на репутацията и нематериалните активи и евентуалната нужда от обезценка на тези активи.

4.7. Влияние на климатичните рискове върху оценките и преценките

На база извършената оценка на съществеността на риска за климата и околната среда, Банката интегрира климатични и екологични въпроси в своите оценки и анализи. Този процес може да допринесе за повишаване на присъщата несигурност при изготвянето на преценки и прогнози. Анализът обхваща широк набор от възможни въздействия, породени както от физически риск от климатични промени, така и от риск на прехода към климатично-неутрална икономика, на които са изложени Банката и нейните клиенти. Климатичните и природните рискове се материализират чрез традиционните рискове, които Банката следи, като най-скорошния изготвен анализ за съществеността на климатични и природни рискове показва, че те се проявяват най-съществено чрез следните рискове: кредитен риск, операционен риск (вкл. репутационен), бизнес и стратегически риск.

- Кредитен риск – клиенти, изложени на климатичен риск, може да влошат платежоспособността си или пък да се понижи стойността на полученото от тях обезпечение. Промени в политиките на правителства и институции може да влошат кредитното качество в съответните сектори и държави. Банката е извършила анализ и е идентифицирала секторите в корпоративния си портфейл, представляващи среден, средно-висок или висок риск (отразяващ общото ниво на риск – както този, свързан с прехода, така и физическия риск, свързан с локацията на клиента и предоставените от него обезпечения). Резултатите от анализа се използват за определяне на рискови индикатори, които Банката използва при изготвяне на кредитни оценки и мониторинг на клиентите;

- Операционен риск - физическите рискове, особено рискът от наводнения, могат да засегнат операциите на Банката (например клонова мрежа, центрове за обработка и съхранение на информация, инфраструктура) и нанесат щети в дългосрочен план, тъй като изменението на климата се засилва. Предвид обширната мрежа от клонове и банкомати, това продължава да бъде актуален проблем, въпреки че краткосрочните въздействия се смекчават от застрахователното покритие. Освен това недостигът на вода може да намали привлекателността на засегнатите региони, което да доведе до миграция и да постави под въпрос устойчивостта на клоновия бизнес модел. Резултатите от анализа на физическите рискове се използват за определяне на рискови индикатори, които Банката следи и интегрира в рамката за управление на риска (например индикатори за възникнали операционни инциденти свързани с природни бедствия);

- Бизнес и стратегически риск – климатичните и природните рискове са интегрирани в ключовите процеси на Банката, свързани с провизиране и оценка на капиталовата адекватност. Тези рискове са включени в процесите по провизиране в рамките на по-широката стратегия за управление на възникващи рискове, съобразена с изискванията на МСФО 9. В контекста на капиталовата адекватност, Банката е разработила и внедрила подходи за добавки, които осигуряват покритие на климатичните и природните рискове, разглеждани както от регулаторна, така и от икономическа перспектива. Управлението на тези рискове е осъществено чрез традиционните рискове, определени като съществени за Банката, а именно: кредитен риск, операционен риск (включително репутационен) и бизнес и стратегически риск;

- Оценка по справедлива стойност – Банката е преценила, че променливите, свързани с климата, които се използват при оценяването по справедлива стойност, са тези показатели, които пазарните участници биха взели предвид при определяне на справедливата стойност на даден актив или пасив по МСФО 13. Следователно, според Банката климатичните рискове са подходящо отразени в справедливата стойност на нейните активи и пасиви.

Понастоящем климатичните рискове оказват влияние върху обезценката на кредитните вземания, като дават израз на риска за предоставените обезпечения, но също така и на риска за дейността на клиентите, ангажирани с бизнес дейности. Ръководството следи отблизо промените и развитието на законодателството по отношение на климата.

5. Обобщена информация относно прилаганата счетоводна политика

5.1. Признаване на приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви, представени в отчета за печалбата или загубата включват:

- лихвата върху финансовите активи и пасиви по амортизирана стойност, изчислена по метода на ефективния лихвен процент;

- лихвата върху ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, изчислена по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за печалбата или загубата чрез прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент (ЕЛП) е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Банката оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от финансовия актив.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи включват вътрешно-присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването или емитирането на финансов актив или пасив.

Приходи от лихви по вземания с риск фаза 3 и закупени обезценени вземания, включително със закъснения в плащанията по тях за период над 90 дни, оценявани на колективна основа.

За тези финансови активи Банката признава лихви на база нетната амортизирана стойност на вземанията. За целта се начислява коректив за разликата между договорно начислената лихва на база ЕЛП върху брутната стойност на финансовия актив и изчислената лихва на база ЕЛП към амортизираната стойност на актива, намалена с коректива за очакваните кредитни загуби.

Приходи от лихви по вземания с риск фаза 3 и закупени обезценени вземания, включително със закъснения в плащанията по тях за период над 90 дни, оценявани индивидуално с кредитна обезценка на база разгръщане на дисконтовия процент (unwinding), когато се очаква покриване на вземането от договорните парични потоци от обезпечения или други парични потоци

За тези финансови активи Банката признава лихви на база дисконтираните парични потоци от unwinding чрез начисляване на коректив за разликата между договорно начислената лихва на база ЕЛП върху брутната стойност на финансовия актив и разликата между настоящите стойности на паричните потоци от unwinding в отделните отчетни периоди, дисконтирани с ЕЛП. Корективът се представя в Отчета за всеобхватния доход в намаление на приходите от лихви.

5.2. Валутни операции

При първоначално признаване всяка сделка в чуждестранна валута се отчита във функционалната валута (български лев), като към сумата на чуждестранната валута се прилага обменния курс към момента на сделката или операцията. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват по официалния курс, валиден за деня. Курсовите разлики, възникнали в резултат на преоценката, се отчитат в отчета за печалбата или загубата. Непаричните активи и пасиви, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческия обменен курс към датата на операцията.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за печалбата или загубата в момента на възникването им към статия "нетни приходи/(разходи) от търговия".

5.3. Такси и комисиони

Приходите от такси и комисиони, включително такси за обслужване на сметки, управление на инвестиции, продажби на услуги, гаранции и акредитиви се признават с извършването на съответните услуги.

Разходите за такси и комисиони, свързани основно с транзакции, такси за обслужване и други разходи за такси се признават с получаването на съответните услуги.

Изпълнение на задълженията и политики за признаване на приходите

Вид на таксата	Същност и срокове за удовлетворяване на задължения за изпълнение и значими условия за плащане	Признати приходи по МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС
Такси и комисиони свързани с разплащателни операции	Банката предоставя на своите клиенти различни видове услуги, свързани с тегления и вноски на суми по сметки, разплащания в лева и валута, по които прилага различни такси. При такси за транзакции (например теглене/такса за плащане на ПОС/АТМ или в поделения на Банката, и др.), начисляването на такса става непосредствено след транзакцията или веднъж месечно. Таксата обикновено се определя в процентно съотношение от размера на транзакцията с фиксиран минимален праг. В случаите на такси по транзакции, когато услугите се изразяват в превод на суми, таксата се начислява в момента на транзакцията. Тези такси може да са фиксирани или в процентен размер. Банката редовно преразглежда таксите, които прилага.	Таксите по транзакции се начисляват в момента на осъществяване на транзакцията или еднократно в края на месеца.
Такси и комисиони свързани с кредитни сделки	Банката предоставя набор от услуги по клиентските сметки на физически лица и фирми, за което те дължат такса, както и предоставя за ползване от клиентите различни видове кредитни банкови карти, по които прилага различни такси. Таксите, произтичащи от тези услуги са предимно свързани с обслужване на сметки, за издаване на кредитни банкови карти, годишни такси за кредитни банкови карти и други такси за обичайни услуги по сметки. Годишните такси по банкови карти са с фиксиран размер. Те зависят от типа на банковата карта. Банката редовно преразглежда таксите, които прилага.	Таксите за текущи услуги по обслужване са на месечна база. Таксите за еднократните услуги се начисляват в момента на осъществяване на услугата.
Такси и комисиони свързани с депозитни сделки	Банката предоставя набор от услуги по управление на клиентските сметки на физически лица и фирми, за което те дължат такса, както и предоставя за ползване от клиентите различни видове дебитни банкови карти, по които прилага различни такси. Таксите, произтичащи от тези услуги са предимно свързани с такси за откриване и закриване на сметки, обслужване и управление на сметки, за електронно банкиране, за издаване на дебитни банкови карти, месечни такси за дебитни банкови карти и други такси за обичайни услуги по сметки. Таксите за текущите услуги по управление на сметките се начисляват на месечна база. Те обикновено са с фиксиран размер, който варира в зависимост от пакетната програма или категорията на клиента. Месечните или годишните такси по банкови карти са с фиксиран размер. Те зависят от типа на банковата карта. При услуги със случаен характер, Банката начислява такса в момента, в който клиентът се възползва от услугата. Тези такси може да са фиксирани или в процентен размер. Банката редовно преразглежда таксите, които прилага.	Таксите за текущи услуги по управление на клиентски сметки са на месечна база. Таксите за еднократните услуги се начисляват в момента на осъществяване на услугата.

Вид на таксата	Същност и срокове за удовлетворяване на задължения за изпълнение и значими условия за плащане	Признати приходи по МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС
Други	Таксите, които се отчитат в категория „Други такси" са за съхранение на ценности в сейфовете на обществения трезор, издаване на удостоверение, издаване на банкова референция, фотокопия на документ и други. Тези такси са свързани с предоставянето на дългосрочни услуги (съхранение на ценности в сейфовете) или еднократни административни услуги.	Таксите за дългосрочно предоставяните услуги са за периода на предоставяне на услугата. Таксите за еднократните услуги се начисляват в момента на осъществяване на услугата.

5.4. Нетни приходи от търговия

Нетните приходи от търговия са свързани с активи и пасиви държани за търгуване, както и всички реализирани и нереализирани промени в справедливата стойност, лихви и курсови разлики. Нетните приходи от търговия включват курсови разлики от финансови активи в инвестиционен портфейл.

5.5. Приходи от финансиране

Приходите от финансиране представляват безвъзмездни средства, предоставени на Банката от държавата, които не се признават, докато не бъде достигната разумна степен на сигурност, че Банката ще изпълни условията, свързани с тях, и помощта ще бъде получена.

Приходите от финансиране се признават в печалбата или загубата на систематична база през периодите, в които Банката признава съответните разходи, които финансирането има за цел да компенсира.

Средства, които се предоставят само с условието да бъдат използвани за придобиване на нетекущи активи (имоти, машини и съоръжения), се признават като отсрочени приходи в индивидуалния отчет за финансовото състояние и се прехвърлят в печалбата или загубата на систематична и разумна база за периода на полезния живот на съответните активи.

Финансиране, което компенсира вече понесени от Банката разходи или загуби, или чиято цел е Банката да получи незабавна финансова подкрепа, без това да е свързано с бъдещи разходи, се признава в печалбата или загубата за периода, в който възникне вземането за финансиране.

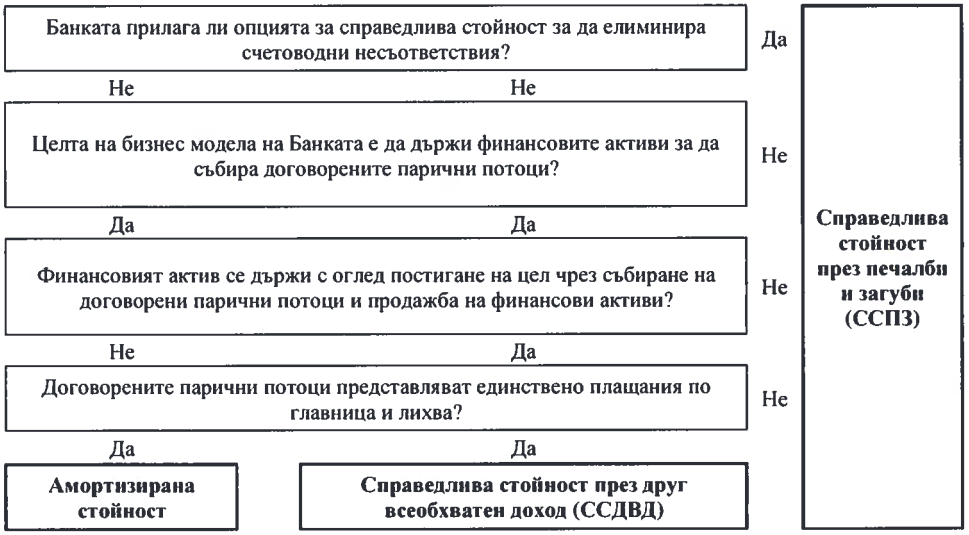
Изгодата от държавен заем, отпуснат при лихвен процент под пазарния, се отчита като приход от финансиране в размер на разликата между получените средства и справедливата стойност на заема, определена на базата на пазарните лихвени нива.

5.6. Финансови инструменти

5.6.1. Класификация

В съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти (МСФО 9), Банката класифицира финансовите активи като последващо оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните две условия: бизнес модела за управление на финансовите активи на Банката и характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Процесът за определяне на класификацията и изискванията относно технологията на прилагането ѝ са илюстрирани чрез следната схема:

5.6.2. Бизнес модел за управление на финансовите активи

Бизнес моделът на Банката е определен на ниво, което отразява по какъв начин групите от финансови активи се управляват съвместно с оглед постигане на конкретна бизнес цел.

Бизнес моделът не зависи от намеренията на ръководството по отношение на отделен инструмент.

Банката може да има повече от един бизнес модел за управление на своите финансови инструменти. Банката може да притежава портфейл от инвестиции, който да управлява, за да събере договорните парични потоци, и друг портфейл от инвестиции, който управлява, за да търгува с него с цел реализиране на промените в справедливата стойност.

В зависимост от стратегията и рисковия профил, Банката е определила следните бизнес модели за управление на финансови активи:

- Бизнес модел, чиято цел е да държи финансови активи, за да събира договорни парични потоци;
- Бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи;
- Бизнес модел, чиято цел е реализиране на парични потоци посредством продажба на финансови активи.

Банката може да има един и същ тип инструмент във всичките три категории в зависимост от модела за управление на активите.

5.6.3. Признаване

През текущия отчетен период обичайните покупки или продажби на финансови активи се признават и отписват, както е уместно, при използването на счетоводно отчитане на база датата на сделката (дата на търгуване). Датата на търгуване е датата, на която Банката става страна по договорните условия на инструмента.

До края на 2023 г. обичайните покупки и продажби на финансови активи се отчитат на база дата на уреждане, която е датата на прехвърляне на актива на или от Банката. Промяната в справедливата стойност на активите, оценявани по справедлива стойност, през периода между датата на сделката и датата на уреждане, се признава в печалбата или загубата или в друг всеобхватен доход, както е уместно, в зависимост от категорията на активите по МСФО 9. Последното представлява доброволна промяна в счетоводната политика на Банката с цел уеднаквяване на признаването на обичайните покупки на финансови активи с политиката на групата на ОТП. Към 31 декември 2024 и 2023 г-, както и към 1 януари 2023 г. и към датата на преминаване към новата политика (11 ноември 2024 г.) ефектите не са значителни. Стойностите не са съществени за финансовите отчети на Банката и предходните периоди не са преизчислени.

Кредитите и вземанията от клиенти се признават, когато средствата бъдат прехвърлени по сметките на клиентите. Получените депозити от клиенти се признават, когато средствата бъдат прехвърлени на Банката.

Безусловните вземания и задължения се признават като активи или пасиви, когато Банката стане страна по договора и, като последица от това, има законовото право да получи или законовото задължение да плати парични средства.

Активите, които ще бъдат придобити, и пасивите, които ще бъдат поети, в резултат от неотменим ангажимент за покупка или продажба на стоки или услуги по принцип не се признават до момента, в който поне едната от страните не изпълни задълженията си по договора. Допълнителни детайли относно политиката на Банката са представени в 5.13 Кредити и аванси и 5.14 Вземания по договори за факторинг.

Планирани бъдещи сделки, без значение колко вероятни са, не са активи и пасиви, тъй като Банката не е станала страна по договор.

5.6.4. Първоначално оценяване

При първоначалното признаване на финансов актив или финансов пасив (с изключение на търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране, съгласно МСФО 9 параграф 5.1.3 и се признават по цена на сделката), Банката ги признава по справедливата им стойност, плюс или минус, в случай на финансови активи или финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив.

Справедливата стойност на финансов инструмент при първоначалното признаване е обикновено цената на сделката (т.е. справедливата стойност на даденото или полученото възнаграждение).

Банката е представила своите финансови пасиви във всички позиции в Отчета за финансовото състояние с изключение на „Провизии“ и „Отсрочени данъчни пасиви“, както и „Задължения към служители и ръководство“.

5.6.5. Последващо оценяване

Оценяване по амортизирана стойност

Амортизираната стойност (нетната амортизирана стойност) към определена дата включва стойността на: непогасената главница, начислените вземания/задължения по лихви, неамортизираното сконто, премия и такси, участващи като част от експозицията на финансовия инструмент при неговото придобиване и елемент при определянето на ЕЛП, както и размера на натрупания коректив по лихви или кредитни обезценки.

Ако кредитният риск по финансовия инструмент се подобрява, при определени от Банката критерии, през следващите периоди се възобновява начисляването на лихва на база брутната амортизирана стойност на финансовия актив.

Натрупаният коректив по лихви се отписва от амортизираната стойност и се признава като лихвен доход. Признаването на корректива за лихви като лихвен приход се извършва след като вземането бъде изцяло погасено от длъжника или при формиране на отрицателна амортизирана стойност по него.

Оценяване по справедлива стойност

При оценяване на финансови инструменти по справедлива стойност Банката използва йерархия от методи, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

Ниво 1: обявени пазарни котировки (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви. Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне;

Ниво 2: оценъчни техники на финансови инструменти, които са базирани на пазарни данни или директно (т.е. като котирани цени) или индиректно (т.е. получени от цени). В тази категория се включват инструменти, оценени чрез използване на: котирани пазарни цени на активен пазар за подобни инструменти; котирани цени за идентични или подобни инструменти на пазар, който се приема за по-малко активен; или други оценъчни техники, при които всички значими входни данни са директно или индиректно наблюдаеми от пазарни данни. Банката определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна настояща стойност. Изчисляването на нетната настояща стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара;

Ниво 3: оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация.

Банката признава прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на сделката (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Банката счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Впоследствие тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин през живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува" и цена „продава", Банката оценява активите и дългите позиции по цена „купува" и пасивите и късите позиции по цена „продава".

Портфейлите от финансови активи и пасиви, изложени на пазарен и кредитен риск, които се управляват от Банката на база на нетна експозиция към пазарен и кредитен риск, се оценяват на базата на цена, която би се получила при продажбата на нетна дълга позиция (или би била платена при прехвърляне на нетна къса позиция) за определена рискова експозиция.

Оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Печалба или загуба, свързани с финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка и печалби и загуби от валутни операции, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

При отписване на финансовия актив кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата.

Лихвата, която се изчислява чрез използването на метода на ефективната лихва, се признава в печалбата или загубата.

При оценяване на финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, сумите, признати в печалбата или загубата, са същите като сумите, които би трябвало да бъдат признати в печалбата или загубата, ако финансовият актив е оценяван по амортизирана стойност.

Печалба или загуба, свързани с инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, се признава в друг всеобхватен доход, включително печалбите и загубите от валутни операции, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив. Признатите суми в друг всеобхватен доход не се прехвърлят впоследствие в печалбата или загубата. Банката може да прехвърли натрупаната печалба или загуба в рамките на собствения капитал. Дивидентите от тези инвестиции се признават в печалбата или загубата.

Оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата

Печалбите и загубите в резултат на промени в справедливата стойност при последваща оценка на финансовите инструменти се признават в отчета за печалбата или загубата, освен ако: е част от хеджиращо взаимоотношение; е инвестиция в капиталов инструмент, печалбите и загубите от които се признават в съответствие с МСФО 9 параграф 5.7.5; е финансов пасив, определен като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, и Банката следва да представи измененията в справедливата стойност в резултат промяна на собствен кредитен риск в друг всеобхватен доход; или е финансов актив, оценен по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

5.6.6. Отписване

Банката отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Банката, се признава като отделен актив или пасив.

Банката взема решение за пълно отписване на финансов актив, когато същият е определен като "несъбираем" и е напълно обезценен. Несъбираеми са вземанията, които не могат да бъдат събрани поради правни пречки или приложимите способи за събиране са икономически необосновани, като критериите за класифициране на вземането като несъбираемо са определени в правила и включват, но не са ограничени до:

- Липсва длъжник и приравнени на липсата на длъжник случаи (длъжникът е починал и липсват наследници или последните са се отказали от наследство, както и в случаите на юридически лица, които са заличени от търговския регистър или са в производство по ликвидация или несъстоятелност и липсва имущество или други задължени лица, от които Банката може да се удовлетвори);
- Договорът за поемане на риск липсва;
- Изтекла погасителна давност за вземането;
- Критерии, основани на икономическа преценка за събираемост или практическа невъзможност за събиране на вземането (работата по събирането на вземането е икономически неоправдана или други подобни).

При наличие на който и да е от критериите за несъбираемост по съответните правила вземането се класифицира като несъбираемо и се прекратява балансовото и задбалансовото му отчитане, като в определени случаи е възможно да се вземе решение вземането да продължи да се отчита задбалансово.

Прекратява се балансовото отчитане на вземания и те се завеждат задбалансово, когато не са класифицирани като несъбираеми, но не се очаква да бъдат напълно събрани, а в случаите на наличие на обезпечение, не се очаква реализация на обезпечението, т.е. очакваният паричен поток от ликвидация на обезпечението е равен на нула.

Прекратяване на балансовото отчитане се извършва за вземания, изцяло обезценени за кредитен риск.

Според оценката за вероятната степен на погасяване на вземане, прекратяването на балансовото отчитане на вземане вследствие на решение за отписване може да бъде:

1. Пълно прекратяване на балансовото отчитане - счетоводна операция, при която се прекратява балансовото отчитане на пълния размер на вземането;

2. Частично прекратяване на балансовото отчитане - счетоводна операция, при която се прекратява балансовото отчитане само на част от вземането.

Частично прекратяване на балансовото отчитане се извършва при изпълнение на следното условие:

Въз основа на анализ на отделната експозиция, на статически анализ на портфейл от рискови експозиции или анализ на базата на критерии, одобрени от компетентен орган, е налице очакване част от рисковата експозиция да не бъде събрана (нито от паричния поток на длъжника, нито чрез принудително изпълнение по отношение на обезпечението).

Сумата от рисковата експозиция, която подлежи на частично отписване, се определя като разлика между стойността на брутната балансова експозиция и максималната сума, която може да бъде събрана по съответната рискова експозиция. Частично отписване може да бъде реализирано само до размера на максималната възстановима сума, като максималната сума, която може да бъде събрана по съответната рискова експозиция се определя като сумата, която може да се очаква при най-оптимистичния възможен сценарий за разумен период от време (5-10 години).

Според вида на експозицията Банката прилага следните три метода за определяне на сумите, подлежащи на частично отписване:

1. Метод на оценка и анализ, базирани на статистически наблюдения/критерии, който се прилага към експозиции на физически лица, по които няма за обезпечение ипотекиран недвижим имот;

2. Метод на индивидуална оценка и анализ;

3. Метод на индивидуална оценка и анализ, базирани на критерии, определени от компетентен орган, за кредити, включени в пакет.

Банката отписва финансов пасив, когато нейните договорни задължения са изпълнени или отменени или са изтекли.

При извършени от Банката транзакции, при които се прехвърлят активи, признати в отчета за финансовото състояние, но са запазени всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи, или част от тях, прехвърлените активи не се отписват от отчета за финансовото състояние. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби включват например сделки със заемане на ценни книжа или транзакции с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Банката нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Банката продължава да признава актива до степента на нейното оставащо участие, определено от степента, до която е изложена на промени в стойността на прехвърления актив.

При определени сделки Банката запазва задължението си да обслужва прехвърления финансов актив срещу заплащане. Прехвърленият актив се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за отписване. Активът или пасивът се признава в договора за обслужване в зависимост от това дали таксата за обслужване е повече от достатъчна (актив) или по-малко от достатъчна (пасив) за извършване на услугата.

5.6.7. Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират и съответно нетната стойност се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Банката има законно право да компенсира стойностите и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа или да реализира актива и едновременно погаси задължението.

Приходи и разходи се представят нетно само в случаите, които са позволени от счетоводните стандарти.

5.6.8. Обезценка на финансови активи

Банката прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по амортизирана стойност, по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и по отношение на ангажименти по кредити и договори за финансови гаранции, попадащи в обхвата на стандарта прилагайки изискванията на МСФО 9 параграф 5.2.2.

За всички финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, лизингови вземания, активи по договор или договори за кредитен ангажимент или финансова гаранция, Банката признава коректив за загуба за очаквани кредитни загуби на база на Общия подход по МСФО 9.

Оценката на кредитния риск се извършва на индивидуална или колективна основа за група или подгрупа от финансови инструменти.

В процеса на оценка на кредитния риск Банката класифицира финансовите активи във фази в зависимост от степента на съществуващия риск, както следва:

- ✓ Фаза 1 – включва обслужвани кредити без значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Обезценката на тези активи се основава на очакваната кредитна загуба през следващите 12 месеца или за по-кратък период, ако животът на инструмента е по-кратък от една година;

- ✓ Фаза 2 – включва обслужвани кредити със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. В този случай очакваните кредитни загуби се изчисляват за целия живот на актива;

- ✓ Фаза 3 – включва активи, за които е налице просрочие от повече от 90 дни по съществена част от задължението или Банката счита, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения към нея Очакваните кредитни загуби за тези инструменти също се изчисляват за целия им живот;

- ✓ Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка – тези активи са кредитно обезценени още при първоначалното признаване. За тях Банката признава кумулативните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента след първоначалното признаване.

Финансов актив е с кредитна обезценка, когато са настъпили едно или повече събития, оказващи неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този финансов актив. Като доказателство за кредитната обезценка на финансов актив се прилагат наблюдавани данни за следните събития:

- значително финансово затруднение на емитента/издателя или на длъжника;
- нарушаване на договор като неизпълнение или просрочие (над 90 дни), т.е. когато контрагентът не е извършил плащане, станало изискуемо по договор;
- Банката, по икономически или договорни причини, свързани с финансовото затруднение на кредитополучателя, прави отстъпка на кредитополучателя, каквато Банката не би направила при други обстоятелства;
- става вероятно, че кредитополучателят ще бъде обявен в несъстоятелност или ще подлежи на друго финансово оздравяване;
- изчезване на активен пазар за този финансов актив заради финансови затруднения; или
- закупуване или първоначално създаване на финансов актив с голям отбив, който отразява понесени кредитни загуби.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, идентифициращо доказателство за кредитна обезценка. Влошаването на кредитния рейтинг на финансовия актив може да е причинено по-скоро от комбинирания ефект на няколко събития.

Кредитната загуба е разликата между всички договорни парични потоци, дължими на предприятието по договор, и всички парични потоци, които предприятието очаква да получи (т.е. целия паричен недостиг), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

Банката оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции) за очаквания срок на този финансов инструмент. Паричните потоци, които се вземат предвид, включват парични потоци от продажбата на държани обезпечения или други кредитни подобрения, които са неразделна част от договорните условия. Допуска се, че очакваният срок на финансовия инструмент може да бъде оценен приблизително по надежден начин. В редки случаи, когато не е възможно очакваният срок на финансовия инструмент да бъде оценен приблизително по надежден начин, Банката използва оставащия договорен срок на финансовия инструмент.

Коригиран за кредитни загуби ефективен лихвен процент е процентът, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия инструмент до амортизираната стойност на финансовия актив, който е закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка.

При изчисляване на коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент Банката оценява приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия актив (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции), както и очакваните кредитни загуби. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии и отбиви.

Разходи по сделката са допълнителните разходи, които са пряко свързани с придобиването, издаването или освобождаване от финансови активи или финансови пасиви. Допълнителният разход е този, който не би възникнал, ако предприятието не е придобило, издало или освободило финансовия инструмент.

5.6.9. Прекласифициране

Банката може да прекласифицира финансови активи тогава и само тогава, когато промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, при което трябва да прекласифицира всички засегнати финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата.

Ако Банката прекласифицира финансови активи тя прилага прекласификацията за бъдещи периоди от датата на прекласификация. Не се преизчисляват признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по амортизирана стойност“ в категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“, неговата справедлива стойност се оценява към датата на прекласификация. Всяка печалба или загуба, произтичаща от разликата между предишната амортизирана стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност, се признава в печалбата или загубата.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата" в категория „оценявани по амортизирана стойност", неговата справедлива стойност към датата на прекласификация става новата му брутна балансова стойност (амортизираната стойност на финансов актив, преди да бъде преизчислена с коректив за загуби).

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по амортизирана стойност" в категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход", неговата справедлива стойност се оценява към датата на прекласификация. Всяка печалба или загуба, произтичаща от разликата между предишната амортизирана стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност, се признава в друг всеобхватен доход. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригират в резултат на прекласификацията.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход" в категория „оценявани по амортизирана стойност", финансовият актив се прекласифицира по неговата справедлива стойност към датата на прекласификация. Кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се изважда обаче от собствения капитал и се коригира за сметка на справедливата стойност на финансовия актив към датата на прекласификация. В резултат на това финансовият актив се оценява към датата на прекласификация, все едно че винаги е бил оценяван по амортизирана стойност. Тази корекция засяга другия всеобхватен доход, но не засяга печалбата или загубата и следователно не представлява корекция от прекласификация. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригират в резултат на прекласификацията.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата" в категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход", финансовият актив продължава да се оценява по справедлива стойност.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход" в категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата", финансовият актив продължава да се оценява по справедлива стойност. Кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация към датата на прекласификация.

Не се допуска прекласификация на финансови пасиви, съгласно изискванията на МСФО 9.

5.6.10. Модифициране

Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с МСФО 9 (критериите за отписване на финансови пасиви се прилагат по аналогия и към финансовите активи), но води до изменение в нетната настояща стойност на актива над определен праг, под който се счита за незначително (NPV се променя с повече от 1% в резултат на модификацията/предоговарянето и тази промяна не е свързана с промяна в пазарните цени), Банката преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата, като:

- Брутната балансова стойност на финансовия актив се преизчислява като настоящата стойност на предоговорените или модифицираните договорни парични потоци, които са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент на финансовия актив (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка);

- Корекцията на брутната балансова стойност е разликата между настоящата стойност на модифицирания паричен поток, дисконтиран с договорения ЕЛП и настоящата стойност на модифицирания паричен поток по преизчисления нов ЕЛП. Тази корекция се отразява в коректива сметка, отчита се еднократен ефект в печалбата или загубата и се амортизира като лихвен приход/разход през оставащия срок на модифицирания финансов актив.

Когато модифицирането на финансов актив води до отписване на съществуващия финансов актив и последващо признаване на модифицирания финансов актив, модифицираният актив се счита за „нов" финансов актив.

Значителна промяна в условията на съществуващ финансов пасив или част от него (независимо дали се дължи на финансови затруднения на длъжника, или не) се отчита счетоводно като погасяване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив.

Условията са съществено различни, ако дисконтираната настояща стойност на паричните потоци по новите условия, включително всички платени такси, нетирани от получените такси и дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент, се различава най-малко с 10% от дисконтираната настоящата стойност на оставащите парични потоци от първоначалния финансов пасив. Ако промяната на условия се отчита като погасяване, всички направени разходи или такси се признават като част от печалбата или загубата от погасяването. Ако промяната не се отчита като погасяване, всички направени разходи или такси коригират балансовата стойност на пасива и се амортизират през оставащия срок на модифицирания пасив.

5.6.11. Закупени финансови активи с кредитна обезценка

Закупен финансов актив с кредитна загуба е актив, който е с кредитна обезценка при първоначалното му признаване.

Банката класифицира закупените финансови активи с кредитна обезценка като оценявани по амортизирана стойност само в случай, че са спазени едновременно условията:

- Финансовият актив да се държи от Банката съобразно бизнес модел, чиято цел е да се събират договорните парични потоци от съответния актив;

- Договорните условия на финансовия актив да пораждат на определени дати парични потоци, които представляват само плащания на главница и лихви върху остатъчното салдо на главницата.

Амортизираната стойност на закупените финансови активи с кредитна обезценка е стойността, по която са оценяват при първоначалното им признаване, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, която се изчислява при прилагане коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент.

Коригиран за кредитни загуби ефективен лихвен процент е процентът, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия инструмент до амортизираната стойност на финансовия актив, който е закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка.

При изчисляване на коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент Банката оценява приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия актив (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции), както и очакваните кредитни загуби. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии и отбиви.

Разходи по сделката са допълнителните разходи, които са пряко свързани с придобиването, издаването или освобождаване от финансови активи или финансови пасиви. Допълнителният разход е този, който не би възникнал, ако предприятието не е придобило, издало или се е освободило от финансовия инструмент.

Към отчетната дата Банката признава единствено кумулативните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента след първоначалното признаване като коректив за загуби за закупените или първоначално създадените финансови активи с кредитна обезценка. Към всяка отчетна дата Банката признава в печалбата или загубата стойността на промяната в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като печалба или загуба от обезценка. Банката признава благоприятните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като печалба от обезценка, дори ако очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента са по-малки от размера на очакваните кредитни загуби, които са били включени в приблизително оценените парични потоци при първоначалното признаване.

5.7. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, парични средства в Централната банка, ностро сметки и краткосрочни високоликвидни вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца, преди обезценка.

5.8. Финансови активи и пасиви, държани за търгуване

Финансовите активи и пасиви, държани за тъгуване се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно бизнес модела в рамките, на които биват управлявани.

Всички промени в справедливата стойност се признават като част от нетните приходи от търговски операции в отчета за печалбата или загубата.

5.9. Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности

Банката класифицира даден нетекущ актив (или група за изваждане от употреба) като държан за продажба, ако неговата балансова стойност ще бъде възстановена основно по-скоро чрез сделка за продажба, отколкото чрез продължаваща употреба. Нетекущите активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата. Разходите за продажбата са допълнителните разходи, пряко свързани с изваждането от употреба на даден актив (или група за изваждане от употреба), без финансовите разходи и разходите за данък върху дохода. Критериите за класифициране на актив като държан за продажба се считат за изпълнени само ако активът е на разположение за незабавна продажба в неговото настоящо състояние, продажбата му е много вероятна и се очаква да бъде реализирана в рамките на една година от датата на класификацията. Ръководството трябва да бъде обвързано с плана за продажба на актива и действията, необходими за реализация на продажбата трябва да показват, че е малко вероятно в плана да бъдат направени съществени промени или той да бъде оттеглен.

Нетекущите активи, държани за продажба, се представят отделно от другите активи в отчета за финансовото състояние. Преустановените дейности се изключват от резултата от продължаващи дейности и се представят на отделен ред в отчета за печалбата или загубата като печалба или загуба след данъци от преустановени дейности.

5.10. Инвестиции в ценни книжа

Инвестициите в ценни книжа се признават първоначално по справедлива стойност и след това се отчитат в зависимост от тяхната класификация в зависимост от бизнес модела (вж. Приложение 5.6.1).

5.11. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дъщерни са предприятията, контролирани от Банката. Асоциирани са тези предприятия, в които Банката упражнява значително влияние, но не и контрол, върху финансовата и оперативна политика.

Инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по себестойност в съответствие с МСС 27 *Индивидуални финансови отчети*, с изключение на случаите, когато инвестицията е класифицирана като държана за продажба в съответствие с МСФО 5 *Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности*" (вж. Приложение 5.9).

Притежаваните от Банката инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за печалбата или загубата по статия „нетни загуби от обезценка на нефинансови активи".

5.12. Деривативи

Банката използва деривативи под формата на форуърди, фючърси, суапове и опции за управление на дадена експозиция към пазарен риск или за търговия. Всички деривативи се признават като финансови активи за търгуване или финансови пасиви по справедлива стойност на датата на сделката. Промените в пазарната стойност на деривативите се признават в Отчета за печалбата или загубата. По-долу е оповестена и политиката в случаите, когато дериватив е определен като хеджиращ инструмент.

Със счетоводното отчитане на хеджирането се цели във финансовите отчети да бъде представен ефектът от дейностите на Банката по управление на риска, при които се използват финансови инструменти за управление на експозиции, възникващи вследствие на особени рискове, които могат да окажат въздействие върху печалбата или загубата (или върху друг всеобхватен доход при инвестиции в капиталови инструменти, за които Банката е избрала да представя промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход).

Всеки дериватив, оценен по справедлива стойност през печалбата или загубата, може да бъде определен като хеджиращ инструмент, с изключение на някои издадени опции.

Недериватив финансов актив или недериватив финансов пасив, оценен по справедлива стойност през печалбата или загубата може да бъде определен като хеджиращ инструмент, освен ако не е финансов пасив, определен по справедлива стойност през печалбата или загубата, за който сумата на промяната в справедливата стойност, която се дължи на промени в кредитния риск на този пасив, се представя в друг всеобхватен доход.

При хеджиране на валутен риск валутният компонент на недериватив финансов актив или недериватив финансов пасив може да бъде определен като хеджиращ инструмент, при условие че не е инвестиция в капиталов инструмент, за който Банката е избрала да представя промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход.

Хеджирана позиция може да бъде признат актив или пасив, непризнат неотменим ангажимент, прогнозна операция или нетна инвестиция в чуждестранна дейност.

Хеджиращо взаимоотношение отговаря на условията за счетоводно отчитане на хеджирането, когато и само когато са изпълнени всички от следните критерии:

- Хеджиращото взаимоотношение обхваща единствено отговарящи на критериите хеджиращи инструменти и отговарящи на критериите хеджирани позиции;

- В началото на хеджиращото взаимоотношение се извършва формално определяне и документиране на хеджиращото взаимоотношение, както и на определените от предприятието цел за управление на риска и стратегия за извършване на хеджирането. Тази документация включва определяне на хеджиращия инструмент, хеджираната позиция, естеството на хеджирания риск и начините, които предприятието ще използва за оценка дали хеджиращото взаимоотношение покрива изискванията за ефективност на хеджирането (включително неговия анализ на източниците на неефективност на хеджирането и как определя коефициента на хеджиране);

- Хеджиращото взаимоотношение отговаря на всяко едно от следните изисквания за ефективност на хеджирането: съществува икономическа връзка между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент; ефектът от кредитния риск не доминира над промените в стойността, произтичащи от тази икономическа връзка; и коефициентът на хеджиране на хеджиращото взаимоотношение е същият като коефициента, получен от количеството на хеджираната позиция, хеджирана фактически от предприятието, и количеството на хеджиращия инструмент, използван фактически от предприятието за хеджиране на този обем от хеджираната позиция. Това определяне обаче не трябва да отразява дисбаланса между теглата на хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, който би създал неефективност на хеджирането (призната или не), която може да доведе до счетоводни данни, които са несъвместими с целта на счетоводното отчитане на хеджирането.

Банката прилага счетоводно отчитане на хеджирането по отношение на хеджиращи взаимоотношения, които отговарят на критериите в параграф 6.4.1. от МСФО 9 за отчитане на хеджирането.

Възстановяването на баланса представлява коригиране на определените количества от хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, включени в съществуващо хеджиращо взаимоотношение, така че да се поддържа хеджиращия коефициент, отговарящ на изискванията за ефективност на хеджирането. Възстановяването на баланса се отчита като продължение на хеджиращото взаимоотношение. При възстановяване на баланса неефективността на хеджиращото взаимоотношение се определя и признава незабавно преди неговото коригиране. Коригирането на коефициента на хеджиране позволява на Банката да отговори на настъпилите промени във взаимоотношението между хеджиращия инструмент и хеджираната позиция, които произтичат от техните базови активи или отразяващите риска променливи величини.

Банката прекратява счетоводното отчитане на хеджирането за бъдещи периоди, само когато хеджиращото взаимоотношение (или част от него) вече не отговаря на установените критерии (след като се вземе предвид всяко възстановяване на баланса на хеджиращото взаимоотношение, ако е приложимо). Това включва случаи, при които хеджиращият инструмент е с изтекъл срок или е продаден, прекратен или упражнен. Замяната или револвирането на хеджиращия инструмент с друг хеджиращ инструмент не представлява достигане на крайна дата на валидност или прекратяване, ако такава замяна или револвиране е част от и е съгласувано с документираната цел за управление на риска.

5.13. Кредити и аванси

Кредити и аванси са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар и които Банката не възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще. Те включват заеми и аванси към банки и вземания и аванси към клиенти.

Когато Банката придобива финансов актив и едновременно сключва споразумение за обратна продажба на актива (или подобен инструмент) по фиксирана цена на бъдеща дата (обратна репо -сделка), споразумението се осчетоводява като кредит или аванс и активът, предмет на обезпечение по сделката не се признава в отчета за финансовото състояние.

Кредитите и авансите се признават първоначално по справедлива стойност включително първоначалните преки разходи за придобиване на активите, след което се оценяват в зависимост от бизнес модела и резултата от теста дали договорените парични потоци представляват единствено плащания на главница и лихва (СПГЛ тест).

5.14. Вземания по договори за факторинг

Вземанията по договори за факторинг при първоначалното им признаване се признават по справедлива стойност, включително разходи, които се отнасят директно към придобиването на финансовия актив. Последващо вземанията се отчитат по амортизирана стойност, намалена с евентуалните загуби за обезценка. Вземанията по факторинг се отписват, когато бъдат изпълнени критериите за отписване на финансови активи.

Вземания по договори за факторинг без регрес

Съгласно договора за факторинг без регрес, доставчикът (Цедент) прехвърля на Фактора вземания, произтичащи от договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги, сключен между доставчика и неговите клиенти (длъжниците). Банката признава вземанията си по факторинг без регрес като първоначално ги оценява по справедлива стойност в зависимост от степента на поетите рискове и ползи, свързани със собствеността на прехвърлените вземания.

Вътрешен факторинг е факторинг на вземания от търговска дейност, извършвана на територията на България.

Вземания по договори за факторинг с регрес

Вземанията по договори за факторинг с регрес се отчитат до размера на платената сума, представляваща предоставен аванс на клиентите, с които са сключени договори за факторинг.

5.15. Репутация

Репутацията, възникваща при бизнес комбинация, се измерва като превишението на цената на придобиване над участието на придобиващия в справедливата стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото предприятие. Ако стойността на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото предприятие надвишава цената на придобиване, надвишението веднага се признава в печалба и загуба като печалба от изгодната покупка.

Репутацията не се амортизира, но поне веднъж годишно се тества за обезценка. За целта на теста за обезценка, репутацията се разпределя към отделните единици, генериращи парични потоци, които се очаква да имат полза от синергичния ефект на бизнес комбинацията. Единиците, генериращи парични потоци, към които е разпределена репутацията се тестват за обезценка веднъж годишно или по–често, в случай на индикация, че единицата може да бъде обезценена. Ако възстановимата стойност на генериращата парични потоци единица е по–малка от балансовата ѝ стойност, загубата от обезценка следва да се разпредели първо за намаляване на балансовата сума на репутацията, разпределена към единицата, и след това към другите активи на единицата пропорционално на базата на балансовата сума на всеки актив в единицата. Призната загуба от обезценка на репутация не подлежи на възстановяване през последващ период. При освобождаване от генерираща парични потоци единица, разпределената към нея репутация се включва при определянето на печалбата или загубата при освобождаването.

5.16. Дълготрайни материални активи

Банката прилага политиката за последващо оценяване на земи и сгради по преоценена стойност съгласно допустимия алтернативен подход на МСС 16 Имоти, машини, съоръжения и оборудване.

Земята и сградите се отчитат по справедлива стойност, която периодично се определя чрез оценка от професионални квалифицирани оценители. Преоценката на активите се извършва актив по актив на база пропорционално преизчисление отчетната стойност на актива и натрупаните за него амортизации към датата на преоценка. Когато балансовата стойност на активите се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се отразява директно в преоценъчния резерв. Когато балансовата стойност на активите се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава в намаление на преоценъчния резерв, като в случай на недостиг разликата се отчита като разход в отчета за печалбата или загубата.

Стопанският инвентар и другите дълготрайни материални активи са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

Амортизацията се начислява на база линейния метод с цел пълно амортизиране на стойността на дълготрайните активи в продължение на очаквания им полезен живот.

Използваните от Банката годишни амортизационни норми са както следва:

	%
▪ Сгради	2 - 4
▪ Разходи за ремонт на наети сгради, в зависимост от срока на договора	10 – 33.33
▪ Машини, оборудване и апаратура	4 - 50
▪ Транспортни средства (без леки автомобили)	10
▪ Компютри	20 – 25
▪ Стопански инвентар и други амортизируеми активи	15 - 50

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира проспективно.

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "дълготрайните материални активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други оперативни доходи, нетно" в отчета за печалбата или загубата за годината. Преоценъчният резерв на продадените земи и сгради се прехвърля директно към неразпределената печалба в отчета за промените в собствения капитал.

5.17. Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банка ДСК АД, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания полезен живот, с изключение на един актив (клиентска база), признат в бизнес комбинация, който се амортизира по метода на намаляващия остатък.

Използваните от Банката годишни амортизационни норми са както следва:

	%
▪ Програмни продукти и лицензи, съобразно клас и полезен живот	20 - 50
▪ Клиентска база, призната при бизнес комбинация	35

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други оперативни доходи, нетно" в отчета за печалбата или загубата за годината.

5.18. Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Банката преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи, за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива.

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или обекти, генериращи парични потоци (ОГПП).

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска, специфичен за актива или за ОГПП.

Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност.

В случаите, когато активът има формиран преоценъчен резерв, загубите от обезценка се отразяват в намаление на резерва до неговото изчерпване. Ако намалението на стойността на преоценен актив надвишава сумата на преоценъчния му резерв, разликата се признава в отчета за печалбата или загубата.

Загубите от обезценка на активи, които нямат формиран преоценъчен резерв, се признават в отчета за печалби или загуби. Те се разпределят в намаление на балансовите стойности на активите в ОГПП пропорционално.

Загуба от обезценка, свързана с репутацията не се възстановява обратно.

За други активи, загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

5.19. Лизинг

5.19.1. Общи разпоредби

Признаването, оценяването, представянето и оповестяването на лизинговите договори се извършва в съответствие с изискванията на МСФО 16 Лизинг, като се вземат предвид реда и условията на договорите и всички факти и обстоятелства, които са от значение.

При първоначалното признаване Банката определя дали даден договор представлява лизинг или съдържа компонент на лизинг. Даден договор представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, ако с договора се прехвърля правото на контрол върху използването на определения актив за определен период от време срещу възнаграждение.

Банката прави повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг единствено при промяна в реда и условията на договора.

5.19.2. Отчитане на лизинга, когато Банката е лизингополучател

На началната дата Банката признава актива с право на ползване и пасива по лизинга. Банката оценява актива с право на ползване по цена на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване включва:

а) размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;

б) лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;

в) първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя; и

г) оценка на разходите, които Банката ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи не са направени за производство на материали. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период.

На началната дата Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата.

Банката включва опции за удължаване като част от договорите за лизинг на сгради с по-кратък неотменим период (от три до пет години).

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Банката използва диференциален лихвен процент. На началната дата лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга обхващат следните плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата:

а) фиксирани плащания, минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;

б) променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;

в) суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;

г) цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и

д) плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

След началната дата Банката оценява актива с право на ползване посредством модел на цената на придобиване. Активът с право на ползване се оценява по себестойност:

а) минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка; и

б) коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга.

Ако собствеността върху актива се прехвърля на Банката по силата на лизинговия договор до края на срока на този договор или ако в разходите за актива с право на ползване е отразено упражняването на опция за закупуване, Банката амортизира актива с право на ползване от началната дата до края на полезния живот на основния актив. В противен случай Банката амортизира актива с право на ползване от началната дата до края на полезния живот на актива с право на ползване или до изтичането на срока на лизинговия договор, което от двете настъпи по-рано.

След началната дата Банката оценява пасива по лизинга като:

а) увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга;

б) намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; и

в) преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Лихвата по пасива по лизинга за всеки период през срока на лизинговия договор е сумата, която се получава, ако към остатъчното салдо на пасива по лизинга бъде приложен постоянен лихвен процент за периода. Лихвен процент за периода е дисконтовият процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциален лихвен процент на Банката, ако лизинговия процент, заложен в лизинга не може да бъде непосредствено определен, или ако е приложимо, коригираният дисконтов процент.

След началната дата Банката преоценява пасива по лизинга, за да отрази промените в лизинговите плащания. Банката признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако обаче балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула и има по-нататъшно намаляване в оценката на пасива по лизинга, Банката признава остатъчна сума на преоценката в печалбата или загубата.

Банката признава актив с право на ползване и лизингов пасив за всички лизингови договори (единен балансов подход) с две изключения:

а) краткосрочни договори за лизинг със срок до 12 месеца; както и

б) лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност. За целите на стандарта активи с ниска стойност са тези на стойност до 10 000 лева.

За краткосрочни лизингови договори или лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, Банката признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Ефектите от лизинговите сделки на Банката като лизингополучател са оповестени в Приложения 9, 14, 18, 28 и 34.

5.19.3. Отчитане на лизинга, когато Банката е лизингодател

Банката като лизингодател класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или за финансов лизинг. Лизинговата дейност на Банката обхваща лизинг на транспортни средства, промишлено оборудване, сгради и други по договори за финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Стандартните индикатори, които Банката има предвид за да определи дали са прехвърлени всички значителни ползи и рискове включват: настояща стойност на минималните лизингови вноски в сравнение със справедливата стойност на лизинговия актив в началото на лизинговия договор; срокът на лизинговия договор в сравнение с полезния икономически живот на лизинговия актив и дали лизингополучателя ще придобие правото на собственост на актива след изтичане срока на договора.

Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на въвеждане и се преразглежда само при изменение на лизинговия договор. Промените в оценките (например промени в приблизителните оценки за икономическия живот или за остатъчната стойност на основния актив) или промените в обстоятелствата (например неизпълнение от страна на лизингополучателя) не дават основание за нова класификация на лизинговия договор за счетоводни цели.

Минимални лизингови вноски

Минималните лизингови вноски са плащанията, които лизингополучателят трябва или ще направи през периода на договора за лизинг. От гледна точка на Банката минималните лизингови вноски също включват и остатъчната стойност на актива, гарантиран от трета, несвързана с Банката страна, при условие, че тази трета страна е в състояние да изпълни своите финансови ангажименти по договора за гаранцията или споразумение за обратно изкупуване. В минималните лизингови вноски Банката включва и цената на упражняване на опция, която лизингополучателят има за закупуване на актива, като в началото на лизинговия договор до голяма степен е сигурно, че опцията ще бъде упражнена. Минималните лизингови вноски не включват условните наеми, както и разходите за услуги и данъци, които ще бъдат платени от Банката и впоследствие префактурирани на лизингополучателя.

Първоначална и последваща оценка

Първоначално Банката признава вземане по финансов лизинг равно на нетната инвестиция, която включва настоящата стойност на минималните лизингови вноски и необезпечената остатъчна част за Банката. Настоящата стойност се изчислява чрез дисконтиране на минималните лизингови вноски с лихвения процент на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи са включени във вземането по финансов лизинг. През периода на лизинговия договор Банката начислява финансов приход (приход от лихва по финансов лизинг) на нетната инвестиция. Получените лизингови плащания се отчитат като намаление на нетната инвестиция (изплащане на главница) и признаване на финансов приход по начин, който осигурява постоянна норма на възвръщаемост от нетната инвестиция. Впоследствие нетната инвестиция по договора за финансов лизинг се представя нетно от обезценка за очаквани кредитни загуби (виж Приложение 5.6.8).

5.20. Активи, придобити от обезпечения

Придобити активи, които преди тяхното придобиване са били държани като обезпечения по отпуснати кредити, се класифицират от Банката като други активи. В съответствие със счетоводната политика на Банката, активи, класифицирани като други активи, придобити от обезпечения, впоследствие се оценяват по по-ниската от отчетната стойност и нетната реализуема стойност.

5.21. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват при придобиването им по доставната им стойност, представляваща сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи, направени във връзка с доставянето на стоково-материалните запаси до текущото им местоположение и състояние.

Разходите за материални запаси се определят чрез използването на метода първа входяща, първа изходяща.

Материалните запаси се представят в отчета за финансовото състояние по по-ниската от отчетната стойност и нетната реализуема стойност. За целта ежегодно към датата на годишния отчет на Банката се извършва приблизителна оценка на нетната реализуема стойност на активите по най-достоверните съществуващи данни към датата на оценката.

5.22. Провизии

Провизиите са текущи задължения и начислени разходи на Банката, за които съществува несигурност относно разположението във времето и размера на бъдещите разходи, които ще бъдат необходими за уреждане на задължението.

Провизията се признава във финансовите отчети тогава, когато:

- Банката има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- Има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи; и
- Може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Провизия се признава и изчислява също за кредитни ангажименти и гаранции, възникващи в рамките на банковата дейност, в съответствие с МСФО 9 Финансови инструменти. При изчислението на провизиите се използва кредитен конверсионен фактор, който показва пропорцията от неусвоения ангажимент, която е вероятно да бъде финансирана.

Сумата на признатата провизия е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на настоящото задължение към края на отчетния период.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период с цел да се отрази най-добрата текуща оценка. Ако повече не съществува необходимост от изходящи потоци, съдържащи икономически ползи за погасяване на задължението, провизията се освобождава.

Провизията се използва само за покриване на разходи, за които е създадена първоначално.

5.23. Депозити

Депозитите са източници на Банката за финансиране.

Депозитите първоначално се признават по справедлива стойност, намалена с присъщите преки разходи, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност при използване на метода на ефективния лихвен процент.

Когато Банката продава финансов актив и едновременно сключи споразумение за обратно изкупуване на този (или подобен) актив на фиксирана цена на бъдеща дата („репо"), споразумението се осчетоводява като депозит, а основният актив продължава да се признава във финансовите отчети на Банката.

5.24. Капитал и резерви

5.24.1. Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на акциите, издадени и записани от акционерите на Банка ДСК АД.

5.24.2. Резерви

Резервите се състоят от законови и други резерви и неразпределени печалби; преоценъчни резерви на финансови активи, преоценъчен резерв на земи и сгради, резерви по планове за дефинирани доходи и резерв за плащания на базата на акции.

Повече информация за резервите на Банката е представена в Приложение 39.

5.25. Условни пасиви

Условните пасиви са:

- Неусвоени средства по разрешени от Банката кредити и кредитни линии;
- Възможни задължения на Банката, които произлизат от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или не настъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от Банката; или
- Настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото не е вероятно за погасяването му да бъде необходим поток от ресурси, включващи икономически ползи или сумата на задължението не може да бъде определен с достатъчна степен на надеждност.

Основните области в дейността на Банка ДСК, възникващи и подлежащи на преглед за необходимост от тяхното признаване и провизиране са свързани с:

- Искове срещу банката по заведени от клиенти, контрагенти и служители на Банката дела;
- Възможни задължения, свързани с данъчни рискове;
- Искове срещу банката, свързани със собственост;
- Други евентуални задължения – по договори с контрагент, които при определени условия биха довели до изтичане на парични средства от Банката и други.

5.26. Данъци върху печалбата

5.26.1. Текущи и отсрочени данъци

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Данъкът върху печалбата се отчита в отчета за печалбата или загубата, освен в случаите, когато данъкът се отнася до позиции, които са отнесени директно към собствения капитал. В този случай той се признава в капитала. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината, въз основа на ефективната данъчна ставка или действащата такава в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние, и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички временни разлики между балансовата стойност съгласно финансовите отчети и стойностите, използвани за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с данък върху дохода, събиран от една и съща данъчна администрация от данъчно задължените лица.

5.26.2. Допълнителен корпоративен данък (Корпоративен данък по Втори стълб)

В края на 2023 г. бяха приети изменения в Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), с които ефективно от 1 януари 2024 г. се въвежда облагане с глобален минимален корпоративен данък от 15% на многонационалните и големите национални групи от предприятия, съгласно условията, посочени в ЗКПО. Тези изменения са в контекста на т. нар. Модел на правила по Втори стълб на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в съответствие със споразумението на глобално и европейско ниво, започнало с инициативата BEPS (Изкуствено намаляване на данъчната основа и прехвърляне на печалби) на ОИСР за справяне с данъчните предизвикателства, възникнали в резултат на дигитализацията на икономиката.

Моделът на правила по Втори стълб въвежда следните нови данъчни механизми, съгласно които многонационалните и големите национални групи от предприятия ще плащат минимално ниво на данък (глобален минимален корпоративен данък):

• Национален допълнителен данък (Qualified Domestic Top-up Tax Rule)

• Първичен данък (Income Inclusion Rule)

• Вторичен данък (Underpayment Tax Rule)

Новите данъчни механизми могат да наложат минимален данък върху доходите, възникващи във всяка юрисдикция, в която многонационалните и големите национални групи от предприятия оперират.

Националният допълнителен данък, първичният и вторичният данък правят това, като налагат допълнителен данък в дадена юрисдикция винаги когато ефективната данъчна ставка (ЕДС), определена на ниво юрисдикция съгласно правилата на Втори стълб, е под минималната ставка от 15%.

5.27. Доходи на персонала

5.27.1. Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща предварително уговорени вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Вноските на Банката по плановете за дефинирани вноски се признават като разходи за персонал в отчета за печалбата или загубата за периода, в който услугите са предоставени от служителите.

5.27.2. Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Банката по отношение на планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди, и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на определена сума на всеки служител, който се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, Банката е задължена да му изплати обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай че служителят е придобил в предприятието или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на брутното трудово възнаграждение за шест месеца. За служители, работили без прекъсване в Банката определен период от време, с Колективния трудов договор са определени следните компенсации при пенсиониране: от десет до петнадесет години трудов стаж – седем брутни месечни заплати; над петнадесет години трудов стаж – осем брутни месечни заплати. Към отчетната дата ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всеки служител на база на изчисленията, извършени от дипломиран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В Приложение 35 е оповестена сумата на оцененото за годината задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката на задължението.

Банката признава актюерските печалби или загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи на персонала, в отчета за всеобхватния доход.

5.27.3. Доходи при прекратяване на трудови правоотношения

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Банката се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане се признават като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно офертата да бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако се дължат обезщетения за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

5.27.4. Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и се отчитат като разход, когато се предоставят свързаните с тях услуги. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Банката има настоящо правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Банката признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи, свързани с неползван платен годишен отпуск, който се очаква да бъде използван от служителите в следващи отчетни периоди.

5.28. Плащания на базата на акции

Банката признава услугите, получени при сделки с плащане на базата на акции, когато получи услугите. Банката признава съответно увеличение на собствения капитал, ако услугите са получени при сделка с плащане на базата на акции, уредена чрез издаване на инструменти на собствения капитал, или задължение, ако услугите са придобити при сделка с плащане на базата на акции, уредена с парични средства.

При сделки с плащане на базата на акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал, Банката оценява получените услуги и съответното увеличение на собствения капитал директно по справедливата стойност на получените услуги, освен ако не е възможно тази справедлива стойност да бъде оценена надеждно. Ако Банката не може да направи надеждна приблизителна оценка на справедливата стойност на получените услуги, Банката оценява тяхната стойност и съответното увеличение на собствения капитал индиректно, позовавайки се на справедливата стойност на предоставените инструменти на собствения капитал.

За транзакции с плащане на базата на акции, разплащани в парични средства, Банката оценява придобитите услуги и поетото задължение по справедливата стойност на задължението. Докато задължението не бъде разплатено, Банката оценява отново справедливата стойност на задължението към всяка отчетна дата и към датата на разплащането му, като всякакви промени в стойността се признават в печалба или загуба за периода.

Когато Банката получава услуги, чието заплащане се определя на базата на акции на компанията-майка, Банката оценява в индивидуалния си финансов отчет получените услуги като сделка с плащане на базата на акции, уреждана чрез издаване на инструменти на собствения капитал, или като сделка с плащане на базата на акции, уреждана с парични средства, като за целта оценява естеството на предоставеното възнаграждение и своите собствени права и задължения. Банката оценява получените услуги като сделка с плащане на базата на акции, уредена чрез издаване на инструменти на собствения капитал, когато:

а) предоставеното възнаграждение се състои от инструменти на собствения ѝ капитал или на собствения капитал на компанията-майка, или

б) Банката няма задължение да уреди сделка с плащане на базата на акции.

Впоследствие Банката преоценява такава сделка с плащане на базата на акции, уредена чрез издаване на инструменти на собствения капитал, само при промени в непазарните условия за придобиване. При всякакви други обстоятелства Банката оценява получените услуги като сделка с плащане на базата на акции, уредена с парични средства.

5.29. Вливане на придобити дъщерни дружества

В съответствие с МСФО 3 *Бизнес комбинации*, юридическото вливане на предприятие в придобиващото/ придобилото го предприятие представлява съдържателно бизнес комбинация от позицията на придобилото го предприятие за целите на неговия индивидуален отчет. Поради това Банката отчита юридическото вливане на придобити от нея дъщерни дружества, прилагайки метода на покупката. Придобитите разграничими нетни активи се признават по техните балансови стойности от консолидирания финансов отчет на Банката към датата на вливане. Балансовите стойности на нетните активи представляват признатите справедливи стойности на тези активи и пасиви в консолидирания отчет на Банката към датата на придобиване на съответното дъщерно дружество, коригирани с последващи амортизации, евентуални обезценки и други изменения до датата на вливането. Отчетените активи при вливането включват и признатата репутация и разграничими нематериални активи, признати при покупката на дъщерното дружество (Приложения 27 и 30).

5.30. Юридическо вливане на дъщерно дружество

Юридическото вливане на дъщерно дружество в компания-майка представлява трансакция, при която двете дружества стават едно дружество без издаване на акции или други парични вноски. Този тип трансакция представлява комбинация на дружества под общ контрол, тъй като и преди, и след вливането, крайният собственик остава непроменен. Комбинацията на дружества под общ контрол е извън обхвата на МСФО 3 *Бизнес комбинации*. Поради тази причина, в съответствие с МСС 8 *Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки* ръководството е използвало собствената си преценка за разработване и прилагане на счетоводна политика за отчитане на вливането.

Банката отчита юридическото вливане на притежавано 100% от нея дъщерно дружество, прилагайки метода на балансовите стойности. Прехвърлените активи и пасиви на дъщерното дружество се признават от Банката по техните балансови стойности към датата на вливане. Вътрешногруповите салда между Банката и вливащото се дружество към датата на вливане се елиминират.

Разликата между сумите на активите и пасивите, признати в индивидуалния финансов отчет след юридическото вливане и балансовата стойност на инвестицията във вливащото се дружество преди юридическото вливане, се отчита директно в неразпределената печалба като ефект от вливане.

Транзакциите с неконтролиращите акционери на вливащото се дружество се отчитат като сделки със собственици и се признават директно в собствения капитал на Банката.

6. Оповестяване на политиката по управление на риска

6.1. Структура и функции на звената по управление на риска

Управлението на кредитния риск е основна отговорност на звената, поемащи риск в качеството си на първа линия на защита. В допълнение, управлението е обект на независимия контрол, упражняван от звената в направление Управление на риска. Финалната фаза по събиране на вземания, които не се обслужват, излиза от обхвата на бизнес звената и се осъществява от направление Събиране на вземания, като отново независим контрол се упражнява от направление Управление на риска.

Направление Управление на риска:

- Управление Кредитен риск - корпоративни клиенти с функции, свързани с независима оценка и становище във фазата на одобряване на кредити на корпоративни клиенти, съобразно определените компетенции, при поддържане ниски нива на кредитен риск, както и с функции, свързани с осъществяването на регулярен преглед на фирмени клиенти;

- Дирекция Кредитен риск – индивидуални клиенти с функции по поддържане на адекватни механизми за оценка, мониторинг и управление на кредитния риск, и осъществяване на контрол върху вземането на решения по кредитни искания, съблюдавайки за приемливото му ниво, в сегмент Граждани и сегмент Малък бизнес, както и изготвяне и валидиране на модели за оценка на кредитния риск, анализ на кредитния портфейл;
- Дирекция Стратегическо управление на риска с функции, свързани с изграждането и управлението на рамката за рисков апетит на групата на Банка ДСК, управление на контрагентския, пазарния и ликвидния риск, поддържането на адекватна вътрешна регулаторна рамка и осигуряване на регулаторна отчетност относно поетия риск и усъвършенстване на практиките в управление и отчитане на риска;
- Дирекция Мониторинг на кредитния риск и риск иновации, осъществяваща регулярен мониторинг на кредитния риск към клиенти, различни от граждани, упражняваща контрол върху обезценките при индивидуално обезценяваните кредитни експозиции от кредитния портфейл и ангажирана с изграждането на решения, облекчаващи процесите по наблюдение и управление на риска;
- Дирекция Кредитен контрол и администрация с функции, свързани с осъществяването на контрол върху усвояването на кредити от фирмени клиенти;
- Дирекция Управление на нефинансовите рискове с функции по внедряване на методи за адекватно измерване на очаквани и неочаквани загуби в сферата на нефинансовите рискове, както и политики и механизми за намаляване и поддържане на тези рискове в рамките на лимитите за рисковия апетит и толеранс;
- Дирекция Климатични и природни рискове с функции по управление на риска, свързан с климата и околната среда и тяхното интегриране в рисковата рамка на Банката, подобрено управление на данните и осигуряване на съответствие с регулаторните изисквания.

Направление Събиране на вземания:

- Направление Събиране на вземания, създадено през 2020 г. с цел осигуряване на по-добро разграничаване на функциите, свързани с възникване на вземанията по кредити, мониторинг на кредитния риск и събиране и преструктуриране на вземанията. В съответствие с решението на Група ОТП, взето в изпълнение на препоръка на Унгарската централна банка, функцията по събиране на вземанията, която преди това се е изпълнявала в рамките на Направление Управление на риска, считано от 1 май 2020 г. е обособена като самостоятелно направление. Ръководителят на Направление Събиране на вземания е член на Управителния съвет. В съответствие с указанията на Европейската централна банка за управление на необслужваните кредити, Направление Събиране на вземания е независимо от звената, отговарящи за възникването и класификацията на кредитните експозиции. Дейността се управлява от четири под звена, отговорни за различните сегменти на проблемните кредити – сегмент на физическите лица, сегмент на юридически лица и лизингова дейност, както и управлението на недвижимите имоти, които са обезпечения по проблемни кредити и звено, отговорно за управленската и регулаторна отчетност и оперативния информационен поток и анализи, свързани с управлението на проблемни кредити.
- С цел подобряване на ефективността на работата по събиране на вземания, през последното тримесечие на 2021 г. беше започнат процес по обединяване и унифициране на процесите по събиране на вземания в Банка ДСК и дъщерното дружество ОТП Факторинг България чрез обединяване на структурите по оперативната работа по проблемните кредити в различните етапи на управление. Този процес успешно приключи през 2022 г. и се внедри като стандартен работен процес в двете дружества, като персоналът от двете дружества оперира в обединени структури и се създаде общ модел на управление чрез утвърждаване на най-добрите практики и опит.

- В продължение на гореописаната инициатива и с цел постигане на още по-добра ефективност на работата по проблемния портфейл, през 2023 г. дружеството ОТП Факторинг България беше влято в Банка ДСК заедно с целия портфейл, който се управляваше от дружеството и който по същина е портфейл на Банка ДСК, продаден на дружеството за управление. Чрез сливането се затвърди още по-добре променената структура, обединиха се най-добрите практики и се подобри оперативният процес на работа.
- След като вече оперативният процес е изцяло единен и фокусиран върху работата на един портфейл, използвайки единна мрежа от системи, през 2024 г. управлението на просрочения портфейл беше фокусирано върху постоянното изглаждане и рационализация на единния процес, като бяха въведени редица подобрения в процесите и системите.
- От 2024 г. Банка ДСК официално вече не се класифицира като банка с високо ниво на необслужвани кредити по критериите на Европейската централна банка.

По-долу са представени различните рискове, на които Банка ДСК е изложена, както и подходите, които е възприела за управлението им.

6.2. Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква като резултат от необходимостта от осигуряването на средства за дейностите на Банката и управлението на нейните позиции. Той включва: риск Банката да не бъде в състояние да посрещне задълженията си и риск от финансова загуба при наложителна продажба на финансови активи с цел осигуряване на ликвидност.

Целта на управлението на ликвидния риск в Банката е осигуряване на достатъчно ниво на ликвидност за посрещане задълженията на Банката, когато станат дължими при нормални и извънредни обстоятелства, без понасянето на значителни загуби от продажба на ликвидни активи или използване на по-скъпо финансиране.

Органът за управление на ликвидността е Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП).

За анализа на ликвидността Банката изготвя падежна таблица за активите и пасивите, в която паричните потоци по отделните активи и пасиви се разпределят в различни времеви интервали в зависимост от тяхната договорена дата за изплащане.

В следващите таблици е показано разпределението на пасивите на Банката според остатъчния им срок до падеж, в съответстващите матуритетни зони, на база недисконтирани парични потоци:

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2024

	Балансова стойност	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години
В хиляди лева							
Пасиви							
Депозити от банки	**26 777**	**26 777**	17 076	-	-	9 701	-
Деривативни финансови инструменти	**54 829**	**54 829**	8 474	18 050	16 208	12 097	-
Депозити от клиенти	**29 352 820**	**29 354 292**	27 761 447	560 031	1 002 066	30 748	-
Кредити от банки и финансови институции	**1 369 976**	**1 458 981**	-	576	-	1 092 628	365 777
Задължения по лизинг	**16 688**	**17 195**	808	1 179	4 962	10 183	63
Текущи данъчни пасиви	**42 128**	**42 128**	42 128	-	-	-	-
Провизии	**66 889**	**66 889**	15 719	4 574	31 761	14 530	305
Отсрочени данъчни пасиви	**19 054**	**19 054**	-	-	-	19 054	-
Други задължения	**149 593**	**149 593**	81 020	967	18 227	49 379	-
Подчинен срочен дълг	**449 841**	**771 623**	-	-	-	-	771 623
Общо пасиви	**31 548 595**	**31 961 361**	**27 926 672**	**585 377**	**1 073 224**	**1 238 320**	**1 137 768**
Неусвоени кредитни ангажименти	-	3 063 730	1 368 104	256 995	1 129 753	304 840	4 038
Общо пасиви и ангажименти	**31 548 595**	**35 025 091**	**29 294 776**	**842 372**	**2 202 977**	**1 543 160**	**1 141 806**

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2023

	Балансова стойност	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години
В хиляди лева							
Пасиви							
Депозити от банки	**66 215**	**66 215**	53 515	-	-	12 700	-
Деривативни финансови инструменти	**64 382**	**64 382**	6 027	44 130	11 716	2 509	-
Депозити от клиенти	**26 407 135**	**26 409 125**	24 658 527	627 439	1 092 014	31 145	-
Кредити от банки и финансови институции	**1 077 844**	**1 158 668**	-	-	-	787 037	371 631
Задължения по лизинг	**17 602**	**18 077**	829	1 115	4 762	11 201	170
Провизии	**67 740**	**67 740**	18 509	4 154	29 505	15 251	321
Отсрочени данъчни пасиви	**17 611**	**17 611**	-	-	-	17 611	-
Други задължения	**145 234**	**145 234**	75 585	4 340	1 883	63 426	-
Подчинен срочен дълг	**450 090**	**452 647**	-	-	-	452 647	-
Общо пасиви	**28 313 853**	**28 399 699**	**24 812 992**	**681 178**	**1 139 880**	**1 393 527**	**372 122**
Неусвоени кредитни ангажименти	-	3 265 763	1 652 013	411 146	1 059 210	140 500	2 894
Общо пасиви и ангажименти	**28 313 853**	**31 665 462**	**26 465 005**	**1 092 324**	**2 199 090**	**1 534 027**	**375 016**

Долната таблица показва балансовата стойност на активите и пасивите на Банка ДСК, съгласно очаквания им остатъчен срок до падеж, в зависимост от договорените дати на изплащане. В таблиците не са отразени корекции по падежни зони, в зависимост от периодите на задържане на привлечените средства от клиенти. Банката управлява матуритетната разлика между активите и пасивите като поддържа ликвиден буфер, който се състои от високоликвидни активи. Активите от ликвидния буфер могат да бъдат продадени или заложени при нужда от покриване на средства по пасива.

Матуритетна структура на активите и пасивите към 31 декември 2024

В хиляди лева	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без матуритет
Активи							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	**5 809 877**	5 809 877	-	-	-	-	-
Финансови активи държани за търгуване	**21 125**	6 193	-	6 315	3 785	4 832	-
Деривативни финансови инструменти	**79 652**	13 340	29 890	19 931	15 610	881	-
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през печалби или загуби	**2 581**	-	-	-	-	-	2 581
Нетекущи активи държани за продажба	**4 079**	-	-	4 079	-	-	-
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход	**769 144**	14 983	9 316	145 259	470 433	88 481	40 672
Кредити и вземания от банки	**1 795 473**	3 687	177	1 223 610	567 999	-	-
Кредити и вземания от клиенти	**22 204 662**	652 334	1 121 027	3 623 274	8 152 784	8 655 243	-
Инвестиции оценявани по амортизирана стойност	**4 960 244**	24 986	-	123 912	2 070 517	2 740 829	-
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	**93 659**	-	-	-	-	-	93 659
Репутация	**77 372**	-	-	-	-	-	77 372
Активи с право на ползване	**16 511**	-	-	-	-	-	16 511
Дълготрайни материални активи	**414 533**	-	-	-	-	-	414 533
Нематериални активи	**82 216**	-	-	-	-	-	82 216
Други активи	**129 829**	99 225	924	21 107	8 573	-	-
Общо активи	**36 460 957**	**6 624 625**	**1 161 334**	**5 167 487**	**11 289 701**	**11 490 266**	**727 544**
Деривативи - актив							
За търговия:	55 241						
изходящ поток		(479 188)	(246 543)	(172 891)	(272 506)	(768)	-
входящ поток		514 363	247 848	183 590	293 686	-	-
За хеджиране:	24 411						
изходящ поток		-	(173 587)	(855)	-	-	-
входящ поток		748	188 260	1 274	-	-	-
Общо деривативи	**79 652**	**35 923**	**15 978**	**11 118**	**21 180**	**(768)**	**-**
Пасиви							
Депозити от банки	**26 777**	17 076	-	-	9 701	-	-
Деривативни финансови инструменти	**54 829**	8 474	18 050	16 208	12 097	-	-
Депозити от клиенти	**29 352 820**	27 760 627	559 820	1 001 628	30 745	-	-
Кредити от банки и финансови институции	**1 369 976**	-	576	-	1 076 026	293 374	-
Задължения по лизинг	**16 688**	781	1 132	4 781	9 932	62	-
Текущи данъчни пасиви	**42 128**	42 128	-	-	-	-	-
Провизии	**66 889**	15 719	4 574	31 761	14 530	305	-
Отсрочени данъчни пасиви	**19 054**	-	-	-	19 054	-	-
Други задължения	**149 593**	81 020	967	18 227	49 379	-	-
Подчинен срочен дълг	**449 841**	-	-	-	-	449 841	-
Общо пасиви	**31 548 595**	**27 925 825**	**585 119**	**1 072 605**	**1 221 464**	**743 582**	**-**
Неусвоени кредитни ангажименти	-	1 368 104	256 995	1 129 753	304 840	4 038	-
Общо пасиви и ангажименти	**31 548 595**	**29 293 929**	**842 114**	**2 202 358**	**1 526 304**	**747 620**	**-**
Деривативи - пасив							
За търговия:	54 829						
изходящ поток		(171 176)	(168 392)	(280 837)	(293 686)	-	-
входящ поток		141 761	167 472	264 364	272 291	-	-
Общо деривативи	**54 829**	**(29 415)**	**(920)**	**(16 473)**	**(21 395)**	**-**	**-**

Матуритетна структура на активите и пасивите към 31 декември 2023

В хиляди лева	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без матуритет
Активи							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	**5 809 874**	5 809 874	-	-	-	-	-
Финансови активи държани за търгуване	**2 669**	-	-	472	2 053	144	-
Деривативни финансови инструменти	**52 503**	8 872	17 731	23 410	2 490	-	-
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през печалби или загуби	**3 653**	-	-	-	-	-	3 653
Нетекущи активи, държани за продажба	**6 356**	1 325	-	5 031	-	-	-
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход	**932 032**	46 558	94 982	87 160	614 004	89 328	-
Кредити и вземания от банки	**3 030 766**	-	-	390 797	2 639 969	-	-
Кредити и вземания от клиенти	**20 015 182**	365 196	780 330	3 547 001	8 166 257	7 156 398	-
Инвестиции оценявани по амортизирана стойност	**2 148 765**	10 911	3 057	40 233	806 341	1 288 223	-
Текущи данъчни активи	**3 179**	3 179	-	-	-	-	-
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	**77 532**	-	-	-	-	-	77 532
Репутация	**77 372**	-	-	-	-	-	77 372
Активи с право на ползване	**17 411**	-	-	-	-	-	17 411
Дълготрайни материални активи	**411 097**	-	-	-	-	-	411 097
Нематериални активи	**76 895**	-	-	-	-	-	76 895
Други активи	**108 427**	76 266	1 465	9 448	20 787	-	461
Общо активи	**32 773 713**	**6 322 181**	**897 565**	**4 103 552**	**12 251 901**	**8 534 093**	**664 421**
Деривативи - актив							
За търговия:	34 878						
изходящ поток		(282 654)	(105 284)	(223 041)	(69 029)	-	-
входящ поток		283 369	106 798	224 384	69 789	-	-
За хеджиране:	17 625						
изходящ поток		(159)	(142)	(924)	-	-	-
входящ поток		1 012	86	2 023	-	-	-
Общо деривативи	**52 503**	**1 568**	**1 458**	**2 442**	**760**	**-**	**-**
Пасиви							
Депозити от банки	**66 215**	53 515	-	-	12 700	-	-
Деривативни финансови инструменти	**64 382**	6 027	44 130	11 716	2 509	-	-
Депозити от клиенти	**26 407 135**	24 658 281	626 748	1 090 965	31 141	-	-
Кредити от банки и финансови институции	**1 077 844**	-	-	-	784 301	293 543	-
Задължения по лизинг	**17 602**	800	1 077	4 594	10 961	170	-
Провизии	**67 740**	18 509	4 154	29 505	15 251	321	-
Отсрочени данъчни пасиви	**17 611**	-	-	-	17 611	-	-
Други задължения	**145 234**	75 485	4 340	1 883	63 426	-	100
Подчинен срочен дълг	**450 090**	-	-	-	-	450 090	-
Общо пасиви	**28 313 853**	**24 812 617**	**680 449**	**1 138 663**	**937 900**	**744 124**	**100**
Неусвоени кредитни ангажименти	-	1 652 013	411 146	1 059 210	140 500	2 894	-
Общо пасиви и ангажименти	**28 313 853**	**26 464 630**	**1 091 595**	**2 197 873**	**1 078 400**	**747 018**	**100**
Деривативи - пасив							
За търговия:	33 470						
изходящ поток		(197 176)	(108 598)	(204 214)	(69 743)	-	-
входящ поток		196 389	106 907	203 249	69 029	-	-
За хеджиране:	30 912						
изходящ поток		-	(800 178)	(201 715)	-	-	-
входящ поток		-	763 747	195 583	-	-	-
Общо деривативи	**64 382**	**(787)**	**(38 122)**	**(7 097)**	**(714)**	**-**	**-**

6.3. Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, при който промени в пазарните условия като лихвени равнища, цени на ценни книжа и валутни курсове, биха оказали влияние върху дохода на Банката или върху стойността на притежаваните финансови инструменти.

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за различните видове риск, одобрени от компетентния орган.

Банка ДСК прилага и следи стоп/лос лимитите и нива на задействане (тригери) в търговския портфейл и при тяхното достигане предприема действия съгласно вътрешните си процедури.

Банката държи ограничен набор от активи в търговски портфейл с цел реализиране на печалба от колебанията на цените и подпомагане на клиентите при нужда от инвестиране и хеджиране, като заема позиции съгласно одобрените продукти и лимити за риск в съответствие с рисковия апетит на Банката. Както е представено в таблицата по-долу, кредитното качество на кредитната експозиция, базирано на рейтингите на рейтингова агенция Moody's, е високо, поради което ръководството счита, че активите в търговския портфейл не са изложени на значителен пазарен риск:

В хиляди лева	**31-декември-2024**	**31-декември-2023**
Правителствени облигации оценени с Baa1	21 125	2 669
Общо	**21 125**	**2 669**

6.3.1. Лихвен риск и кредит спред риск

Лихвеният риск е рискът от понасяне на загуба, поради колебания в нивата и съотношенията на пазарните (базови) лихвени проценти. Банката управлява поотделно лихвения риск в банковия и търговския портфейл.

Дейността на Банката е обект на риск от колебания в лихвените проценти, до степента, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Банката е изложена на риск от неблагоприятни промени на пазарните лихвени криви, но в по-малка степен.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Банката спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Банката управлява лихвения риск от търговския портфейл като ограничава рисковото ниво чрез определяне на лимити за лихвена чувствителност (BPV лимити) по валути, времеви периоди и емитенти, също и лимит за период на държане на ценните книжа в търговски портфейл (Turnover rate limit), лимит за максимален срок до падеж на ценните книжа, както и лимити за Стойност под риск (Value at Risk - VaR), Stop-loss лимити за максимален размер на загуба и допълнителни предупредителни лимити – предупредителни нива за загуба, лимит за очакваната загуба (Expected Shortfall – ES).

Банката анализира лихвения риск на банковия портфейл като класифицира финансовите си активи и пасиви във времеви зони според чувствителността им към изменението на лихвените проценти.

Експозиции към лихвен риск към 31 декември 2024

В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	**423 304**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5 386 573**	**5 809 877**
Променлива лихва	423 304	-	-	-	-	-	423 304
Без лихва	-	-	-	-	-	5 386 573	5 386 573
Финансови активи държани за търгуване	**6 207**	**15**	**6 396**	**-**	**8 507**	**-**	**21 125**
Фиксирана лихва	6 207	15	6 396	-	8 507	-	21 125
Деривативни финансови инструменти	**4 812**	**12 196**	**10 019**	**-**	**15**	**52 610**	**79 652**
Променлива лихва	4 812	12 196	10 019	-	15	-	27 042
Без лихва	-	-	-	-	-	52 610	52 610
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през печалби или загуби	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2 581**	**2 581**
Без лихва	-	-	-	-	-	2 581	2 581
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход	**15 649**	**11 483**	**146 774**	**215 231**	**339 335**	**40 672**	**769 144**
Фиксирана лихва	15 649	11 483	146 774	215 231	339 335	-	728 472
Без лихва	-	-	-	-	-	40 672	40 672
Кредити и вземания от банки	**3 687**	**177**	**1 223 610**	**492 305**	**75 694**	**-**	**1 795 473**
Фиксирана лихва	3 687	177	1 223 610	492 305	75 694	-	1 795 473
Кредити и вземания от клиенти	**21 764 161**	**92 371**	**119 338**	**60 599**	**168 193**	**-**	**22 204 662**
Фиксирана лихва	67 080	92 371	119 338	60 599	168 193	-	507 581
Променлива лихва	21 697 081	-	-	-	-	-	21 697 081
Инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	**36 808**	**35 593**	**152 387**	**420 410**	**4 315 046**	**-**	**4 960 244**
Фиксирана лихва	36 808	35 593	152 387	420 410	4 315 046	-	4 960 244
Общо лихвочувствителни активи	**22 254 628**	**151 835**	**1 658 524**	**1 188 545**	**4 906 790**	**5 482 436**	**35 642 758**
Фиксирана лихва	129 431	139 639	1 648 505	1 188 545	4 906 775	-	8 012 895
Променлива лихва	22 125 197	12 196	10 019	-	15	-	22 147 427
Без лихва	-	-	-	-	-	5 482 436	5 482 436
Депозити от банки	**508**	**-**	**-**	**9 701**	**-**	**16 568**	**26 777**
Фиксирана лихва	-	-	-	9 701	-	-	9 701
Променлива лихва	508	-	-	-	-	-	508
Без лихва	-	-	-	-	-	16 568	16 568
Деривативни финансови инструменти	**2 618**	**12 121**	**2 520**	**-**	**-**	**37 570**	**54 829**
Променлива лихва	2 618	12 121	2 520	-	-	-	17 259
Без лихва	-	-	-	-	-	37 570	37 570
Депозити от клиенти	**29 073 408**	**224 553**	**54 859**	**-**	**-**	**-**	**29 352 820**
Фиксирана лихва	1 436 171	224 553	54 859	-	-	-	1 715 583
Променлива лихва	27 637 237	-	-	-	-	-	27 637 237
Кредити от банки и финансови институции	**-**	**1 369 976**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1 369 976**
Променлива лихва	-	1 369 976	-	-	-	-	1 369 976
Задължения по лизинг	**781**	**1 131**	**4 780**	**5 008**	**4 988**	**-**	**16 688**
Фиксирана лихва	450	499	2 146	2 274	1 916	-	7 285
Променлива лихва	331	632	2 634	2 734	3 072	-	9 403
Подчинен срочен дълг	**-**	**449 841**	**-**	**-**	**-**	**-**	**449 841**
Променлива лихва	-	449 841	-	-	-	-	449 841
Общо лихвочувствителни пасиви	**29 077 315**	**2 057 622**	**62 159**	**14 709**	**4 988**	**54 138**	**31 270 931**
Фиксирана лихва	1 436 621	225 052	57 005	11 975	1 916	-	1 732 569
Променлива лихва	27 640 694	1 832 570	5 154	2 734	3 072	-	29 484 224
Без лихва	-	-	-	-	-	54 138	54 138

Експозиции към лихвен риск към 31 декември 2023

В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	**126 816**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5 683 058**	**5 809 874**
Променлива лихва	126 816	-	-	-	-	-	126 816
Без лихва	-	-	-	-	-	5 683 058	5 683 058
Финансови активи държани за търгуване	**8**	**29**	**464**	**2 024**	**144**	**-**	**2 669**
Фиксирана лихва	8	29	464	2 024	144	-	2 669
Деривативни финансови инструменти	**7 053**	**14 711**	**19 442**	**-**	**-**	**11 297**	**52 503**
Променлива лихва	7 053	14 711	19 442	-	-	-	41 206
Без лихва	-	-	-	-	-	11 297	11 297
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през печалби или загуби	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3 653**	**3 653**
Без лихва	-	-	-	-	-	3 653	3 653
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход	**19 265**	**97 120**	**88 910**	**164 775**	**533 384**	**28 578**	**932 032**
Фиксирана лихва	19 265	97 120	88 910	164 775	533 384	-	903 454
Без лихва	-	-	-	-	-	28 578	28 578
Кредити и вземания от банки	**-**	**-**	**390 797**	**2 478 230**	**161 739**	**-**	**3 030 766**
Фиксирана лихва	-	-	390 797	2 478 230	161 739	-	3 030 766
Кредити и вземания от клиенти	**19 412 118**	**47 398**	**117 902**	**78 834**	**335 426**	**23 504**	**20 015 182**
Фиксирана лихва	28 328	47 398	117 902	78 834	335 426	-	607 888
Променлива лихва	19 383 790	-	-	-	-	-	19 383 790
Без лихва	-	-	-	-	-	23 504	23 504
Инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	**14 963**	**7 742**	**46 294**	**136 687**	**1 943 079**	**-**	**2 148 765**
Фиксирана лихва	14 963	7 742	46 294	136 687	1 943 079	-	2 148 765
Общо лихвочувствителни активи	**19 580 223**	**167 000**	**663 809**	**2 860 550**	**2 973 772**	**5 750 090**	**31 995 444**
Фиксирана лихва	62 564	152 289	644 367	2 860 550	2 973 772	-	6 693 542
Променлива лихва	19 517 659	14 711	19 442	-	-	-	19 551 812
Без лихва	-	-	-	-	-	5 750 090	5 750 090
Депозити от банки	**23 530**	**-**	**-**	**12 699**	**-**	**29 986**	**66 215**
Фиксирана лихва	-	-	-	12 699	-	-	12 699
Променлива лихва	23 530	-	-	-	-	-	23 530
Без лихва	-	-	-	-	-	29 986	29 986
Деривативни финансови инструменти	**3 964**	**12 992**	**5 739**	**-**	**-**	**41 687**	**64 382**
Променлива лихва	3 964	12 992	5 739	-	-	-	22 695
Без лихва	-	-	-	-	-	41 687	41 687
Депозити от клиенти	**24 636 154**	**623 073**	**1 089 248**	**23 242**	**7 898**	**27 520**	**26 407 135**
Фиксирана лихва	1 537 561	623 073	1 089 248	23 242	7 898	-	3 281 022
Променлива лихва	23 098 593	-	-	-	-	-	23 098 593
Без лихва	-	-	-	-	-	27 520	27 520
Кредити от банки и финансови институции	**-**	**1 076 756**	**1 088**	**-**	**-**	**-**	**1 077 844**
Променлива лихва	-	1 076 756	1 088	-	-	-	1 077 844
Задължения по лизинг	**800**	**1 077**	**4 594**	**5 343**	**5 788**	**-**	**17 602**
Фиксирана лихва	432	582	2 481	2 885	3 125	-	9 505
Променлива лихва	368	495	2 113	2 458	2 663	-	8 097
Подчинен срочен дълг	**-**	**-**	**-**	**-**	**450 090**	**-**	**450 090**
Променлива лихва	-	-	-	-	450 090	-	450 090
Общо лихвочувствителни пасиви	**24 664 448**	**1 713 898**	**1 100 669**	**41 284**	**463 776**	**99 193**	**28 083 268**
Фиксирана лихва	1 537 993	623 655	1 091 729	38 826	11 023	-	3 303 226
Променлива лихва	23 126 455	1 090 243	8 940	2 458	452 753	-	24 680 849
Без лихва	-	-	-	-	-	99 193	99 193

В таблиците по-горе капиталовите инструменти, отчетени като инвестиции, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (вж. Приложение 26), са представени като безлихвени.

Безлихвените депозити от клиенти включват основно депозити за гаранции, средства по открити акредитиви и други.

Финансовите активи и пасиви в таблицата по-горе са групирани на базата на по-ранната от датата на възможна промяна на лихвения процент или падежната дата.

Банката управлява лихвения риск в банковия портфейл (ЛРБК) в съответствие с изискванията на ЕБО (EBA/GL/2022/14). Банката измерва експозицията си към ЛРБК като изчислява два основни индикатора – изменението в нетния лихвен доход (индикатор, базиран на доход) и изменението в икономическата стойност на капитала (индикатор, базиран на стойност), на база лихвените сценарии, описани в насоките на ЕБО. Те представят чувствителността на дохода и капитала на Банка ДСК спрямо измененията в пазарните лихвени нива. При изчисляването на двата индикатора се вземат предвид бизнес допускания, в това число продуктови характеристики и поведенчески допускания, предсрочни погасявания, преоценъчни коефициенти и моделиране на депозитите. Банката е одобрила риск апетит и лимити за двата индикатора, като те се следят и докладват регулярно на ръководството и КУАП. На базата на този подход за управление на лихвения риск в банковия портфейл, ефектът върху капитала и нетния лихвен доход, прилагайки надзорния тест на твърде отклоняващи се елементи за паралелно изменение на лихвените нива с 200 базисни точки (б. т.), е представен в таблицата по-долу:

	Нетни приходи от лихви		**Капитал**	
	200 б. т. увеличение	**200 б. т. намаление**	**200 б. т. увеличение**	**200 б. т. намаление**
Ефект в хиляди лева				
Към 31 декември 2024	36 318	(76 427)	412 222	90 434
Към 31 декември 2023	48 842	(110 512)	(37 344)	293 707

Банката е изложена на кредит спред риск в банковата си книга (CSRBB). Той представлява риск от загуба или намаление на капитала поради промени в пазарната цена за кредитен риск, за ликвидност и за потенциално други характеристики на кредитно-рискови инструменти, който не е обхванат от друга съществуваща рамка като ЛРБК или от очакван кредитен риск/риск от неизпълнение.

Банката управлява кредит спред риска, като залага определение лимити и прави регулярни стрес тестове на портфейлите си от финансови инструменти.

6.3.2. Валутен риск

Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1.95583. Тъй като валутата, в която Банката изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Политиката по управление на риска цели ограничаване на вероятните загуби от негативните движения на курсовете на чуждестранните валути различни от евро. Банката управлява валутния риск от търговския портфейл централизирано, спазвайки предварително одобрени от ръководството лимити за открити валутни позиции – общо и по отделните валути, дневна и овърнайт открита позиция, лимит за стоп-загуба и очаквана загуба/ES, както и лимит за VaR. Стратегията на Банката е минимизиране на влиянието на измененията на валутните курсове върху финансовите резултати. Информация за нивото на нетната открита валутна позиция в търговския портфейл и изпълнението на одобрените за него лимити по валути, както и стратегическата позиция на Управление на активите и пасивите в евро се предоставя ежедневно на ръководството, както периодично и на КУАП и Риск комитета. Лимитите за ограничаване на валутния риск се актуализират периодично на база анализ на пазарната информация и вътрешните бизнес потребности на Банката.

За измерване на валутния риск на Банката се използва VaR модел чрез системата за наблюдаване на пазарния риск MRP (Market Risk Portal). Основните характеристики на модела са: исторически, при 99% ниво на достоверност и 1 ден период на задържане. За извеждане на корелационна матрица се използват исторически наблюдения за движението на валутните курсове за 250 работни дни.

Статистиките на модела за 2024 и 2023 г. са както следва:

В хиляди лева	**2024**	**2023**
Към 31 декември	48	15
Средна за периода	26	53
Максимална за периода	240	292
Минимална за периода	2	7

Моделът VaR, който се използва за общата валутна позиция на Банката има своите ограничения като възможности за загуби с по-голяма честота и в по-голям размер от предвидените. За целта, качеството на VaR модела се следи чрез непрекъснато бек-тестване.

За оценка на валутния риск в екстремни ситуации се извършва и стрес-тестване на валутната позиция на търговския портфейл на база на потенциални изменения на валутните курсове, предоставени от отдел Пазарен риск на Банка ОТП.

По отношение на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, които не са хеджирани, Банка ДСК управлява нетната експозиция, като купува и продава чуждестранна валута на спот курсове, когато прецени подходящо, при спазване на одобрените лимити за открита валутна позиция. Банката не е изложена на съществен валутен риск по отношение на транзакциите, за които прилага отчитане на хеджиране според изискванията на МСФО 9. Анализ на хеджираните позиции и хеджиращите инструменти е представен в Приложения 11 и 22.2.

6.4. Кредитен риск

Кредитният риск е рискът клиентът или контрагентът да не изпълни договорните си задължения, което води до финансова загуба за Банката. Основната дейност на Банката по генериране на доходи е отпускане на заеми на клиенти, поради което кредитният риск е основен риск. Кредитният риск възниква основно от кредити и аванси, предоставени на клиенти и други банки (включително свързаните с тях задължения за отпускане на заеми, като например кредитни ангажименти или кредитни карти), инвестиции в дългови ценни книжа и деривативи, които представляват активи в отчета за финансовото състояние. За целите на управлението на риска, Банката разглежда всички елементи, свързани с излагането на кредитния риск, като например риск от неизпълнение от страна на контрагента, географски риск и секторен риск.

6.4.1. Значително увеличение на кредитния риск

Банката извършва мониторинг на всички финансови активи, обект на обезценка, когато е имало значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Ако е имало значително увеличение на кредитния риск, Банката изчислява коректива за загуба на база на очакваната кредитна загуба за целия срок на актива, а не за 12 месеца.

При идентифициране и измерване на кредитния риск в условията на по-висока несигурност, предизвикана от геополитическите противоречия и останалите нововъзникващи рискове, Банката отчита спецификите на отделните клиенти и техните възможности да преодолеят затрудненията, породени от нововъзникващи рискове (примерно способността да заместят съответните клиенти или доставчици от райони на военни конфликти, способността да издържат при по-продължителни периоди на високи цени на енергоизточници/ инфлация, способността да се адаптират към промени в законодателството и клиентските предпочитания и др.). Банка ДСК проследява на месечна база дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск. Оценката се извършва или индивидуално за даден кредит като част от процеса по кредитен мониторинг, или при наличие на индикатори за потенциално увеличен кредитен риск, като например дни просрочие; настъпили неизпълнения по други експозиции в сегмента на дребно (стига съответното неизпълнение да не поражда неизпълнение и по друг кредит); статус на кредитите, поставени в списъка под наблюдение; извършено преструктуриране на експозицията (това е индикатор за прехвърляне на кредита към Фаза 2, стига да няма основания за класифицирането му като необслужван). Значително увеличение на кредитния риск може да се определи и на базата на поведенчески модел, който използва актуални данни за историята на кредита, състоянието на други кредити на същия клиент, дължими към други финансови институции, предоставящи информация в Централния кредитен регистър и др. През май 2024 г. Банка ДСК допълнително усъвършенства начина, по който резултатът от поведенческия модел оказва влияние върху преценката за наличие или липса на значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, като замени ползваната до тогава вероятност от възникване на неизпълнение за хоризонт от 12 месеца от датата на преценка на вероятността с вероятност от възникване на неизпълнение за целия живот на задължението. Инструменти с нисък кредитен риск в кредитния портфейл са всички кредитни експозиции, попадащи в рейтинг 1 по мастер-скалата на групата на Банка ОТП (скала с рейтинг от 1 до 10, където 10 съответства на наличие на неизпълнение). През ноември 2024 г. Банка ДСК усъвършенства допълнително преценката си за наличие или липса на значително увеличение на кредитния риск, като надгради изчислението на промяната във вероятността от възникване на неизпълнение с фактори, които отчитат влиянието на нововъзникващите рискове (инфлация и лихвени проценти, геополитически риск и риск от прекъсване на доставки, климатични рискове).

Към 31 декември 2024 г., ръководството е определило експозициите в корпоративния сегмент, които бележат значително увеличение на кредитния риск в резултат на влиянието на един или няколко измежду изброените по-горе фактори, както и на следните основни фактори, произтичащи от оперативната среда и водещи до значително завишен кредитен риск:

- влиянието на прекъснати вериги на доставки;
- ръстът в цените на материали и енергия, в комбинация с индивидуална оценка на финансовото състояние на кредитополучателя (включително и въз основа на рейтинг оценката на клиента);
- ръстът на лихвените проценти (основно при корпоративни експозиции), в комбинация с индивидуална оценка на финансовото състояние на кредитополучателя и способността му да съхрани обслужването на дълга, без отстъпки от страна на Банката.

В сегмента на дребно оценката е извършена на базата на портфейлни оценки, поведенчески модели и конкретни допълнителни фактори, увеличаващи риска (например наличие на съществени просрочия към други кредитори).

В резултат на разработените методологии за отчитане на нововъзникващите рискове, към 31 декември 2024 г. Банка ДСК отчита 220.5 млн. лв. вземания със значително увеличение на кредитния риск в резултат на въздействието на тези рискове.

6.4.2. Оценка на вероятността от неплащане

Банка ДСК извършва ежемесечно оценка на вероятността от неплащане по всички кредитни експозиции. В сегмента на дребно оценката се определя от стандартизирани критерии, като наличие на обективен критерий за неизпълнение по друга експозиция на длъжника (когато тя представлява съществена част от общата експозиция към същия длъжник), съдебни действия срещу него, блокиране на сметките му и др. В корпоративния сегмент оценката се основава на индивидуален анализ и наблюдение на експозицията.

Банка ДСК прилага дефиниция за неизпълнение в съответствие с EBA/GL/2016/07; EBA/RTS/2016/06; (EU) 2018/1845 от 1 януари 2021 г. Считано от 1 януари 2021 г. обективният критерий за настъпило неизпълнение измерва броя последователни дни, през които забавено плащане е налице за сума, надхвърляща определения праг на същественост. Освен обективния критерий за брой последователни дни и сума над прага на същественост, в съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката извършва и оценка на вероятността от неплащане, базирана на допълнителни фактори (наличие на запори, преструктуриране със съществена промяна в NPV на актива, индивидуална преценка в случай на корпоративни експозиции).

6.4.3. Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска - модели за оценка на кредитния риск

При оценката на кредитния риск по дадена сделка, Банката използва статистически и/или експертни модели за оценка на платежоготовността, и/или платежоспособността на клиента, като по този начин осигурява общ стандарт за анализ на кредитния риск. На база на резултата от прилагането на тези модели клиентът или сделката се класифицира в определена група към предварително дефинирана система от риск категории/зони.

Моделите за оценка на кредитния риск в Банката са разработени, като е взета предвид спецификата на всеки отделен клиентски сегмент, като се прилагат предимно статистически подходи при разработването им. За отделни клиентски сегменти, където липсва достатъчно история и/или обеми, Банката използва експертни модели за оценка. Отговорността за разработване и усъвършенстване на моделите е на направление „Управление на риска", работещо независимо от бизнес направленията. Тези модели не се използват за изчисляване на очаквана кредитна загуба за целите на изчисляването на обезценки/провизии, но резултатът от тях може да оказва влияние върху преценката за това дали е настъпило значително увеличение на риска.

Статистическите модели, разработвани вътрешно и прилагани в Банката в процеса по управление на кредитния риск към настоящия момент са три типа:

- Модели за оценка на риска при кандидатстване за кредит (Application PD модели)

Целта на Application PD модела е да осигури средство (количествена оценка) за надеждно предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, базирано на количествено измерима оценка на риска при кандидатстването за кредит. Application PD моделът използва като входящи променливи данни за клиентите при кандидатстване за кредит, като клиентски демографски данни, кредитна история и поведение в Банката за клиенти физически лица или данни от финансовите отчети за фирмени клиенти.

Калкулираната стойност на PD изразява вероятността от настъпване на неизпълнение в процент от 0% до 100% в рамките на 12 месеца от одобрението на кредита.

Application PD модели се използват за оценка на вероятността от неизпълнение при кандидатстване за кредит в следните клиентски сегменти:

- Граждани, кандидатстващи за масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи, потребителски, бързи и стокови кредити;

- Бизнес клиенти в сегмент Малък бизнес;

- Корпоративни клиенти.

- Поведенчески модел (Behavioural PD модел)

Целта на поведенческия модел е да осигури надеждно средство за предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, основано на поведението на клиента по отношение на ползвани банкови продукти и обслужване на кредитни задължения.

На база на калкулираната стойност на PD, която изразява вероятността от неизпълнение в процент от 0% до 100% в рамките на период от 12 месеца от датата на калкулацията, клиентите и техните експозиции се класифицират в предварително дефинирани рискови категории (пулове). По приета вътрешна за групата на Банка ОТП методология се оценява и вероятност от настъпване на неизпълнение за остатъчния живот на актива.

Предназначението на поведенческия модел е да служи като средство за текущ анализ на бъдещата вероятност от неизпълнение на ниво портфейл, както и за идентификация на ранни предупредителни сигнали, съответно за определяне, дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване на актива.

- Модел за подпомагане на събирането на проблемни кредити (Collection модел)

Целта на модела е да разграничи проблемните кредити, при които забавеното предприемане на действия е вероятно да доведе до последващо влошаване на експозицията на Банката. Когато въз основа на модела за отделните експозиции се изчисли висока вероятност от влошаване, Банката предприема действията по събиране приоритетно с цел минимизиране на рисковете.

- Експертен модел

Експертният модел за оценка на кредитния риск на клиенти, кандидатстващи за кредит, се базира на експертни предвиждания по отношение на използвани параметри, теглови коефициенти и граница на отказ. В резултат на това се изгражда матрица, осигуряваща базата за класифициране на клиентите в определени риск групи/зони. Експертни модели се използват тогава, когато не е възможно да се разработи статистически модел, поради недостатъчен обем информация за анализ (незначителен брой транзакции или случаи на неизпълнение), както и при въвеждане на нов продукт или обособяване на нов клиентски сегмент, когато в тези случаи не е възможно да се приложи вече наличен статистически модел.

Експертни модели за оценка на кредитния риск са разработени за сегмент „общини", сегмент „предприятия от публичния сектор" и за оценка на индивидуалните сделки в сегмент „специализирано финансиране".

Моделите за оценка на кредитния риск са обект на периодичен преглед и се актуализират текущо.

6.4.4. Измерване на очаквани кредитни загуби (ОКЗ)

Ключовите входящи данни за измерване на ОКЗ са:

- вероятност от неизпълнение или загуба (PD/PL);
- загуба при неизпълнение или загуба (LGD/LGL); и
- експозиция при неизпълнение или загуба (EAD).

Тези данни се получават от вътрешно разработени статистически модели в група ОТП и исторически данни и се коригират, така че да отразяват прогнозираната информация.

Вероятността от неизпълнение или загуба (PD/PL) е прогноза за вероятността от неизпълнение или загуба за определен времеви диапазон. Оценява се към даден момент. Изчислението се основава на статистически миграционни модели и се оценява с помощта на модели, разработени за различните категории контрагенти и експозиции. Тези статистически модели се основават на пазарни данни (където са налични), както и на вътрешни данни, включващи количествени и качествени фактори. Прогнозните стойности се изчисляват, като се вземат предвид договорените срокове на експозициите и прогнозните проценти на предплащания. Оценката се основава на текущите условия, коригирани така че да отчитат бъдещите условия, които ще окажат влияние върху вероятността от неизпълнение или загуба.

Загуба при неизпълнение или загуба (LGD/LGL) е прогноза за финансовата загуба, произтичаща от това, че дадено вземане е класифицирано като вземане в неизпълнение или загуба. Тя се основава на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, като се вземат предвид паричните потоци от всяко обезпечение и други източници на погасяване. Моделите за изчисляване на LGD/LGL за обезпечени активи отчитат прогнози за бъдеща оценка на обезпеченията, като вземат предвид отбивите от продажбата, времето за реализация на обезпечението, кръстосаните обезпечения и реда на претендиране, разходите за реализация на обезпеченията и процента на оздравяване на експозициите (т.е излизане от фаза необслужвани). LGD моделите за необезпечени активи отчитат времето за възстановяване, коефициентите на възстановяване и реда на претендиране. Изчислението е на базата на дисконтираните парични потоци, при което паричните потоци се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент на финансовия инструмент.

Експозицията при неизпълнение или загуба (EAD) е прогноза за експозицията към бъдеща дата на неизпълнение или загуба, като се вземат предвид очакваните промени в експозицията след датата на отчета, включително погашения на главница и лихва, както и очакваните усвоявания на кредитни ангажименти. Подходът, който Банката използва за моделиране на EAD, отразява очакваните промени в непогасеното салдо по време на целия срок на кредитната експозиция, определени от настоящите договорни условия като: амортизационни профили, предсрочно погасяване или надплащане, промени в усвояването на неусвоени поети ангажименти и предприети действия за редуциране на кредитния риск преди неизпълнението или загубата. Банката използва модели за определяне на експозицията при неизпълнение, които отразяват характеристиките на портфейлите.

Банката измерва ОКЗ, отчитайки риска от неизпълнение по време на максималния срок на договора (включително опциите за удължаване), при които предприятието е изложено на кредитен риск, но не и за по-дълъг срок, дори ако удължаването или подновяването на договорите е обичайна бизнес практика. Въпреки това за финансовите инструменти като кредитни карти, револвиращи кредитни инструменти и овърдрафти, които включват както заем, така и неусвоен ангажимент, възможността на Банката да изисква погасяване и отказ от допълнително усвояване на задбалансовия ангажимент не ограничава излагането на Банката на кредитни загуби за договорния период. За такива финансови инструменти, Банката измерва ОКЗ за периода, през който е изложена на кредитен риск, дори и този период да надхвърля максималния срок на договора. Тези финансови инструменти нямат фиксиран срок или структура на погасяване и имат кратък срок за отмяна на договора. Въпреки това, Банката не използва договорното право за анулиране на тези финансови инструменти при текущото си управление на риска. Това е така, защото тези финансови инструменти се управляват на колективна основа и се анулират, само когато Банката узнае за увеличаване на кредитния риск на ниво експозиция. Този по-дълъг период се оценява, като се вземат предвид действията за управление на кредитния риск, които Банката очаква да предприеме, за да редуцира ОКЗ, напр. намаляване на лимитите или анулиране на кредитния ангажимент.

Измерването на ОКЗ се основава на вероятностно претеглена средна кредитна загуба. В резултат на това, подходът при определянето на коректива за загуба трябва да бъде един и същ, независимо дали се измерва на индивидуална база или на колективна база (въпреки че измерването на колективна база е по-практично за големи портфейли от сходни експозиции). Във връзка с оценката дали е налице значително увеличение на кредитния риск, може да се наложи извършването на оценка на колективна основа, както е отбелязано по-долу.

Очакваните кредитни загуби се измерват по начин, който:

- измерва обективно средно-претеглена сума, определена в резултат на преценка на набор от възможни резултати;
- отчита стойността на парите във времето; и
- взима предвид обоснована и надеждна информация за исторически събития, икономическата обстановка и прогнози за нея, която може да се набави към отчетния период без излишни разходи или усилия.

Към 31 декември 2024 и 2023 г. Банка ДСК прилага три макро сценария за целите на калкулацията на очакваните кредитни загуби за портфейла от кредити. Теглото на най-оптимистичния измежду сценариите е 20%, а на базисния сценарий: 60%. Сценарият за тежък стрес предполага шок, подобен на този от 2009 г.

- В случай на прилагане само на оптимистичния сценарий, очакваните кредитни загуби биха били с 21.4% по-ниски, отколкото отчетените към 31 декември 2024 г.;
- В случай на прилагане само на базовия стрес сценарий, очакваните кредитни загуби биха били с 9.4% по-ниски, отколкото отчетените към 31 декември 2024 г.;
- В случай на прилагане само на тежкия стресов сценарий, очакваните кредитни загуби биха били с 49.6% по-високи, отколкото отчетените към 31 декември 2024 г.

6.4.5. Изчисляване на очаквани кредитни загуби за вземания, обезценявани на индивидуална и колективна основа

Следните експозиции се обезценяват колективно:

- всички експозиции в банкирането на дребно, включително когато са POCI;
- вземания с незначителна сума на индивидуална основа, които не се управляват индивидуално в Направление "Събиране на вземания" , включително когато са POCI;
- вземания със значителна сума на индивидуална основа, класифицирани като различни от Фаза 3 (необслужвани), включително когато са POCI;
- експозиции, представляващи вземания във връзка с търговски факторинг.

6.4.6. Групиране на база на сходни рискови характеристики

Когато ОКЗ се измерват на колективна база, финансовите инструменти се групират въз основа на сходни рискови характеристики, като например:

- вид инструмент;
- категория кредитен риск;
- вид обезпечение;
- дата на първоначално признаване;
- вътрешен рейтинг;
- сектор в икономиката, към който се причислява длъжникът;
- сегмент, в който попада длъжникът;

- стойността на обезпечението в съотношение спрямо вземането по финансовия актив, ако то оказва влияние върху вероятността от неизпълнение (например кредит-стойност (LTV) коефициент).

Групите се преглеждат редовно, за да се гарантира, че всяка група се състои от експозиции с хомогенни рискови характеристики.

6.4.7. Кредитно качество

Банката следи кредитния риск за всяка категория финансов инструмент.

Анализът на концентрациите на кредитния риск на Банката, по дадена категория финансови активи, е представен в следващите таблици. Освен ако не е изрично посочено, за финансовите активи сумите в таблицата представляват балансови стойности. За кредитните ангажименти и договорите за финансова гаранция сумите в таблицата представляват съответно сумите, поети като ангажименти или са гарантирани.

6.4.7.1. Парични средства в банки и кредити и вземания от банки по амортизирана стойност

	31-декември-2024	**31-декември-2023**
В хиляди лева		
Концентрация по сектори		
Централна банка	4 890 171	4 974 036
Други банки	2 233 667	3 161 475
Общо	**7 123 838**	**8 135 511**
Концентрация по региони		
Европа	7 099 348	8 118 638
Северна Америка	22 502	15 947
Азия	1 755	640
Австралия	233	286
Общо	**7 123 838**	**8 135 511**

Концентрацията на кредитен риск към 31 декември 2024 г. е представена от балансовата стойност на най-голямата експозиция към търговска банка, намалена с полученото обезпечение, която е в размер на 1 802 589 хил. лв. (2023: 1 910 810 хил. лв.).

6.4.7.2. Кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност

	31-декември-2024	31-декември-2023
В хиляди лева		
Концентрация по сектори		
Банкиране на дребно:		
Жилищни и ипотечни кредити	7 568 241	5 921 008
Други потребителски кредити	6 049 096	5 088 670
Корпоративно банкиране:		
Селско и горско стопанство	324 343	326 675
Строителство	471 820	333 683
Финанси, кредит и застраховки	1 946 620	2 191 413
Хотели и обществено хранене	244 651	276 119
Промишленост	2 862 170	3 030 833
Операции с недвижимо имущество	764 333	754 890
Държавно и местно управление	64 504	79 446
Търговия и услуги	1 215 532	1 194 278
Транспорт и съобщения	353 886	457 670
Други индустриални сектори	339 466	360 497
Общо	**22 204 662**	**20 015 182**
Концентрация по региони		
Европа	22 161 807	19 979 138
Северна Америка	10 127	12 382
Азия	21 235	18 395
Африка	10 464	4 707
Австралия	69	79
Южна Америка	960	481
Общо	**22 204 662**	**20 015 182**

Към 31 декември 2024 г. 21% от балансовата стойност на кредитите и вземанията в корпоративния сегмент са концентрирани в един контрагент на Банката (2023: 17%).

Експозицията към петте най-големи клиента на дребно възлиза на 0.09% и 0.13% от балансовата стойност на кредитите и вземанията от клиенти в този сегмент съответно към 31 декември 2024 и 2023 г. Тези експозиции са обезпечени в пълен размер.

6.4.7.3. Инвестиции в ценни книжа

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Концентрация по сектори		
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
Държавни дългови ценни книжа	728 472	903 454
Капиталови инструменти	40 672	28 578
Инвестиции оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби		
Капиталови инструменти	322	308
Корпоративни дългови ценни книжа	2 259	3 345
Инвестиции оценявани по амортизирана стойност		
Държавни дългови ценни книжа	4 398 519	1 757 907
Корпоративни дългови ценни книжа	446 682	390 858
Дългови ценни книжа, емитирани от Европейска инвестиционна банка	115 043	-
Общо	**5 731 969**	**3 084 450**
Концентрация по региони		
Европа	5 457 394	2 835 381
Северна Америка	125 187	107 715
Азия	149 388	141 354
	5 731 969	**3 084 450**

Балансовата стойност на инвестициите в ценни книжа най-добре представя максималната изложеност на активите към кредитен риск.

Към 31 декември 2024 и 2023 г. инвестициите в дългови държавни ценни книжа включват съответно 2 147 282 хил. лв. и 1 399 580 хил. лв., издадени от един емитент.

Корпоративните дългови ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност към 31 декември 2024 г. и 2023 г. включват експозиция към свързано лице, както е оповестено в Приложение 43.

Банка ДСК диверсифицира поетите кредитни рискове посредством прилагане на система за ограничаване на отрасловите рискове. Системата за ограничаване на рискове в даден сектор се базира на методика, която отчита историческите данни за развитието на съответните отрасли на икономиката. Въпреки това, методиката за определяне на отрасловите лимити предвижда горен праг на максималния дял от общия планиран фирмен портфейл, който може да бъде допуснат като поет риск в даден отрасъл. Това ограничава риска от концентрация. Достигането на така определения максимален дял води до прилагане на по-рестриктивни изисквания при поемането на риск (включително по-високо ниво на одобрение) или до ограничаване на кредитирането в съответния отрасъл.

6.4.7.4. Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции

В хиляди лева	**31-декември-2024**	**31-декември-2023**
Концентрация по сектори		
Банкиране на дребно:		
Жилищни и ипотечни кредити	188 005	174 037
Други потребителски кредити	470 264	415 009
Корпоративно банкиране:		
Селско и горско стопанство	98 096	94 664
Строителство	823 953	401 721
Финанси, кредит и застраховки	98 488	243 414
Хотели и обществено хранене	36 335	13 258
Промишленост	1 008 731	1 260 736
Операции с недвижимо имущество	54 885	92 459
Държавно и местно управление	68	5 351
Търговия и услуги	897 076	997 899
Транспорт и съобщения	187 155	88 103
Други индустриални сектори	110 928	110 121
Общо	**3 973 984**	**3 896 772**
Концентрация по региони		
Европа	3 973 127	3 895 773
Северна Америка	55	41
Азия	654	836
Африка	91	80
Океания	34	30
Южна Америка	23	12
Общо	**3 973 984**	**3 896 772**

6.4.8. Експозиции към кредитен риск по клас на финансовия актив, вътрешен рейтинг и фаза

Банката прилага вътрешнорейтингова система, според която клиентите се степенуват по скала от 1 до 10, както следва:

		Вероятност от неизпълнение (PD)	
Степен	**Описание**	**От**	**До**
1	Нисък риск	0%	0.26%
2	Нисък риск	0.27%	0.53%
3	Нисък риск	0.54%	0.92%
4	Умерен риск	0.93%	1.55%
5	Умерен риск	1.56%	2.61%
6	Умерен риск	2.62%	4.35%
7	Завишен риск	4.36%	8.06%
8	Завишен риск	8.07%	19.77%
9	Висок риск	19.78%	99.99%
10	В неизпълнение	100%	100%

В следващите няколко таблици е представен анализ на изложеността на Банката към кредитен риск по видове експозиции, фаза и вътрешен рейтинг, който Банката използва за целите на текущо наблюдение и управление на кредитния риск, без да се взема предвид ефектът от обезпечения и други кредитни подобрения. Ако не е допълнително посочено, финансовите активи са представени в таблицата по балансова стойност. Кредитните ангажименти и финансовите гаранции са представени по заделената или гарантираната сума. Общините и предприятията от публичния сектор (ППС) са представени като отделна категория, тъй като ползват модел на експертна оценка, различен от статистическия модел, който се прилага за останалите клиенти.

6.4.8.1. Парични средства в банки и кредити и вземания от банки по амортизирана стойност

	31-декември-2024			31-декември-2023		
	Фаза 1	**Фаза 2**	**Общо**	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Общо**
В хиляди лева						
Степени 1-3: Нисък риск	7 126 428	-	7 126 428	8 135 961	-	8 135 961
Степени 4-6: Умерен риск	173	189	362	1 817	-	1 817
Степени 7-8: Завишен риск	-	-	-	539	199	738
Общо брутна балансова стойност	**7 126 601**	**189**	**7 126 790**	**8 138 317**	**199**	**8 138 516**
Обезценки	(2 950)	(2)	(2 952)	(3 001)	(4)	(3 005)
Балансова стойност	**7 123 651**	**187**	**7 123 838**	**8 135 316**	**195**	**8 135 511**

6.4.8.2. Кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност

	31-декември-2024				
	Фаза 1	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Закупени финансови активи с кредитна обезценка**	**Общо**
В хиляди лева					
Степени 1-3: Нисък риск	14 073 640	378 789	-	888	14 453 317
Степени 4-6: Умерен риск	4 699 328	1 186 301	-	261	5 885 890
Степени 7-8: Завишен риск	476 651	868 399	-	187	1 345 237
Степен 9: Висок риск	22 793	148 711	-	107	171 611
Степен 10: В неизпълнение	-	-	472 915	9 932	482 847
Общини, ППС	58 495	-	-	-	58 495
Без оценка	427 372	86 505	-	1	513 878
Общо брутна балансова стойност	**19 758 279**	**2 668 705**	**472 915**	**11 376**	**22 911 275**
Обезценки	(114 527)	(283 640)	(298 871)	(9 575)	(706 613)
Балансова стойност	**19 643 752**	**2 385 065**	**174 044**	**1 801**	**22 204 662**

31-декември-2023

В хиляди лева	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Закупени финансови активи с кредитна обезценка**	**Общо**
Степени 1-3: Нисък риск	11 358 713	423 192	-	833	11 782 738
Степени 4-6: Умерен риск	4 187 253	1 041 859	-	488	5 229 600
Степени 7-8: Завишен риск	661 581	521 938	-	297	1 183 816
Степен 9: Висок риск	1 674	145 796	-	219	147 689
Степен 10: В неизпълнение	-	-	466 100	16 532	482 632
Общини, ППС	64 117	-	-	-	64 117
Без оценка	1 634 726	143 398	-	18	1 778 142
Общо брутна балансова стойност	**17 908 064**	**2 276 183**	**466 100**	**18 387**	**20 668 734**
Обезценки	(141 657)	(219 061)	(280 748)	(12 086)	(653 552)
Балансова стойност	**17 766 407**	**2 057 122**	**185 352**	**6 301**	**20 015 182**

6.4.8.3. Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	31-декември-2024	**31-декември-2023**
В хиляди лева	**Фаза 1**	**Фаза 1**
Степени 1-3: Нисък риск	750 335	703 674
Степени 4-6: Умерен риск	18 809	228 358
Общо справедлива стойност	**769 144**	**932 032**
Обезценка	(774)	(2 239)

6.4.8.4. Инвестиции, оценявани по амортизирана стойност

	31-декември-2024			**31-декември-2023**		
В хиляди лева	**Фаза 1**	**Фаза 3**	**Общо**	**Фаза 1**	**Фаза 3**	**Общо**
Степени 1-3: Нисък риск	4 561 947	-	4 561 947	1 436 201	-	1 436 201
Степени 4-6: Умерен риск	391 817	-	391 817	695 613	-	695 613
Степен 10: В неизпълнение	-	29 923	29 923	-	32 167	32 167
Общо брутна балансова стойност	**4 953 764**	**29 923**	**4 983 687**	**2 131 814**	**32 167**	**2 163 981**
Обезценка	(5 489)	(17 954)	(23 443)	(4 227)	(10 989)	(15 216)
Общо балансова стойност	**4 948 275**	**11 969**	**4 960 244**	**2 127 587**	**21 178**	**2 148 765**

6.4.8.5. Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции

	31-декември-2024			
	Фаза 1	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Общо**
В хиляди лева				
Степени 1-3: Нисък риск	2 230 111	13 525	-	2 243 636
Степени 4-6: Умерен риск	1 127 728	288 698	-	1 416 426
Степени 7-8: Завишен риск	134 094	69 442	-	203 536
Степен 9: Висок риск	283	680	-	963
Степен 10: В неизпълнение	-	-	1 480	1 480
Общини, ППС	658	-	-	658
Без оценка	106 041	1 244	-	107 285
Общо експозиция	**3 598 915**	**373 589**	**1 480**	**3 973 984**
Провизии	(20 461)	(24 356)	(295)	(45 112)

	31-декември-2023			
	Фаза 1	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Общо**
В хиляди лева				
Степени 1-3: Нисък риск	2 052 317	12 322	-	2 064 639
Степени 4-6: Умерен риск	1 008 452	187 386	-	1 195 838
Степени 7-8: Завишен риск	66 279	10 997	-	77 276
Степен 9: Висок риск	20	1 280	-	1 300
Степен 10: В неизпълнение	-	-	1 360	1 360
Общини, ППС	5 744	-	-	5 744
Без оценка	540 322	10 293	-	550 615
Общо експозиция	**3 673 134**	**222 278**	**1 360**	**3 896 772**
Провизии	(25 692)	(12 023)	(379)	(38 094)

6.4.9. *Обезценка и провизии по видове експозиции*

По-долу е представено обобщение на натрупаната обезценка и провизии по видове експозиции към 31 декември 2024 и 2023 г.:

В хиляди лева	**31-декември-2024**	**31-декември-2023**
Парични средства в банки	(720)	(204)
Кредити и вземания от банки по амортизирана стойност	(2 232)	(2 801)
Кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност	(706 613)	(653 552)
Ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и ценни книжа по амортизирана стойност	(24 217)	(17 455)
Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции	(45 112)	(38 094)
Общо	**(778 894)**	**(712 106)**

6.4.10. *Движение на брутната балансова стойност и провизиите за очаквани кредитни загуби*

Следващите таблици обобщават движението на брутната балансова стойност и обезценките за очаквана кредитна загуба на финансовите активи, както и на експозициите по гаранции и неусвоени кредитни ангажименти и провизиите по тях за годините, приключващи на 31 декември 2024 и 2023 г. по видове експозиции.

6.4.10.1. *Движение на брутната балансова стойност и очакваната кредитна загуба на парични средства в банки и кредити и вземания от банки по амортизирана стойност*

	2024					
	Фаза 1		**Фаза 2**		**Общо**	
В хиляди лева	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**
Към 1 януари	**8 138 317**	**(3 001)**	**199**	**(4)**	**8 138 516**	**(3 005)**
Изменение поради промяна на кредитния риск	-	(704)	-	-	-	**(704)**
Нови финансови активи закупени или придобити	1 108 258	(613)	-	-	**1 108 258**	**(613)**
Погасени финансови активи	(2 119 974)	1 368	(10)	2	**(2 119 984)**	**1 370**
Към 31 декември	**7 126 601**	**(2 950)**	**189**	**(2)**	**7 126 790**	**(2 952)**

2023

В хиляди лева	**Фаза 1**		**Фаза 2**		**Общо**	
	Брутна балансова стойност	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**
Към 1 януари	**7 535 467**	**(20 789)**	**288**	**(8)**	**7 535 755**	**(20 797)**
Изменение поради промяна на кредитния риск	-	-	-	4	**-**	**4**
Нови финансови активи закупени или придобити	3 244 122	(2 804)	-	-	**3 244 122**	**(2 804)**
Погасени финансови активи	(2 641 272)	20 592	(89)	-	**(2 641 361)**	**20 592**
Към 31 декември	**8 138 317**	**(3 001)**	**199**	**(4)**	**8 138 516**	**(3 005)**

6.4.10.2. Движение на брутната балансова стойност и очакваната кредитна загуба на кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност

2024

	Фаза 1		Фаза 2		Фаза 3		Закупени финансови активи с кредитна обезценка		Общо	
	Брутна балансова стойност	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**
В хиляди лева										
Към 1 януари	**17 908 064**	**(141 657)**	**2 276 183**	**(219 061)**	**466 100**	**(280 748)**	**18 387**	**(12 086)**	**20 668 734**	**(653 552)**
Преход към фаза 1	699 407	(59 976)	(694 769)	58 361	(4 638)	1 615	-	-	**-**	**-**
Преход към фаза 2	(985 200)	8 941	1 026 916	(24 222)	(41 716)	15 281	-	-	**-**	**-**
Преход към фаза 3	(50 354)	472	(75 052)	12 978	125 406	(13 450)	-	-	**-**	**-**
Увеличение поради промяна на кредитния риск	-	(3 077)	-	(103 004)	-	(129 128)	-	(4 637)	**-**	**(239 846)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	90 365	-	26 731	-	31 134	-	2 398	**-**	**150 628**
Отписани и продадени вземания	(58 675)	590	(1 830)	130	(75 764)	75 764	(3 210)	3 210	**(139 479)**	**79 694**
Нови финансови активи закупени или придобити	7 904 015	(47 785)	737 756	(66 894)	99 202	(43 463)	348	(37)	**8 741 321**	**(158 179)**
Погасени финансови активи	(5 658 978)	37 600	(600 499)	31 341	(95 675)	44 124	(4 149)	1 577	**(6 359 301)**	**114 642**
Към 31 декември	**19 758 279**	**(114 527)**	**2 668 705**	**(283 640)**	**472 915**	**(298 871)**	**11 376**	**(9 575)**	**22 911 275**	**(706 613)**

6.4.10.2 Движение на брутната балансова стойност и очакваната кредитна загуба на кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност (продължение)

	2023									
	Фаза 1		**Фаза 2**		**Фаза 3**		**Закупени финансови активи с кредитна обезценка**		**Общо**	
В хиляди лева	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**
Към 1 януари	**15 599 202**	**(177 022)**	**1 276 583**	**(213 314)**	**529 551**	**(322 669)**	**30 200**	**(19 533)**	**17 435 536**	**(732 538)**
Преход към фаза 1	286 885	(40 759)	(280 879)	38 185	(6 006)	2 574	-	-	-	-
Преход към фаза 2	(1 233 389)	15 281	1 321 974	(52 820)	(88 585)	37 539	-	-	-	-
Преход към фаза 3	(46 699)	572	(66 375)	14 843	113 074	(15 415)	-	-	-	-
Увеличение поради промяна на кредитния риск	-	(4 547)	-	(80 730)	-	(168 904)	-	(18 868)	-	**(273 049)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	94 537	-	82 532	-	85 816	-	8 607	-	**271 492**
Отписани и продадени вземания	-	-	-	-	(122 549)	122 549	(17 151)	17 151	**(139 700)**	**139 700**
Нови финансови активи закупени или придобити	6 884 806	(53 059)	489 404	(39 393)	149 011	(75 298)	6 842	-	**7 530 063**	**(167 750)**
Погасени финансови активи	(3 582 741)	23 340	(464 524)	31 636	(108 396)	53 060	(1 504)	557	**(4 157 165)**	**108 593**
Към 31 декември	**17 908 064**	**(141 657)**	**2 276 183**	**(219 061)**	**466 100**	**(280 748)**	**18 387**	**(12 086)**	**20 668 734**	**(653 552)**

6.4.10.3. Движение на справедливата стойност и очакваната кредитна загуба на инвестициите, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	2024	
	Фаза 1	
	Справедлива стойност	**Очаквана кредитна загуба**
В хиляди лева		
Към 1 януари	**932 032**	**(2 239)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	703
Нетно изменение в справедливата стойност	34 418	-
Нови финансови активи закупени или придобити	2 816	-
Погасени финансови активи	(200 122)	762
Към 31 декември	**769 144**	**(774)**

	2023					
	Фаза 1		Фаза 3		Общо	
	Справедлива стойност	**Очаквана кредитна загуба**	**Справедлива стойност**	**Очаквана кредитна загуба**	**Справедлива стойност**	**Очаквана кредитна загуба**
В хиляди лева						
Към 1 януари	**1 188 922**	**(4 293)**	**6 180**	**(2 111)**	**1 195 102**	**(6 404)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	1 285	-	-	-	**1 285**
Увеличение поради промяна на кредитния риск	-	-	-	(156)	-	**(156)**
Нетно изменение в справедливата стойност	21 052	-	-	-	**21 052**	-
Прекласифицирани към кредити и вземания от клиенти	-	-	(6 180)	2 267	**(6 180)**	**2 267**
Погасени финансови активи	(277 942)	769	-	-	**(277 942)**	**769**
Към 31 декември	**932 032**	**(2 239)**	**-**	**-**	**932 032**	**(2 239)**

6.4.10.4. Движение на брутната балансова стойност и очакваната кредитна загуба на инвестициите, оценявани по амортизирана стойност

	2024					
	Фаза 1		Фаза 3		Общо	
В хиляди лева	Брутна балансова стойност	Очаквана кредитна загуба	Брутна балансова стойност	Очаквана кредитна загуба	Брутна балансова стойност	Очаквана кредитна загуба
Към 1 януари	**2 131 814**	**(4 227)**	**32 167**	**(10 989)**	**2 163 981**	**(15 216)**
Увеличение поради промяна на кредитния риск	-	(420)	-	(8 483)	**-**	**(8 903)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	1 907	-	-	**-**	**1 907**
Нетно изменение на амортизираната стойност	32 199	-	286	-	**32 485**	**-**
Нови финансови активи закупени или придобити	2 844 058	(2 854)	-	-	**2 844 058**	**(2 854)**
Прекласифицирани към кредити и вземания от клиенти	-	-	(2 530)	1 518	**(2 530)**	**1 518**
Погасени финансови активи	(54 307)	105			**(54 307)**	**105**
Към 31 декември	**4 953 764**	**(5 489)**	**29 923**	**(17 954)**	**4 983 687**	**(23 443)**

	2023					
	Фаза 1		Фаза 3		Общо	
В хиляди лева	Брутна балансова стойност	Очаквана кредитна загуба	Брутна балансова стойност	Очаквана кредитна загуба	Брутна балансова стойност	Очаквана кредитна загуба
Към 1 януари	**1 570 646**	**(5 592)**	**70 931**	**(24 232)**	**1 641 577**	**(29 824)**
Увеличение поради промяна на кредитния риск	-	-	-	(99)	**-**	**(99)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	1 479	-	-	**-**	**1 479**
Нетно изменение на амортизираната стойност	(13 022)	-	290	-	**(12 732)**	**-**
Нови финансови активи закупени или придобити	724 128	(1 114)	-	-	**724 128**	**(1 114)**
Прекласифицирани към кредити и вземания от клиенти	-	-	(39 054)	13 342	**(39 054)**	**13 342**
Погасени финансови активи	(149 938)	1 000	-	-	**(149 938)**	**1 000**
Към 31 декември	**2 131 814**	**(4 227)**	**32 167**	**(10 989)**	**2 163 981**	**(15 216)**

6.4.10.5. Движение на кредитните ангажименти и договорите за финансови гаранции, и на начислените провизии за кредитни ангажименти и финансови гаранции

	2024							
	Фаза 1		Фаза 2		Фаза 3		Общо	
В хиляди лева	**Размер на експозицията**	**Очаквана кредитна загуба**	**Размер на експозицията**	**Очаквана кредитна загуба**	**Размер на експозицията**	**Очаквана кредитна загуба**	**Размер на експозицията**	**Очаквана кредитна загуба**
Към 1 януари	**3 673 134**	**(25 692)**	**222 278**	**(12 023)**	**1 360**	**(379)**	**3 896 772**	**(38 094)**
Преход към фаза 1	41 758	(200)	(41 734)	200	(24)	-	-	-
Преход към фаза 2	(143 763)	8 539	143 878	(8 542)	(115)	3	-	-
Преход към фаза 3	(527)	75	(256)	51	783	(126)	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	-	(8 757)	-	(7 942)	-	(123)	-	**(16 822)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	5 443	-	7 995	-	241	-	**13 679**
Нови финансови ангажименти договорени или придобити	2 205 835	(12 170)	185 415	(9 467)	396	(78)	**2 391 646**	**(21 715)**
Погасени финансови активи	(2 177 522)	12 301	(135 992)	5 372	(920)	167	**(2 314 434)**	**17 840**
Към 31 декември	**3 598 915**	**(20 461)**	**373 589**	**(24 356)**	**1 480**	**(295)**	**3 973 984**	**(45 112)**

6.4.10.5 Движение на кредитните ангажименти и договорите за финансови гаранции, и на начислените провизии за кредитни ангажименти и финансови гаранции (продължение)

	2023							
	Фаза 1		Фаза 2		Фаза 3		Общо	
В хиляди лева	Размер на експозицията	Очаквана кредитна загуба	Размер на експозицията	Очаквана кредитна загуба	Размер на експозицията	Очаквана кредитна загуба	Размер на експозицията	Очаквана кредитна загуба
Към 1 януари	**3 457 112**	**(37 049)**	**118 171**	**(10 998)**	**1 967**	**(311)**	**3 577 250**	**(48 358)**
Преход към фаза 1	18 824	(1 560)	(18 793)	1 551	(31)	9	-	-
Преход към фаза 2	(148 365)	1 666	148 547	(1 724)	(182)	58	-	-
Преход към фаза 3	(578)	5	(82)	5	660	(10)	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	-	(2 801)	-	(6 234)	-	(246)	-	**(9 281)**
Намаление поради промяна на кредитния риск	-	16 345	-	1 870	-	66	-	**18 281**
Нови финансови ангажименти договорени или придобити	1 921 766	(9 996)	112 125	(3 147)	549	(35)	**2 034 440**	**(13 178)**
Погасени финансови активи	(1 575 625)	7 698	(137 690)	6 654	(1 603)	90	**(1 714 918)**	**14 442**
Към 31 декември	**3 673 134**	**(25 692)**	**222 278**	**(12 023)**	**1 360**	**(379)**	**3 896 772**	**(38 094)**

6.4.11. Кредити и вземания от клиенти по статус на просрочие

Таблицата по-долу представя анализ на брутната балансова стойност на предоставените кредити и вземания от клиенти по статус на просрочие.

	31-декември-2024		31-декември-2023	
	Брутна балансова експозиция	**Обезценка**	**Брутна балансова експозиция**	**Обезценка**
В хиляди лева				
0-30 дни	22 441 882	(413 305)	20 241 752	(393 498)
31-60 дни	84 455	(20 047)	77 279	(25 188)
61-90 дни	39 285	(12 406)	39 972	(14 141)
91-180 дни	70 495	(37 209)	55 342	(29 661)
Над 180 дни	275 158	(223 646)	254 389	(191 064)
Общо	**22 911 275**	**(706 613)**	**20 668 734**	**(653 552)**

6.4.12. Модифицирани и преструктурирани кредити

Като резултат от дейностите на Банката по мерки по въздържане, финансовите активи могат да бъдат модифицирани.

Таблицата по-долу представя кредитите, модифицирани и отчетени като преструктурирани през периода:

	31-декември-2024	31-декември-2023
В хиляди лева		
Амортизирана стойност преди модификация на финансовите активи, модифицирани през периода	268 726	65 233
Амортизирана стойност след модификация на финансовите активи, модифицирани през периода	264 317	77 237

Таблицата по-долу представя брутната балансова стойност на активите, модифицирани след първоначалното им признаване, за които през текущия период измерването на очакваната кредитна загуба (ОКЗ) се е променило от ОКЗ за целия живот на 12-месечна ОКЗ:

31-декември-2024	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**
В хиляди лева		
Кредити, оздравени след модификация, които вече се оценяват на базата на 12-месечни ОКЗ (Фаза 1)	40 172	203
Кредити, които след оздравяването им са върнати обратно във Фаза 2 или Фаза 3, където се оценяват на базата на ОКЗ за целия срок на актива	128 218	25 304

31-декември-2023	**Брутна балансова стойност**	**Очаквана кредитна загуба**
В хиляди лева		
Кредити, оздравени след модификация, които вече се оценяват на базата на 12-месечни ОКЗ (Фаза 1)	41 304	268
Кредити, които след оздравяването им са върнати обратно във Фаза 2 или Фаза 3, където се оценяват на базата на ОКЗ за целия срок на актива	31 538	9 587

Таблиците по-долу представят обобщение на преструктурираните активи:

31-декември-2024	Обслужвани кредити - Фаза 2				Необслужвани кредити - Фаза 3				
	Брутна балансова стойност на кредитите и вземанията от клиенти	**Модификация**	**Рефинансиране**	***Общо обслужвани преструктурирани кредити***	**Модификация**	**Рефинансиране**	***Общо необслужвани преструктурирани кредити***	**Общо преструктурирани кредити**	**Коефициент на преструктуриране**
В хиляди лева									
Кредити и вземания от клиенти									
Корпоративни клиенти	**8 910 935**	110 353	85 939	**196 292**	16 658	1 916	**18 574**	**214 866**	**2.41%**
Потребителски кредити на физически лица	**6 359 548**	6 220	114 898	**121 118**	9 741	103 411	**113 152**	**234 270**	**3.68%**
Жилищни и ипотечни кредити	**7 640 792**	21 791	7 952	**29 743**	41 527	11 227	**52 754**	**82 497**	**1.08%**
Общо	**22 911 275**	**138 364**	**208 789**	**347 153**	**67 926**	**116 554**	**184 480**	**531 633**	**2.32%**

31-декември-2023	Обслужвани кредити - Фаза 2				Необслужвани кредити - Фаза 3				
	Брутна балансова стойност на кредитите и вземанията от клиенти	**Модификация**	**Рефинансиране**	***Общо обслужвани преструктурирани кредити***	**Модификация**	**Рефинансиране**	***Общо необслужвани преструктурирани кредити***	**Общо преструктурирани кредити**	**Коефициент на преструктуриране**
В хиляди лева									
Кредити и вземания от клиенти									
Корпоративни клиенти	**9 281 391**	68 822	5 141	**73 963**	25 231	8 713	**33 944**	**107 907**	**1.16%**
Потребителски кредити на физически лица	**5 375 992**	12 715	84 345	**97 060**	15 789	101 174	**116 963**	**214 023**	**3.98%**
Жилищни и ипотечни кредити	**6 011 351**	28 539	7 941	**36 480**	55 936	14 641	**70 577**	**107 057**	**1.78%**
Общо	**20 668 734**	**110 076**	**97 427**	**207 503**	**96 956**	**124 528**	**221 484**	**428 987**	**2.08%**

Коефициентът на преструктуриране е съотношението на общо преструктурираните кредити към брутната балансова стойност на предоставените кредити.

31-декември-2024	**Брутна балансова стойност на преструктурираните кредити**			**Очаквана кредитна загуба**		
	Фаза 2	**Фаза 3**	**Общо**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Общо**
В хиляди лева						
Кредити и вземания от клиенти						
Корпоративни клиенти	196 292	18 574	**214 866**	38 365	13 820	**52 185**
Потребителски кредити на физически лица	121 118	113 152	**234 270**	31 377	63 264	**94 641**
Жилищни и ипотечни кредити	29 743	52 754	**82 497**	1 899	29 151	**31 050**
Общо	**347 153**	**184 480**	**531 633**	**71 641**	**106 235**	**177 876**

31-декември-2023	**Брутна балансова стойност на преструктурираните кредити**			**Очаквана кредитна загуба**		
	Фаза 2	**Фаза 3**	**Общо**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Общо**
В хиляди лева						
Кредити и вземания от клиенти						
Корпоративни клиенти	73 963	33 944	**107 907**	17 774	23 690	**41 464**
Потребителски кредити на физически лица	97 060	116 963	**214 023**	27 773	65 192	**92 965**
Жилищни и ипотечни кредити	36 480	70 577	**107 057**	2 848	38 186	**41 034**
Общо	**207 503**	**221 484**	**428 987**	**48 395**	**127 068**	**175 463**

6.4.13. Ипотечно кредитиране

Банката държи жилищни имоти като обезпечение за ипотечните кредити, които предоставя на своите клиенти. Банката следи изложеността си на ипотечно кредитиране на дребно, използвайки съотношението заем към стойност (LTV), което се изчислява като съотношение на брутната сума на заема - или сумата, заделена за кредитни ангажименти - към стойността на обезпечението. Оценката на обезпечението изключва всякакви корекции за получаване и продажба на обезпечението. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни кредити обикновено се базира на първоначалната стойност на обезпечението, актуализирана въз основа на промени в индексите на цените на жилищата. За заемите с кредитна обезценка стойността на обезпечението се основава на последните оценки. Таблиците по-долу показват експозициите от ипотечни кредити по диапазони на LTV.

	31-декември-2024		31-декември-2023	
	Брутна балансова стойност	**Обезценка**	**Брутна балансова стойност**	**Обезценка**
В хиляди лева				
LTV ratio/коефициент кредит - стойност				
Под 50%	1 603 250	(4 392)	1 253 494	(5 942)
51-70%	1 892 266	(5 168)	1 635 054	(7 573)
71-90%	2 377 473	(6 995)	1 788 046	(7 958)
91-100%	1 208 128	(3 186)	822 906	(3 337)
Над 100%	468 076	(2 036)	403 597	(2 991)
Общо	**7 549 193**	**(21 777)**	**5 903 097**	**(27 801)**

Просрочени активи - ипотечни кредити

	31-декември-2024		31-декември-2023	
	Брутна балансова стойност	**Обезценка**	**Брутна балансова стойност**	**Обезценка**
В хиляди лева				
LTV ratio/коефициент кредит - стойност				
Под 50%	31 820	(11 714)	29 677	(13 029)
51-70%	16 713	(5 450)	27 975	(10 760)
71-90%	13 431	(6 597)	14 752	(7 147)
91-100%	4 251	(2 705)	4 424	(2 767)
Над 100%	25 384	(24 308)	31 426	(28 839)
Общо	**91 599**	**(50 774)**	**108 254**	**(62 542)**

Кредитни ангажименти по ипотечни кредити

	31-декември-2024		31-декември-2023	
	Размер на ангажимента	**Провизии**	**Размер на ангажимента**	**Провизии**
В хиляди лева				
LTV ratio/коефициент кредит - стойност				
Под 50%	19 583	(23)	13 839	(33)
51-70%	23 157	(38)	18 241	(50)
71-90%	31 323	(50)	19 548	(54)
91-100%	12 368	(24)	10 181	(30)
Над 100%	101 574	(282)	112 228	(466)
Общо	**188 005**	**(417)**	**174 037**	**(633)**

6.4.14. Активи, придобити от обезпечение

През 2023 г. Банката е придобила недвижими имоти и други активи, заложени като обезпечения по кредити на стойност 6 031 хил. лв. През текущата година Банката не отчита активи, придобити от обезпечение. Политиката на Банката е да придобива обезпечения недвижими имоти с цел защита на продажната цена и да извършва внимателна оценка на възможността за реализацията на имота на разумна цена. Основната цел е да се реализира своевременно придобитото обезпечение при постигане на най-уместната цена.

В таблицата по-долу са представени общо обезпеченията, държани срещу разплащателни сметки в Централната банка и банки-кореспонденти, кредити и вземания от банки и други клиенти по справедлива стойност, определена съгласно действаща политика на Банката, ограничена до брутния размер на кредитите, които обезпечават, както и размерът на кредитите и вземанията, предоставени от Банката без обезпечение.

6.4.15. Кредити и вземания от банки и от клиенти, представени по вид обезпечение

	31-декември-2024	**31-декември-2023**
В хиляди лева		
Обезпечени с ипотека	8 313 912	6 685 747
Парично обезпечение	48 992	57 435
Държавни ценни книжа	353 164	1 160 398
Други обезпечения*	6 117 257	7 203 527
Без обезпечение	15 204 740	13 700 143
Общо	**30 038 065**	**28 807 250**

* Други обезпечения включват вещни обезпечения, гаранции от кредитни институции, залог на вземания и лични гаранции по кредити.

Кредитите и вземанията от банки включват и вземанията по сделки за обратна продажба/обратно изкупуване на ценни книжа (репо сделки). В таблицата по-долу са представени балансовата стойност на репо сделките и справедливата стойност на държаните по тях обезпечения:

	31-декември-2024		31-декември-2023	
В хиляди лева	**балансова стойност**	**стойност на обезпечение**	**балансова стойност**	**стойност на обезпечение**
Вземания от банки по репо сделки	353 164	363 473	1 160 398	1 200 453
Общо	**353 164**	**363 473**	**1 160 398**	**1 200 453**

6.5. Нефинансови рискове

Операционният риск е рискът от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, лица и системи, или поради външни събития, като включва в себе си и правен риск.

Управлението на операционния риск в Банката се координира от Комитет за управление на операционния риск (КУОР), който е постоянен консултативен орган, подчинен на Управителния съвет (УС) на Банка ДСК и в него вземат участие ръководителите на всички направления в Банка ДСК. Председател на КУОР е ръководителят на Направление „Управление на Риска“. Заседания на комитета се провеждат след края на всяко тримесечие. На тях се представя и обсъжда отчет за нивото на операционния риск за периода и се вземат оперативни решения, които не са възложени в изрична компетентност на УС или други органи, и се планират мерки за ограничаване/елиминиране на идентифицираните операционни рискове. Основен акцент в работата на КУОР е превенцията на операционните рискове, чрез прилагане на комплексен подход за ограничаване на предпоставките, водещи до възникване на операционни събития. Разгледаният от КУОР отчет за нивото на операционния риск се докладва на УС на Банка на ДСК с предложение за приемане на съответните решения, които са в неговите правомощия. За подпомагане на изпълнението на дейността на КУОР функционират два форума: Форум за управление на операционния риск и риска от измами и Форум за управление на риска от информационни и комуникационни технологии.

Отговорността за развитието на системата за управление на операционния риск е възложена на Отдел „Управление на операционния риск“ към Дирекция „Управление на нефинансовите рискове“, която е част от независимото от бизнес звената Направление „Управление на риска”.

В Групата на Банка ДСК има внедрена единна система за идентифициране и управление на операционния риск, изградена по модел на Банкова група ОТП. Тя е базирана на събиране на данни за възникналите в Групата операционни събития, анализ на потенциалния ефект от възникването на такива и периодичното информиране на ръководството за нивото на операционния риск. Процесът е разработен на основата на декларирането на информацията от ръководителите на самостоятелни структурни звена в Банката, отговарящи за управлението на операционния риск в техните звена, съгласно възприетия децентрализиран подход за управление на операционния риск в Банкова група ОТП.

Потенциалните рискове се разглеждат като част от бизнес процесите, затова са обект на идентификация в самооценките на звената на Групата, като класификацията и анализът им се извършва ежегодно на базата на стандартизирана таксономия на операционните рискове. Методологията за идентификация на потенциалните рискове е базирана на децентрализирана оценка, извършвана от експертите в различните звена, ползващи методологическа подкрепа от Отдел „Управление на операционния риск". В рамките на ежегодните семинари за самооценка в допълнение към рисковете, свързаните контроли също се оценяват. В допълнение, за да се оцени адекватността на ключовите контроли се извършва независимото им тестване.

Като част от този процес се изготвят и т.нар. сценарийни анализи, имащи за цел да оценят потенциалните ефекти върху финансовото състояние на Банката и протичащите в нея процеси, при определена промяна на рискови фактори, свързани с вероятното настъпване на събитие с катастрофални последици.

Допълнително, действителното ниво на операционния риск се следи и посредством прилагането на система от ключови рискови индикатори, обхващащи основните рискови фактори, които могат да доведат до възникване на значими операционни загуби и прекъсвания на критични за Групата бизнес процеси.

Разработените правила и процедури за проследяване и оценка на операционния риск са в съответствие с европейското и национално законодателство, стандартите на Банкова група ОТП и съществуващите най-добри банкови практики в областта на управлението на операционния риск.

В съответствие с европейските стандарти, Групата разполага с разработени политики и процедури за управление на рисковете, произтичащи от възложени дейности и услуги, предоставяни от трети страни, част от които са дейностите по надлежна проверка на доставчиците и оценка риска от възлагане на дейността - първоначална и периодична.

Аналогично и съобразно вътрешните нормативни правила, на ежегодна оценка на риска подлежат и използваните в Банката модели.

Репутационният риск, който е резултат от възникнали операционни събития в сферата на ИТ технологиите, се изчислява посредством методология, разработена според стандарта на Групата на ОТП.

Преди внедряването на нов процес, система или дейност, те трябва да се анализират и оценят от гледна точка на операционния риск. Оценката се подготвя от звеното, което извършва промяната и впоследствие се анализира и оценява от Отдел „Управление на операционния риск". При внедряване на ИТ системи, оценката се прави от звеното/звената, които са дефинирали бизнес изискванията за разработката.

Съвместно решение на Унгарската централна банка и Българска народна банка за прилагане на усъвършенствани модели за изчисляване на регулаторния капитал за операционен риск от Банка ДСК на индивидуална и на консолидирана основа, като част от Банкова група ОТП е в сила от 31 март 2014 г. На това основание заделеният регулаторен капитал за операционен риск се изчислява централизирано от Банкова група ОТП, а достатъчността му се проверява ежегодно в процеса на Вътрешния анализ на адекватността на капитала. Допълнително е разработена и се прилага вътрешна методология за извършване на стрес тестове, с чиято помощ се прави оценка за достатъчността на заделения капитал за операционен риск на Групата.

Ежегодно Банката извършва преглед на предоставяните продукти, в който вниманието е основно насочено към риска от неправомерно поведение и фокус върху най-значимите контроли, интегрирани в процесите на продажба за смекчаване на този риск.

Ежегодно за всички служители се провежда обучение за операционен риск, целящо повишаване на информираността за разпознаване и ограничаване на операционните рискове. Обучението е задължително и за всички новопостъпили служители.

Звената, отговорни за управлението на различните видове риск, извършват постоянен последващ контрол на извадкова база и с различна периодичност, за да се уверят в спазването на правилата и процедурите за осигуряване на консистентност, сигурност и валидност на извършваните транзакции. Този тип контрол е насочен към откриване на оперативни човешки и технически грешки, неизвършени действия от страна на отговорните служители или преднамерени неточности. Резултатите се докладват регулярно към ръководството на Банката, предприемат се коригиращи действия.

Системата за управление на операционния риск е обект на годишния процес по надзорен преглед и оценка (ПНПО), на регулярни проверки по реда на годишния процес по преглед и оценка от страна на Управление „Вътрешен одит" на Банка ДСК и специализирани одити, инициирани и осъществени по програма на Банка ОТП.

През 2024 г. като самостоятелна организационна единица в рамките на Дирекция „Управление на нефинансовите рискове" бе създаден Отдел „Управление на рисковете от информационните и комуникационни технологии (ИКТ)". Звеното има за основна задача изграждането на рамката за управление на ИКТ рисковете в банковата група на ДСК и контрола върху дейностите по наблюдение, измерване, оценка и ограничаване на този вид рискове. Звеното е пряко ангажирано в оценката на ИКТ рисковете в организацията и в анализа на банковите процеси за целите на изграждане на ефективни планове за непрекъсваемост на дейността. Функцията организира провеждането на пост-инцидентни анализи, за да се идентифицират причините за възникването на инциденти и да се предприемат мерки за предотвратяването на бъдещи аналогични. Проследяването на изпълнението на приетите мерки се извършва на тримесечна база. Звеното извършва редовно докладване на нивото на риска и предприетите действия за неговото намаляване на ръководството на Банката и на ежемесечните заседания на Форума за управление на ИКТ риска.

Рисковете от трети страни доставчици на услуги се управляват в Група ДСК посредством рамката за Управление на риска от възлагане и договори с трети страни. На база на рисково-базиран подход доставчиците на услуги подлежат на надлежна проверка, оценка на риска, а за критичните или важни договорености се изготвят и тестват стратегии за изход. Договорите с трети страни доставчици на услуги са оборудвани със специфични клаузи, които да гарантира правата и защитата на Банката.

Звеното има водеща роля при организиране на дейностите за осигуряване непрекъсваемост на дейността в условията на преструктуриране (Operational Continuity in Resolution - OCIR) като изгражда и поддържа идентификацията и мапинга на услугите от значение и оценката на рисковете, свързани с тях. Неразделна част от рамката за непрекъсваемост на дейността в условията за преструктуриране е също и планът за непрекъснатост на достъпа до инфраструктурата на финансовия пазар (FMI contingency plan) и планът за комуникация в случай на преструктуриране.

Групата разполага с „План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсване на дейността", както и „План за реакция при авария", чиято цел е осигуряване възстановяването на най-важните процеси до предварително определени от бизнес потребностите ѝ нива. Ефикасността на плана се тества ежегодно с цел да се удостовери готовността на Банката за реакция при възникване на криза и осигуряване на непрекъснатостта на дейността ѝ. Резултатите от тестовете се докладват на УС на Банка ДСК.

През 2024 г. в Банковата група на ДСК няма регистрирани операционни или ИКТ събития, които потенциално биха застрашили дейността на Банката. За всички така наречени извънредни операционни събития или значими инциденти, които са със съществено потенциално финансово или репутационно въздействие, са анализирани първопричините, разработени са планове за действие и са предприети всички необходими и достатъчни мерки, за да се ограничи ефектът им, както и да се намали и елиминира вероятността от възникването им в бъдеще.

7. Управление на капитала

Регулаторните изисквания за капитал на Банката се базират на разпоредбите на CRD IV.

7.1. Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Банката към 31 декември 2024 г. и 31 декември 2023 г. е представен от:

- Базов собствен капитал от първи ред, който се състои от следните основни елементи:
  - емитиран капитал;
  - законови и други резерви;
  - отбиви за нематериални активи, коригирани с пруденциалната натрупана амортизация на софтуерните активи и други регулаторни корекции, свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност;
  - отбив във връзка с недостатъчното покритие с провизии на необслужваните експозиции.

  Банката добавя към базовия капитал от първи ред и част от провизиите за очакваните кредитни загуби с цел смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9. Това е временна мярка, въведена с решение на Управителния съвет на БНБ от 15 май 2020 г., която изтича на 31 декември 2024 г.
- Капитал от втори ред, който е представен от квалифицирания като инструмент от втори ред подчинен срочен дълг (Приложение 38). Банката отчита капитал от втори ред в рамките на собствения си капитал, считано от месец март 2023 г. след получено надзорно одобрение.

Банката изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между базовия капитал от първи ред и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи и трябва да бъде по-висока от 15.22%, включително изискванията за буфери. Отношението на общата капиталова адекватност, включително изискванията за комбиниран капиталов буфер и допълнителната насока по стълб 2, трябва да бъде по-високо от 19.53% към 31 декември 2024 г. спрямо 20.04% към 31 декември 2023 г.

7.2. Капиталови показатели

	Базел III 2024	Базел III 2023
В хиляди лева		
Капитал от първи ред	4 343 766	3 860 096
Базов собствен капитал от първи ред	4 343 766	3 860 096
Капитал от втори ред	449 841	449 841
Собствен капитал	**4 793 607**	**4 309 937**
Капиталово изискване за кредитен риск	1 486 984	1 425 822
Капиталово изискване за пазарен риск	532	308
Капиталово изискване за операционен риск	49 660	49 711
Общо капиталово изискване	**1 537 176**	**1 475 841**
Излишък на общия капитал	**3 256 431**	**2 834 096**
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	22.61%	20.92%
Отношение на обща капиталова адекватност	**24.95%**	**23.36%**

Политиката на Банката по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от разпределения капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за управление на активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Банката кредитен, пазарен и операционен риск. Съвместно с Банка ОТП Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

Във връзка с прилагане на международната регулаторна рамка Базел III са въведени допълнителни капиталови буфери, чиято цел е осигуряване на допълнителни средства за възстановяване и преструктуриране на банките в условията на криза, както и запазване на натрупаните до момента капиталови резерви, за предотвратяване или намаляване ефекта от дългосрочни нециклични или макропруденциални рискове, които биха могли да предизвикат смущения във финансовата система като цяло.

Спазвайки разпоредбите на Наредба 8 на Българска народна банка (БНБ), Банката поддържа предпазен капиталов буфер от базовия собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2.5% от сумата на общата рискова експозиция. Със същата наредба, БНБ въвежда изискване за определяне на капиталов буфер за системен риск. От влизането му в сила на 1 октомври 2014 г. буферът не е променян и е в размер на 3% от рисково претеглените експозиции. Банката поддържа специфичен за нея антицикличен капиталов буфер. Определянето на буфера зависи от нивото на референтния индикатор, който БНБ обявява всяко тримесечие. През цялата 2024 г. буферът запазва нивото си от края на 2023 г. в размер на 2%. Специфичният за Банката антицикличен капиталов буфер на индивидуално ниво към 31 декември 2024 и 31 декември 2023 г. е съответно 1.96% и 1.85%. Комбинираният капиталов буфер обхваща и буфера за друга системно значима институция, който, съгласно последно наличния ежегоден преглед от БНБ е 1.00% от общите рискови експозиции на Банката.

Съгласно съвместно решение на БНБ и Централната банка на Унгария, в резултат на извършен надзорен преглед и оценка, считано от 1 януари 2024 г. допълнителното капиталово изискване, което Банката следва да поддържа е променено на 1.85% от 1.94% (2023 г.), разпределено между капитала от първи ред 75% и 56.25% от базовия собствен капитал от първи ред. Определена е и насока по стълб 2 в размер на 1.50%, при 1.75% за 2023 г.

8. Определяне на справедливи стойности

Определянето на справедливата стойност на финансови активи и пасиви, за които не са налични наблюдаеми пазарни цени, изисква използване на техники за оценка, както е описано в счетоводната политика. За финансови инструменти, които се търгуват рядко и за които липсва прозрачност на ценовите равнища, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква известна преценка в зависимост от ликвидност, концентрация, несигурност на пазарните фактори, ценови предположения и други рискове, които оказват влияние на съответния инструмент.

Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне. Използването на реални пазарни цени и информация намалява необходимостта от управленска преценка и предположения, както и несигурността, свързана с определянето на справедливи стойности. Наличността на реални пазарни цени и информация варира в зависимост от продуктите и пазарите и се променя въз основа на специфичните събития и общите условия на финансовите пазари. За част от останалите финансови инструменти (Ниво 2). Банката определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна настояща стойност. Изчисляването на нетната настояща стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара.

Банката има установена контролна среда по отношение на оценяване на справедливи стойности. Справедливите стойности на финансовите инструменти се определят от независимо от фронт офис звено за контрол на пазарния риск и риска от контрагенти. Специфичните контроли включват: проверка на реалната ценова информация и извършване на повторна оценка чрез използване на модели на оценяване; процес на преглед и одобрение на нови модели и промени в модели, включващи измерване и бек-тестване на модели, базирани на реални пазарни сделки; анализ и изследване на съществени ежедневни движения в резултат на преценки; преглед на съществени входни данни, които не се наблюдават на пазара.

Таблицата по-долу анализира финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност, по ниво на справедливата стойност.

В хиляди лева	**Ниво 1: Обявени пазарни цени на активни пазари**	**Ниво 2: Оценъчни техники – с помощта на наблюдаеми входни данни**	**Ниво 3: Оценъчни техники – без наличие на наблюдаеми входни данни**	**Общо**
31-декември-2024				
Активи				
Финансови активи, държани за търгуване	21 125	-	-	21 125
Деривативни финансови инструменти	15	79 637	-	79 652
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през печалби или загуби	-	322	2 259	2 581
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	728 629	17 790	22 725	769 144
Общо	**749 769**	**97 749**	**24 984**	**872 502**
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	54 829	-	54 829
Общо	**-**	**54 829**	**-**	**54 829**
31-декември-2023				
Активи				
Финансови активи, държани за търгуване	2 669	-	-	2 669
Деривативни финансови инструменти	-	52 503	-	52 503
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през печалби или загуби	-	308	3 345	3 653
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	903 482	11 659	16 891	932 032
Общо	**906 151**	**64 470**	**20 236**	**990 857**
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	64 382	-	64 382
Общо	**-**	**64 382**	**-**	**64 382**

Финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност, са анализирани според нивото им в йерархията на справедливите стойности в таблиците по-долу.

Към 31 декември 2024 г.

В хиляди лева	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо справедлива стойност**	**Общо балансова стойност**
Активи					
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	481 512	5 328 365	-	**5 809 877**	**5 809 877**
Кредити и вземания от банки	-	1 795 473	-	**1 795 473**	**1 795 473**
Кредити и вземания от клиенти	-	-	22 211 963	**22 211 963**	**22 204 662**
Инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	4 871 492	-	11 902	**4 883 394**	**4 960 244**
Пасиви					
Депозити от банки	-	26 777	-	**26 777**	**26 777**
Депозити от клиенти	-	29 352 823	-	**29 352 823**	**29 352 820**
Кредити от банки и финансови институции	-	1 369 976	-	**1 369 976**	**1 369 976**
Задължения по лизинг	-	16 688	-	**16 688**	**16 688**
Подчинен срочен дълг	-	449 841	-	**449 841**	**449 841**

Към 31 декември 2023 г.

В хиляди лева	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо справедлива стойност**	**Общо балансова стойност**
Активи					
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	705 129	5 104 745	-	**5 809 874**	**5 809 874**
Кредити и вземания от банки	-	3 030 766	-	**3 030 766**	**3 030 766**
Кредити и вземания от клиенти	-	-	20 040 035	**20 040 035**	**20 015 182**
Инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	1 975 443	-	19 667	**1 995 110**	**2 148 765**
Пасиви					
Депозити от банки	-	66 215	-	**66 215**	**66 215**
Депозити от клиенти	-	26 407 138	-	**26 407 138**	**26 407 135**
Кредити от банки и финансови институции	-	1 077 844	-	**1 077 844**	**1 077 844**
Задължения по лизинг	-	17 602	-	**17 602**	**17 602**
Подчинен срочен дълг	-	450 090	-	**450 090**	**450 090**

Справедливата стойност на паричните средства и депозити при банки, както и на кредитите предоставени на или получени от банки е приблизително равна на отчетната им стойност.

Справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е определена като са използвани оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби през живота на кредита, пазарни лихвени нива и прогнозни анализи. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение.

С цел по-голяма точност на оценката, кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на депозитите от клиенти е изчислена, като са използвани техники на дисконтирани парични потоци, при лихвените нива, които се предлагат в страната за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

9. Нетен доход от лихви

	2024	2023
В хиляди лева		
Приходи от лихви		
Кредити и вземания от банки	223 586	475 190
Кредити и вземания от клиенти	1 124 707	966 983
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход	16 676	13 356
Инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	98 195	21 640
Депозити от банки (отрицателни лихви)	606	475
Общо	**1 463 770**	**1 477 644**
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(16 249)	(14 726)
Депозити от клиенти	(7 546)	(6 797)
Кредити от банки и финансови институции	(77 611)	(51 419)
Задължения по лизинг	(305)	(283)
Подчинен срочен дълг	(44 596)	(38 061)
Парични средства при Централната банка (отрицателни лихви)	-	(100)
Кредити и вземания от банки (отрицателни лихви)	(402)	(529)
Кредити и вземания от клиенти (отрицателни лихви)	(5)	-
Общо	**(146 714)**	**(111 915)**
Нетен доход от лихви	**1 317 056**	**1 365 729**

10. Нетен доход от такси и комисиони

	2024	2023
В хиляди лева		
Приходи от такси и комисиони		
Картови операции	113 492	96 418
Разплащателни операции	90 234	87 533
Откриване и обслужване на сметки	71 954	70 623
Пакетни програми	56 215	41 612
Кредитни сделки	36 694	36 044
Посреднически услуги	32 796	18 728
Гаранции и акредитиви	10 698	9 179
Сделки с ценни книжа и попечителски услуги	6 424	4 480
Търговски факторинг	5 678	5 569
Други	4 054	3 987
Общо приходи	**428 239**	**374 173**
Разходи за такси и комисиони		
Транзакционни разходи	(58 026)	(40 896)
Гаранции и акредитиви	(2 160)	(1 403)
Сделки с ценни книжа	(1 643)	(1 476)
Посреднически услуги	(1 568)	(5 127)
Кредитни сделки	(1 104)	(620)
Обслужване на сметки	(730)	(695)
Други	(3 423)	(2 408)
Общо разходи	**(68 654)**	**(52 625)**
Нетен доход от такси и комисиони	**359 585**	**321 548**

Другите приходи от такси и комисиони съдържат приходи от посреднически услуги, кратки текстови съобщения, такси за обработка на гаранции, комисиони по търговски факторинг и други.

11. Нетни доходи от търговия

	2024	2023
В хиляди лева		
Валутна търговия	99 968	48 832
Нетен лихвен доход от ценни книжа в търговски портфейл	216	356
Търговия и преоценка на ценни книжа	512	1 044
Нетна печалба/(загуба) от деривативни инструменти	36 613	(341 294)
Общо	**137 309**	**(291 062)**

Нетната печалба/(загуба) от деривативни инструменти в таблицата по-горе включва и печалбите и загубите, произтичащи от хеджиране на лихвен риск. Ефектът от преоценка на деривативни сделки, които хеджират репо сделки, е отчетен в нетни печалби/(загуби) от валутна преоценка в отчета за печалбата или загубата.

Допълнителна информация за нетните печалби или загуби от хеджиране на справедлива стойност е представена в таблиците по-долу:

2024

В хиляди лева			**Печалби/(загуби), произтичащи от хеджирания риск**		**Неефективност, призната директно в печалбата или загубата**	**Нереализирана печалба от основен спред на чуждестранна валута, призната в ДВД**
Хеджиран риск	**Хеджирани активи**	**Хеджиращи инструменти**	**Хеджирани активи**	**Хеджиращи инструменти**		**Хеджиращи инструменти**
Лихвен риск	Дългови ценни книжа, оценявани по ССДВД	лихвени суапове	5 627	(7 734)	(2 107)	-
Валутен риск	Вземания по репо сделки, деноминирани в чуждестранна валута	валутни суапове	(48 127)	49 811	1 684	1 718

2023

В хиляди лева			**Печалби/(загуби), произтичащи от хеджирания риск**		**Неефективност, призната директно в печалбата или загубата**	**Нереализирана печалба от основен спред на чуждестранна валута, призната в ДВД**
Хеджиран риск	**Хеджирани активи**	**Хеджиращи инструменти**	**Хеджирани активи**	**Хеджиращи инструменти**		**Хеджиращи инструменти**
Лихвен риск	Дългови ценни книжа, оценявани по ССДВД	лихвени суапове	20 115	(15 775)	4 340	-
Валутен риск	Вземания по репо сделки, деноминирани в чуждестранна валута	валутни суапове	63 577	(67 516)	(3 939)	403

Допълнителна информация за хеджирането е представена в Приложение 22.

12. Нетни доходи от капиталови финансови инструменти, оценени по справедлива стойност през печалби и загуби

Нетните доходи от капиталови финансови инструменти, оценени по справедлива стойност през печалби и загуби произтичат единствено от оценка по справедлива стойност на капиталовите инструменти от тази оценъчна категория (вж. Приложение 26).

13. Нетни печалби от реализация на финансови активи, оценени по амортизирана стойност

В хиляди лева	2024	2023
Възстановени суми по отписани кредити и вземания	24 215	15 681
Продажба на финансови активи	2 980	6 709
Общо	**27 195**	**22 390**

Приходите от продажба на финансови активи са в резултат на продажба основно на проблемни кредити.

14. Други оперативни доходи, нетно

В хиляди лева	2024	2023
Приходи от дивиденти	49 694	36 840
Приходи от картови оператори	9 255	-
Нетна печалба от освобождаване от нефинансови активи	4 209	3 645
Нетни печалби от държавни ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2 740	828
Приходи от наеми	2 692	2 739
Приходи от предоставени услуги	2 164	1 440
Приходи от финансиране	508	795
Други	3 439	4 137
Общо	**74 701**	**50 424**

15. Нетни загуби от обезценка на финансови активи

В хиляди лева	2024	2023
Нетни загуби от обезценка на кредити и вземания по договори за факторинг	(114 635)	(14 266)
Нетни загуби от обезценка на просрочени дългови ценни книжа с настъпил падеж	(14 559)	(12 913)
Нетни (загуби)/печалби от обезценка на ценни книжа	(7 839)	3 112
Нетни печалби от обезценка на кредити и вземания от банки	73	17 783
Печалба от закупени вземания с кредитна обезценка	11 684	8 000
Нетни печалби/(загуби) от обезценка на други вземания	135	(1 875)
Общо	**(125 141)**	**(159)**

16. Нетни (загуби)/ печалби от обезценка на нефинансови активи

В хиляди лева	2024	2023
Загуба от обезценка на ДМА	(34)	(928)
(Загуба)/печалба от обезценка на придобити обезпечения	(64)	1 516
Общо	**(98)**	**588**

Отчетената (загуба)/печалба от обезценка на придобитите обезпечения е отразена в балансовата стойност на тези активи (Приложение 31).

17. Разходи за персонала

В хиляди лева	2024	2023
Трудови възнаграждения	224 201	186 105
Осигурителни и социални разходи	45 722	39 669
Разход за плащания на базата на акции, уреждани с парични средства	1 311	1 092
Други	322	183
Общо	**271 556**	**227 049**

Средният списъчен брой персонал в Банката за 2024 и 2023 г., приравнен към пълно работно време е съответно 5 267 и 5 198 души.

18. Разходи за амортизация

В хиляди лева	*Прил.*	2024	2023
Активи с право на ползване	*28*	7 259	7 440
Дълготрайни материални активи	*29*	26 481	23 659
Нематериални активи	*30*	25 543	22 308
Общо		**59 283**	**53 407**

19. Други разходи

	2024	2023
В хиляди лева		
Разходи за услуги	148 440	119 373
Вноски в гаранционни фондове и регулаторни такси	60 556	56 140
Разходи за материали	17 294	18 235
Разходи, свързани с лизинг на активи с ниска стойност	3 922	1 872
Разходи, свързани с краткосрочен лизинг	2 128	3 658
Други разходи	7 581	6 252
Общо	**239 921**	**205 530**

В други разходи са отчетени разходи за невъзстановим данък върху добавената стойност, командировки, представителни разходи и други.

Начислените суми за услугите, предоставени от регистрираните одитори включват независим финансов одит в размер на 1 606 хил. лв. (2023: 1 507 хил. лв.); преглед на междинна финансова информация в размер на 308 хил. лв. (2023: 267 хил. лв.) и други несвързани с одита услуги в размер на 27 хил. лв. (2023 г.: 35 хил. лв.).

20. Разход за данък върху печалбата

	2024	2023
В хиляди лева		
Разход за текущ данък	(155 256)	(103 715)
(Разход)/приход от отсрочени данъци в резултат на проявени временни данъчни разлики	(1 605)	793
Общо	**(156 861)**	**(102 922)**

	2024	2023
В хиляди лева		
Счетоводна печалба	1 143 938	1 109 074
Данък върху печалбата при приложимата данъчна ставка	(114 394)	(110 907)
Признат данъчен кредит за удържан данък в чужбина	2 647	4 521
Данък върху постоянни данъчни разлики	4 444	3 464
Разход за данък върху печалбата при приложимата данъчна ставка	**(107 303)**	**(102 922)**
Национален допълнителен данък	**(49 558)**	**-**
Общо разход за данък	**(156 861)**	**(102 922)**
Ефективна данъчна ставка	13.71%	9.28%

Текущият данък е изчислен при действаща ставка 10% за 2024 и 2023 г. В допълнение, през декември 2023 г. в България е приет Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, с който се въвежда 15% минимален глобален корпоративен данък, считано от 1 януари 2024 г. Законът е в унисон с Директива на ЕС 2022/2523, базирана на примерните правила от втори стълб, издадени от ОИСР. Минималното ефективно данъчно облагане ще се прилага за многонационални групи предприятия и големи национални групи предприятия, чиито годишни приходи съгласно консолидираните финансови отчети на групата са най-малко 750 млн. евро през поне два от последните четири данъчни периода преди текущия данъчен период. В така заложените критерии Банката попада в обхвата на националния допълнителен данък, който се въвежда в законодателството с цел дооблагане на печалбите на засегнатите предприятия до минималната ефективна данъчна ставка от 15%.

Разходът за текущ данък за годината, приключваща на 31 декември 2024 г. включва допълнителен данък в размер на 49 558 хил. лв., начислен в съответствие с гореописаните регулации на минималното ефективно данъчно облагане.

Движението на текущия данък е както следва:

В хиляди лева	**2024**	**2023**
Данъчен актив на 1 януари	3 179	11 274
Намаление от вливане и ликвидация на дъщерни дружества (Приложение 42)	-	(334)
Разход за текущ данък	(155 256)	(103 715)
Текущ данък, начислен в другия всеобхватен доход	(3 421)	(4 330)
Платен корпоративен данък	113 400	100 334
Прехвърляне от отсрочени данъци и прихващания срещу други данъци	(30)	(50)
Данъчен (пасив)/ актив на 31 декември	**(42 128)**	**3 179**

21. Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти

В хиляди лева	**31-декември-2024**	**31-декември-2023**
Парични средства в каса	481 512	705 129
Разплащателни сметки при Централната банка	4 890 580	4 974 052
Разплащателни сметки при банки-кореспонденти	438 505	130 897
Обезценка	(720)	(204)
Общо	**5 809 877**	**5 809 874**

Паричните средства в каса включват и парични средства на път и касови наличности в АТМ.

Разплащателните сметки в Централната банка се използват за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, за извършване на сетълмент, както и за съхранение на средства за участието на Банката в гаранционния механизъм на системата, обработваща платежни операции, свързани с карти. Средствата по сметките покриват и регламентирания минимален резерв в размер на 3 365 858 хил. лв. и 2 960 980 хил. лв. съответно към 31 декември 2024 и 2023 г. Минималните резерви са безлихвени и се регулират на месечна база. Дневни флуктуации са разрешени. Недостиг или свръхрезерв на средства на месечна база се санкционира с наказателна лихва. За годините, приключващи на 31 декември 2024 и 2023 г. Банката не отчита разходи за лихви поради свръхрезерв.

Обезценката към 31 декември 2024 г. в размер на 720 хил. лв. включва 409 хил. лв. обезценка на разплащателни сметки при Централната банка и 311 хил. лв. обезценка на разплащателни сметки при банки-кореспонденти

Обезценката към 31 декември 2023 г. в размер на 204 хил. лв. включва 16 хил. лв. обезценка на разплащателни сметки при Централната банка и 188 хил. лв. обезценка на разплащателни сметки при банки-кореспонденти.

Разплащателните сметки на Банката при банки от Група ОТП са оповестени в Приложение 43.

22. Финансови активи, държани за търгуване и деривативни финансови инструменти

22.1. Финансови активи, държани за търгуване

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Български ДЦК в лева	15 298	460
Български ДЦК във валута	5 827	2 209
Общо	**21 125**	**2 669**

Държавните ценни книжа, емитирани от Република България, включват емисии, деноминирани в BGN и EUR, като лихвеният доход към 31 декември 2024 г. от деноминираните в BGN книжа е от 0.00% до 3.10% (2023: 4.00%), а за деноминираните в EUR – между 3.63% и 5.75% (2023: между 2.95% и 5.75%).

22.2. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2024 г.

	Балансова стойност актив	Балансова стойност пасив	Условна стойност
В хиляди лева			
Деривативи за търгуване			
Лихвени суапове	17 882	17 259	1 332 205
Договори за обмяна на валута	24 812	25 172	1 414 123
Стокови суапове	12 547	12 398	640 731
Общо	**55 241**	**54 829**	**3 387 059**
Деривативи за хеджиране на справедлива стойност			
Лихвени суапове	9 160		293 109
Договори за обмяна на валута	15 251	-	188 260
Общо	**24 411**	**-**	**481 369**
Общо деривативни финансови инструменти	**79 652**	**54 829**	**3 868 428**

Към 31 декември 2023 г.

	Балансова стойност актив	Балансова стойност пасив	Условна стойност
В хиляди лева			
Деривативи за търгуване			
Лихвени суапове	23 581	22 696	882 132
Договори за обмяна на валута	5 527	5 285	720 790
Стокови суапове	5 770	5 489	538 427
Общо	**34 878**	**33 470**	**2 141 349**
Деривативи за хеджиране на справедлива стойност			
Лихвени суапове	17 625	-	414 309
Договори за обмяна на валута	-	30 912	959 330
Общо	**17 625**	**30 912**	**1 373 639**
Общо деривативни финансови инструменти	**52 503**	**64 382**	**3 514 988**

Деривативите за хеджиране на справедлива стойност към 31 декември 2024 и 2023 г. са два вида: 1) лихвени суапове, използвани за хеджиране на лихвен риск и 2) валутни суапове, използвани за хеджиране на валутен риск. Хеджираните позиции представляват съответно държавни ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и репо сделки.

Балансовата стойност на хеджираните позиции към 31 декември 2024 и 2023 г. е както следва:

В хиляди лева	**31-декември-2024**	**31-декември-2023**
Инвестиции, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - държавни дългови ценни книжа	290 253	408 007
Кредити и вземания от банки - репо сделки	181 164	998 659
Общо хеджирани позиции	**471 417**	**1 406 666**

Салдата по деривативни сделки, сключени с Група ОТП са оповестени в Приложение 43.

В хиляди лева	**2024**	**2023**
Печалба/(загуба) от промени в справедливата стойност, използвани за изчисляване на неефективността на хеджирането за годината (Приложение 11)	23 039	(22 880)
Натрупана стойност на корекциите от хеджиране на справедлива стойност на хеджираната позиция, включена в балансовата ѝ стойност към края на отчетния период	(5 998)	(9 907)

Средните лихвени проценти на лихвените суапове и средният валутен курс на размяна по договорите за обмяна на валута към 31 декември 2024 и 2023 г. са както следва:

В хиляди лева	**31-декември-2024**	**31-декември-2023**
Лихвени суапове		
Номинална стойност	293 109	414 309
Среден фиксиран лихвен процент	1.002%	0.930%
Среден плаващ лихвен процент	4.012%	4.571%
Договори за обмяна на валута		
Номинална стойност	188 260	959 330
Среден курс на обмяна EUR/HUF	-	384
Среден курс на обмяна USD/HUF	362	365

Банката не счита, че е изложена на съществен валутен риск по отношение на хеджираните позиции, както и на хеджиращите инструменти, тъй като чрез сключените сделки и прилаганата стратегия (одобрена от Група ОТП) няма отворени валутни позиции към 31 декември 2024 г. и 2023 г. Прилаганата стратегия включва и покриване на възможните валутни рискове, произтичащи от сделките. Представянето на резултатите при отчитане на хеджирането в съответствие с изискванията на МСФО 9 са отразени в Отчета за печалбата и загубата в редове „Приходи от лихви“, „Нетни загуби/печалби от валутна преоценка“ и „Нетни доходи от търговия“.

23. Нетекущи активи, държани за продажба

Нетекущите активи за продажба са както следва:

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Имоти, придобити от ликвидацията на дъщерно дружество	4 079	5 031
Инвестиции в дъщерни дружества	-	1 325
Общо нетекущи активи, държани за продажба	**4 079**	**6 356**

Имотите, придобити от ликвидацията на дъщерно дружество представляват земи и сгради, придобити от Банката вследствие на ликвидацията на ДСК Турс (Приложение 42.2). През текущата година Банката е реализирала продажбата на част от придобитите имоти, но остава обвързана с плана си за продажба и продължава активно да предлага на пазара и останалите активи. Ръководството очаква факторите, забавили тяхната продажба, да бъдат разрешени в разумен срок след датата на този финансов отчет и счита, че критериите за класификация на активите по МСФО 5 са удовлетворени и към 31 декември 2024 г.

Към 31 декември 2023 г. Банката е класифицирала като нетекущ актив, държан за продажба инвестицията си в дъщерното дружество ДСК Управление на активи АД. През 2024 г. Банката е продала мажоритарния си дял в това дружество (Приложение 42.2).

24. Кредити и вземания от банки

Анализ по видове

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Депозити при банки-кореспонденти в чуждестранна валута	1 439 096	1 828 283
Блокирани средства (Приложение 40.2)	5 445	44 886
Предоставени кредити по договори за обратно изкупуване	353 164	1 160 398
Обезценка	(2 232)	(2 801)
Общо	**1 795 473**	**3 030 766**

Географски анализ

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Местни банки	-	5 658
Чуждестранни банки	1 795 473	3 025 108
Общо	**1 795 473**	**3 030 766**

Банка ДСК закупува финансови инструменти, като с договор се задължава да ги продаде на определена бъдеща дата (репо-сделка с клауза за обратно изкупуване). Инструментите са представени като част от кредити и аванси на банки.

Кредитите и вземанията от банки - свързани лица са оповестени в Приложение 43.

25. Кредити и вземания от клиенти

	31-декември-2024	31-декември-2023
В хиляди лева		
Физически лица		
вземания по потребителски кредити	6 359 548	5 375 992
вземания по жилищни и ипотечни кредити	7 640 792	6 011 351
Предприятия		
вземания по кредити за оборотни средства	2 942 100	2 764 384
вземания по инвестиционни кредити	5 594 573	6 176 189
предоставени аванси на клиенти по вътрешен и международен факторинг	265 538	233 992
Държавно и местно управление	108 724	106 826
Обезценка	(706 613)	(653 552)
Общо	**22 204 662**	**20 015 182**

Движението на обезценките за очаквани кредитни загуби на кредитите и вземанията от клиенти е представено в Приложение 6.4.10.2 като част от оповестяванията на управлението на кредитния риск.

Ред „Държавно и местно управление" включва 51 017 хил. лв. и 45 586 хил. лева вземания с настъпил падеж по държавни ценни книжа, емитирани от Руската федерация съответно към 31 декември 2024 г. и 31 декември 2023 г. Обезценката на вземанията е в размер на 45 156 хил. лв. и 27 351 хил. лв. съответно към 31 декември 2024 г. и 31 декември 2023 г. Вземанията са прехвърлени от инвестициите, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (Приложение 6.4.10.3) и инвестициите, оценявани по амортизирана стойност (Приложение 6.4.10.4).

Лихвените проценти по предоставените кредити към 31 декември 2024 г. варират в следните диапазони: вземания от физически лица от 0.24% до 40.35%; вземания от предприятия от 0.93% до 16.00%; вземания от бюджета, включени на ред „Държавно и местно управление" по-горе - от 1.84% до 6.46%.

Лихвените проценти по предоставените кредити към 31 декември 2023 г. варират в следните диапазони: вземания от физически лица от 0.05% до 40.36%; вземания от предприятия от 0.23% до 16.00%; вземания от бюджета, включени на ред „Държавно и местно управление" по-горе - от 1.84% до 4.88%.

Предоставените кредити на свързани лица са оповестени в Приложение 43.

На несвързани лица са продадени кредити с брутна балансова стойност в размер на 6 721 хил. лв. и 19 265 хил. лв. съответно за 2024 и 2023 г. Обезценката на продадените през текущия период е била в размер на 4 891 хил. лв., а продадените през 2023 г. са били обезценени в пълен размер. Общата сума на отписаните и продадените кредити през текущата и предходната година е представена в Приложение 6.4.10.2.

26. Инвестиции в ценни книжа

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Инвестиции оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
Капиталови инструменти	40 672	28 578
Държавни дългови ценни книжа	729 246	905 693
Обезценка	(774)	(2 239)
Общо инвестиции, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	**769 144**	**932 032**
Инвестиции оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби		
Капиталови инструменти	322	308
Корпоративни дългови ценни книжа	2 259	3 345
Общо инвестиции, оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби	**2 581**	**3 653**
Инвестиции оценявани по амортизирана стойност		
Държавни дългови ценни книжа	4 421 291	1 772 372
Корпоративни дългови ценни книжа	447 333	391 609
Дългови ценни книжа, емитирани от Европейска инвестиционна банка	115 063	-
Обезценка	(23 443)	(15 216)
Общо инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	**4 960 244**	**2 148 765**
Общо	**5 731 969**	**3 084 450**

Инвестициите, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включват ценни книжа, емитирани от централни правителства, деноминирани в BGN с лихва в диапазона 0.0% до 3.10% (2023: 0.0% до 4.00%), деноминирани в EUR с лихва в диапазона 0.38% до 5.75% (2023: 0.375% до 5.75%) и деноминирани в USD с лихва в диапазона 2.13% до 3.25% (2023: 2.125% до 5.375%).

Инвестициите, оценявани по амортизирана стойност, включват ценни книжа, емитирани от централни правителства, деноминирани в BGN с лихва в диапазона 0.0% до 3.25% (2023: 0.0% до 3.20%), деноминирани в EUR с лихва в диапазона 0.0% до 5.75% (2023: 0.0% до 5.75%) и деноминирани в USD с лихва в диапазона 1.5% до 3.50% (2023: 1.5% до 6.00%).

Корпоративните ценни книжа от свързани лица, оценявани по амортизирана стойност са оповестени в Приложение 43.

Ценните книжа, блокирани към 31 декември 2024 и 2023 г. в полза на Министерство на финансите като обезпечение по привлечени средства на Държавния бюджет включват инструменти, отчитани по амортизирана стойност и са оповестени в Приложение 40.2.

Капиталовите инвестиции представляват дялове и акции в местни и чуждестранни компании и финансови институции.

27. Репутация

Към 31 декември 2024 и 2023 г. в индивидуалния отчет за финансовото състояние е отчетена репутация в размер на 77 372 хил. лв., възникнала през 2020 г. при вливането на Експресбанк АД. Репутацията е първоначално определена към датата на придобиване на Експресбанк АД от Банкова група ДСК на 15 януари 2019 г. и е изцяло разпределена към придобитата банка като единица, генерираща парични потоци в консолидирания финансов отчет на Банка ДСК за 2019 г. При вливането на Експресбанк АД в Банка ДСК АД е следван подходът на покупката съгласно МСФО 3 „*Бизнес комбинации*", като репутацията е призната в индивидуалния финансов отчет на Банка ДСК. Обединената банка формира новата единица, генерираща парични потоци, към която репутацията се разпределя.

Към 31 декември 2024 г. е извършен тест за обезценка на репутацията чрез използване на модел, чийто основни входящи данни са паричните потоци на обединената банка за тригодишен период. На основата на реалните финансови показатели до края на 2024 г. е изготвена средносрочна прогноза за паричните потоци за периода 2025-2027 г. При изчисленията, Банката е взела предвид текущата икономическа ситуация в световен мащаб, очаквания икономически ръст, неговия ефект върху финансовия сектор и произтичащите от това планове за растеж, както и очакваните промени на тези фактори.

Изчисленията са направени по два метода, които са довели до сходни резултати: метод на свободния паричен поток и метод на икономическата добавена стойност.

Настояща стойност по метода на свободния паричен поток

Методът на свободния паричен поток изчислява стойността на дружеството чрез дисконтиране на очакваните парични потоци, които Банката определя на основата на очакваните печалби след данъци. Използват се предположения за дисконтов процент, рискова премия, дългосрочен ръст. Дисконтовият процент е определен на базата на доходността на български държавни ценни книжа с матуритет 10 години. Рисковата премия е специфичната за България, публикувана на сайта damodaran.com. Дългосрочният ръст, заложен при изчисление на остатъчната стойност отчита дългосрочната прогноза за икономическото развитие на България. Стойността на Банката е изчислена като сума от дисконтираните парични потоци за периода, дисконтираната остатъчна стойност и първоначалния свободен капитал при предположението, че капиталовата структура е ефективна.

Настояща стойност по метода на икономическата добавена стойност

При този метод стойността на дружеството се получава на базата на първоначално инвестирания капитал и настоящата стойност на печалбата, която се очаква дружеството да генерира в бъдеще. Банката създава добавена икономическа стойност, ако рентабилността на инвестирания капитал е по-голяма от обичайната печалба, която се генерира в банковия сектор. Това означава, че рентабилността на Банката надвишава очакваната доходност. Стойността на Банката при този метод е изчислена, като е приспадната цената на инвестирания капитал от печалбата след данъци. Приложените дисконтов процент и процент на дългосрочен ръст са същите, като при метода на свободния паричен поток.

По-долу е представено обобщение на използваните предположения:

	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Дисконтов процент	4.15%	4.15%	4.15%
Рискова премия	6.00%	6.00%	6.00%

Изчисление на остатъчната стойност:	
Дългосрочен дисконтов процент	4.15%
Дългосрочна рискова премия	6.00%
Дългосрочен ръст	3.00%

Банката е направила анализ на чувствителността на резултатите от изчисленията при промяна на дисконтовия процент и дългосрочния ръст между -0.2%/+0.2% и -0.5%/+0.5%. Изчисленията не показват голяма чувствителност към промени в рамките на този диапазон.

Изчислената възстановима стойност и по двата метода надвишава балансовата стойност на нетните активи на Банка ДСК като единица, генерираща парични потоци с около 35%. В резултат на това ръководството е заключило, че репутацията не е обезценена към 31 декември 2024 г.

28. Активи с право на ползване

Изменение на активите с право на ползване през 2024

В хиляди лева	**Земя и сгради**	**Транспортни средства**	**Общо**
Цена на придобиване			
Състояние към 31 декември 2023	**34 939**	**4 981**	**39 920**
Увеличение от нови договори	2 827	318	**3 145**
Намаление от изтекли договори	(1 643)	-	**(1 643)**
Промени от преоценка и модификация	107	1	**108**
Състояние към 31 декември 2024	**36 230**	**5 300**	**41 530**
Амортизация			
Състояние към 31 декември 2023	**21 209**	**1 300**	**22 509**
Начислена през годината	6 196	1 063	**7 259**
Намаление от изтекли договори	(1 643)	-	**(1 643)**
Промени от преоценка и модификация	(3 107)	1	**(3 106)**
Състояние към 31 декември 2024	**22 655**	**2 364**	**25 019**
Балансова стойност			
Към 31 декември 2024	**13 575**	**2 936**	**16 511**
Към 31 декември 2023	**13 730**	**3 681**	**17 411**

Изменение на активите с право на ползване през 2023

В хиляди лева	Земя и сгради	Транспортни средства	Общо
Цена на придобиване			
Състояние към 31 декември 2022	**35 881**	**4 793**	**40 674**
Увеличение от нови договори	1 315	566	**1 881**
Намаление от изтекли договори	(2 167)	(35)	**(2 202)**
Промени от преоценка и модификация	(90)	(343)	**(433)**
Състояние към 31 декември 2023	**34 939**	**4 981**	**39 920**
Амортизация			
Състояние към 31 декември 2022	**18 584**	**578**	**19 162**
Начислена през годината	6 432	1 008	**7 440**
Отписана поради изтекли договори	(2 167)	(35)	**(2 202)**
Промени от преоценка и модификация	(1 640)	(251)	**(1 891)**
Състояние към 31 декември 2023	**21 209**	**1 300**	**22 509**
Балансова стойност			
Към 31 декември 2023	**13 730**	**3 681**	**17 411**
Към 31 декември 2022	**17 297**	**4 215**	**21 512**

29. Дълготрайни материални активи

Изменение на дълготрайните материални активи през 2024

В хиляди лева	Земя и сгради	Информа-ционно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Общо
Цена на придобиване или преоценена стойност					
Състояние към 31 декември 2023	**559 664**	**110 993**	**95 356**	**15 427**	**781 440**
Придобити	-	327	191	45 082	**45 600**
Излезли от употреба/отписани	(23 255)	(3 302)	(1 185)	(2 748)	**(30 490)**
Трансфери	6 317	26 921	5 329	(38 567)	**-**
Ефект от обезценка	(1)				**(1)**
Състояние към 31 декември 2024	**542 725**	**134 939**	**99 691**	**19 194**	**796 549**
Амортизация					
Състояние към 31 декември 2023	**199 502**	**84 820**	**85 731**	**290**	**370 343**
Начислена през годината	9 807	12 839	3 813	22	**26 481**
На излезлите от употреба	(10 728)	(3 286)	(1 139)	-	**(15 153)**
Ефект от обезценка	345	-	-		**345**
Състояние към 31 декември 2024	**198 926**	**94 373**	**88 405**	**312**	**382 016**
Балансова стойност					
Към 31 декември 2024	**343 799**	**40 566**	**11 286**	**18 882**	**414 533**
Към 31 декември 2023	**360 162**	**26 173**	**9 625**	**15 137**	**411 097**

Изменение на дълготрайните материални активи през 2023

В хиляди лева	Земя и сгради	Информа-ционно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Общо
Цена на придобиване или преоценена стойност					
Състояние към 31 декември 2022	**566 871**	**106 566**	**95 865**	**5 291**	**774 593**
Придобити	3	9	56	28 999	29 067
Увеличение от вливане на дъщерно дружество	-	1	2	-	3
Излезли от употреба/отписани	(8 976)	(7 784)	(3 752)	(1 540)	(22 052)
Трансфери	1 859	12 201	3 185	(17 323)	(78)
Ефект от обезценка	(93)	-	-	-	(93)
Състояние към 31 декември 2023	**559 664**	**110 993**	**95 356**	**15 427**	**781 440**
Амортизация					
Състояние към 31 декември 2022	**190 540**	**83 146**	**85 324**	**451**	**359 461**
Начислена през годината	10 124	9 475	4 039	21	23 659
Увеличение от вливане на дъщерно дружество	-	1	1	-	2
На излезлите от употреба	(3 274)	(7 763)	(3 633)	(182)	(14 852)
На трансфери	-	(39)	-	-	(39)
Ефект от обезценка	2 112	-	-	-	2 112
Състояние към 31 декември 2023	**199 502**	**84 820**	**85 731**	**290**	**370 343**
Балансова стойност					
Към 31 декември 2023	**360 162**	**26 173**	**9 625**	**15 137**	**411 097**
Към 31 декември 2022	**376 331**	**23 420**	**10 541**	**4 840**	**415 132**

В „Земи и сгради" са включени разходите за основен ремонт за дългосрочно наети сгради с балансова стойност 1 133 хил. лв. към 31 декември 2023 г. Към края на текущия период балансовата стойност е нула.

В „Други ДМА" са включени разходите за строителство и придобиване на ДМА в размер на 18 916 хил. лв. и 15 143 хил. лв. съответно към 31 декември 2024 и 2023 г.

Към 31 декември 2024 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които все още се използват в хода на дейността на Банката е както следва по групи активи: сгради – 457 хил. лв., ремонти на наети сгради – 8 535 хил. лв., информационно оборудване – 53 300 хил. лв., офис оборудване – 73 360 хил. лв., други дълготрайни материални активи – 4 304 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които все още се използват в хода на дейността на Банката е както следва по групи активи: сгради – 261 хил. лв., ремонти на наети сгради – 9 336 хил. лв., информационно оборудване – 48 335 хил. лв., офис оборудване – 65 285 хил. лв., други дълготрайни материални активи – 3 500 хил. лв.

Към 31 декември 2024 г. е изготвен пазарен анализ на справедливите стойности на недвижимите имоти на Банката от независими оценители на базата на изходни данни, предоставени от Банка ДСК и други публични източници на информация. За целите на анализа е извършено проучване на пазара на недвижими имоти и са разгледани оферти и реализирани сделки за съответните райони на местонахождение на активите. В резултат на анализа не са установени съществени отклонения на балансовите стойности на имотите от пазарните цени.

Последната оценка на справедливата стойност на всички активи от категорията Земи и сгради е определена от лицензирани оценители към 31 декември 2021 г. Оценката е извършена при използване на сравнителния метод (метод на пазарните аналози). При този метод стойността на имота се определя чрез пряко сравнение на оценявания обект с пазарните цени на други подобни недвижими имоти. Използвана е информация за реално осъществени сделки на пазара на имоти през шестте месеца, предхождащи датата на оценката. Продажната цена на пазарния аналог се коригира с експертен коефициент за пазарна адаптация (ЕКПА) в диапазона от -25% до +25%, който отразява наличието на достатъчно пазарна информация за аналогични обекти. Коефициентът ЕКПА може да надхвърли този диапазон по изключение, обосновано от оценителя само за уникални имоти, за които няма достатъчно пазарни аналози с характеристики, сходни на оценявания имот. В допълнение, цената се коригира и с коефициенти за площ, местоположение, големина и форма; стопанска дейност; коефициент за тежест, с която избраните аналози участват в изведената справедлива стойност.

Основните коефициенти, използвани при оценката са в следните диапазони:

Коефициент	диапазон	
Оценка на сгради:	от	до
Местоположение	0.80	1.30
Физическо състояние	0.80	1.30
Площ	0.75	1.20
Различен статут	0.60	1.00
Оценка на земя:		
Местоположение, големина, форма и релеф	0.80	1.25
Площ	0.75	1.25
Стопанска дейност	0.70	1.00

Коефициентът за сключена сделка при оценката на земя е 0.90.

На базата на входящите данни при използваната техника за оценяване справедливата стойност на земите и сградите е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 в йерархията на справедливите стойности. Справедливата стойност е чувствителна към използваните коригиращи коефициенти и подлежи на промяна, в случай че коефициентите се увеличат или намалят.

30. Нематериални активи

Изменение на нематериалните активи през 2024

В хиляди лева	Софтуер и лицензи	Клиентска база, призната в бизнес комбинация	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
Цена на придобиване				
Състояние към 31 декември 2023	**148 640**	**69 836**	**33 571**	**252 047**
Придобити	99	-	31 131	**31 230**
Излезли от употреба/отписани	-	-	(366)	**(366)**
Трансфери	48 140	-	(48 140)	**-**
Състояние към 31 декември 2024	**196 879**	**69 836**	**16 196**	**282 911**
Амортизация				
Състояние към 31 декември 2023	**113 419**	**61 733**	**-**	**175 152**
Начислена през годината	22 707	2 836	-	**25 543**
Състояние към 31 декември 2024	**136 126**	**64 569**	**-**	**200 695**
Балансова стойност				
Към 31 декември 2024	**60 753**	**5 267**	**16 196**	**82 216**
Към 31 декември 2023	**35 221**	**8 103**	**33 571**	**76 895**

Изменение на нематериалните активи през 2023

В хиляди лева	Софтуер и лицензи	Клиентска база, призната в бизнес комбинация	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
Цена на придобиване				
Състояние към 31 декември 2022	172 866	69 836	19 058	**261 760**
Придобити	32	-	36 926	**36 958**
Увеличение от вливане на дъщерно дружество	182	-	-	**182**
Излезли от употреба/отписани	(43 704)	-	(3 227)	**(46 931)**
Трансфери	19 264	-	(19 186)	**78**
Състояние към 31 декември 2023	**148 640**	**69 836**	**33 571**	**252 047**
Амортизация				
Състояние към 31 декември 2022	138 286	57 370	-	**195 656**
Начислена през годината	17 945	4 363	-	**22 308**
Увеличение от вливане на дъщерно дружество	145	-	-	**145**
На излезлите от употреба	(42 996)	-	-	**(42 996)**
На трансфери	39	-	-	**39**
Състояние към 31 декември 2023	**113 419**	**61 733**	**-**	**175 152**
Балансова стойност				
Към 31 декември 2023	**35 221**	**8 103**	**33 571**	**76 895**
Към 31 декември 2022	**34 580**	**12 466**	**19 058**	**66 104**

Към 31 декември 2024 и 2023 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните нематериални активи (софтуер и лицензи), които все още се използват в хода на дейността на Банката е в размер съответно на 92 762 хил. лв. и 71 933 хил. лв.

31. Други активи

	31-декември-2024	31-декември-2023
В хиляди лева		
Вътрешнобанкови и междубанкови разчети	51 124	25 658
Временни разчети с клиенти	43 171	50 992
Разходи за бъдещи периоди	15 560	17 279
Вземания от такси	7 731	9 567
Материали, резервни части	5 720	5 660
Съдебни и присъдени вземания	4 764	2 367
Доставчици по аванси	3 202	3 635
Липси и начети	2 871	3 110
Придобити обезпечения	768	1 605
Други активи	9 993	4 281
Обезценка	(15 075)	(15 727)
Общо	**129 829**	**108 427**

Начислената обезценка на другите активи е свързана основно с вземания от такси, съдебни и присъдени вземания и липси и начети. Движението ѝ за 2024 и 2023 г. е както следва:

	2024	2023
В хиляди лева		
Начално салдо	**15 727**	**14 041**
Начислена	4 867	2 762
Освободена	(5 002)	(887)
Отписана	(699)	(231)
Курсови разлики	182	42
Крайно салдо	**15 075**	**15 727**

32. Депозити от банки и кредити от банки и финансови институции

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Разплащателни сметки	17 076	53 516
Депозити	9 701	12 699
Общо депозити от банки	**26 777**	**66 215**
Кредити от банки	1 369 657	1 076 756
Кредити от финансови институции	319	1 088
Общо кредити от банки и финансови институции	**1 369 976**	**1 077 844**

Към 31 декември 2024 и 2023 г. кредитите от банки в размер съответно на 1 369 657 хил. лв. и 1 076 756 хил. лв. представляват получени средства от компанията-майка за покриване на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (вж. Приложение 43).

Банката е получила дългосрочен кредит, деноминиран в EUR по програма ДЖЕРЕМИ от Европейския инвестиционен фонд, като средствата по него следва да се използват за предоставяне на кредити с преференциални ценови условия на малки и средни предприятия. Към 31 декември 2024 и 2023 г. левовата равностойност на неиздължената част по кредита е съответно 319 хил. лв. и 1 088 хил. лв. Лихвените проценти по кредитите варират от 1.89% до 2.09% (за 2023 г. от 1.71% до 1.91%).

Депозитите, получени от свързани лица, са оповестени в Приложение 43.

Банка ДСК не е имала просрочия по лихви и/или главници, както и не е нарушавала изискуеми от договорите задължения през 2024 и 2023 г.

33. Депозити от клиенти

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Граждани		
срочни депозити	3 130 489	3 085 576
безсрочни депозити	19 886 622	17 222 320
Предприятия		
срочни депозити	367 678	370 293
безсрочни депозити	5 247 573	4 852 088
Бюджетни предприятия		
срочни депозити	65 100	56 565
безсрочни депозити	237 156	307 553
Финансови институции		
срочни депозити	83 498	7 604
безсрочни депозити	334 704	505 136
Общо	**29 352 820**	**26 407 135**

Лихвените проценти по депозити към 31 декември 2024 г. варират в следните диапазони: депозити от физически лица от 0% до 8.50%; депозити от предприятия от 0% до 4.38%; депозити от бюджета от 0% до 3.04%; депозити от финансови институции от 0% до 3.79%.

Лихвените проценти по депозити към 31 декември 2023 г. варират в следните диапазони: депозити от физически лица от 0% до 8.50%; депозити от предприятия от 0% до 3.20%; депозити от бюджета от 0% до 3.80%; депозити от финансови институции от 0% до 3.80%.

Получените депозити от свързани лица са оповестени в Приложение 43.

34. Задължения по лизинг

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
С падеж до 1 година	6 693	6 471
С падеж от 1 до 5 години	9 932	10 962
С падеж над 5 години	63	169
Общо задължения по лизинг	**16 688**	**17 602**

Промените в задълженията по лизингови договори за годините, приключващи на 31 декември 2024 и 2023 г. са представени в Приложение 41:

35. Провизии

Изменение на провизиите през 2024

В хиляди лева	Пенсионни задължения за изплащане на дефинирани доходи и дългосрочни доходи на наети лица	Провизии по съдебни искове и други	Провизии по гаранции, акредитиви, договорени неусвоени кредити и факторинг	Общо
Начално салдо към 1 януари 2024	**13 844**	**15 802**	**38 094**	**67 740**
Начислени през годината	1 949	861	112 842	**115 652**
Освободени през годината	-	(9 109)	(105 693)	**(114 802)**
Изплатени суми	(1 531)	(1 349)	-	**(2 880)**
Други	1 310	-	(131)	**1 179**
Крайно салдо към 31 декември 2024	**15 572**	**6 205**	**45 112**	**66 889**

Изменение на провизиите през 2023

В хиляди лева	**Пенсионни задължения за изплащане на дефинирани доходи и дългосрочни доходи на наети лица**	**Провизии по съдебни искове и други**	**Провизии по гаранции, акредитиви, договорени неусвоени кредити и факторинг**	**Общо**
Начално салдо към 1 януари 2023	11 223	17 108	48 358	**76 689**
Начислени през годината	1 683	365	92 416	**94 464**
Увеличение от вливане на дъщерно дружество	40	522	-	**562**
Освободени през годината	-	(1 924)	(102 674)	**(104 598)**
Изплатени суми	(841)	(147)	-	**(988)**
Други	1 739	(122)	(6)	**1 611**
Крайно салдо към 31 декември 2023	**13 844**	**15 802**	**38 094**	**67 740**

Пенсионни задължения за изплащане на дефинирани доходи и дългосрочни доходи на наети лица

Оценената стойност на задължението и начислените разходи за компенсации при пенсиониране се признават на базата на актюерски доклад, към всяка отчетна дата (виж по-долу информация за актюерските преценки).

В хиляди лева	**2024**	**2023**
Задължение, признато в баланса към 1 януари	**13 844**	**11 223**
Увеличение от вливане на дъщерно дружество	-	40
Разход, признат в отчета за печалбата или загубата	1 949	1 683
Извършени плащания през периода	(1 531)	(841)
Актюерски загуби, признати в отчета за другия всеобхватен доход в т.ч.:	1 310	1 739
Актюерска загуба от промяната на финансовите предположения	*1 334*	*2 900*
Актюерска загуба/(печалба) от промяна на демографските предположения	*25*	*(2 481)*
Актюерска (печалба)/загуба от действителния опит	*(49)*	*1 320*
Задължения по дефинирани доходи към 31 декември	**15 572**	**13 844**

Разходът, признат в отчета за печалбата или загубата може да се анализира, както следва:

В хиляди лева	**2024**	**2023**
Разходи за текущ и минал стаж	1 265	979
Разходи за лихви	616	664
Актюерска загуба, призната през периода	68	40
Общо	**1 949**	**1 683**

Основните актюерски предположения към датата на отчета са следните:

	2024	2023
Дисконтов лихвен процент към 31 декември	4.00%	4.50%
Ръст на заплатите за следващата година	12.30%	10.30%

36. Отсрочени данъчни пасиви

Отсрочените данъци за 2024 и 2023 г. са изчислени за всички временни разлики, като е използван балансовият метод на база данъчен процент 10%. В съответствие с измененията на МСС 12 Данъци върху дохода, приети от ЕС през ноември 2023 г., Банката не признава отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб, нито оповестява информация за тях.

Отсрочените данъчни пасиви могат да се анализират, както следва:

	Отсрочени данъчни активи		Отсрочени данъчни пасиви		Нетна стойност	
В хиляди лева	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Обезщетения при пенсиониране и други задължения към персонала	(4 180)	(4 301)	-	-	(4 180)	(4 301)
Ефект от преобразуване на дружества	-	-	443	443	443	443
Дълготрайни активи	-	-	23 857	23 319	23 857	23 319
Провизии по искове и други	(620)	(1 375)	-	-	(620)	(1 375)
Неизползвани отпуски и други	(446)	(475)	-	-	(446)	(475)
Нетно (активи)/пасиви по отсрочени данъци	**(5 246)**	**(6 151)**	**24 300**	**23 762**	**19 054**	**17 611**

Изменение в салдото на отсрочените данъци през 2024 г.

В хиляди лева	Салдо към 31.12. 2023	Признати в ОПР 2024	Начислени в капитала 2024	Салдо към 31.12. 2024
Обезщетения при пенсиониране и други задължения към персонала	(4 301)	252	(131)	(4 180)
Ефект от преобразуване на дружества	443	-	-	443
Дълготрайни активи	23 319	569	(31)	23 857
Провизии по искове и други задължения	(1 375)	755	-	(620)
Неизползвани отпуски и други	(475)	29	-	(446)
Общо	**17 611**	**1 605**	**(162)**	**19 054**

Изменение в салдото на отсрочените данъци през 2023 г.

В хиляди лева	Салдо към 31.12. 2022	Признати в ОПР 2023	От вливане на дъщерно дружество 2023	Начислени в капитала 2023	Салдо към 31.12. 2023
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(3 320)	(682)	(61)	(238)	(4 301)
Ефект от преобразуване на дружества	443	-	-	-	443
Дълготрайни активи	23 849	(402)	-	(128)	23 319
Провизии по искове и други задължения	(1 505)	130	-	-	(1 375)
Неизползвани отпуски и други	(636)	161	-	-	(475)
Общо	**18 831**	**(793)**	**(61)**	**(366)**	**17 611**

37. Други задължения

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Преводи за изпълнение	58 252	58 940
Задължения към служители и ръководство	30 287	33 693
Задължения по едностранно прекратени договори	27 142	25 674
Задължения към доставчици	18 383	12 123
Ангажименти под условие за възстановяване собственост на финансов актив	3 518	2 204
Разчети с клиенти по сделки за покупка и обратно изкупуване на дялове от договорни фондове	836	337
Задължения за плащане на дивиденти и съучастия	684	328
Задължения към застрахователи	120	137
Други	10 371	11 798
Общо	**149 593**	**145 234**

Другите задължения включват ДДС за внасяне, задължения по гаранции, получени такси по кредити и други.

38. Подчинен срочен дълг

Към 31 декември 2024 и 2023 г. Банката е получила дългосрочни кредити от ОТП Банк в размер на 230 000 хил. евро (449 841 хил. лв.), разпределени в два кредита по 115 000 хил. евро. Основната цел на кредитите е да подсилят ресурсите на Банката с цел подобряване на капиталовата адекватност. Кредитите са договорени при условия, които отговарят на изискванията за представянето им като инструменти от Стълб 2 и са отчетени като подчинен срочен дълг. Лихвеният процент е тримесечен EURIBOR плюс надбавка, като размерът му по всеки от двата кредита е 7.743% и 9.683% към 31 декември 2024 г. (8.985% и 10.925% към 31 декември 2023 г.). Към 31 декември 2024 г. главницата включва 115 000 хил. евро, дължими на 29 март 2033 г. и 115 000 хил. евро с падеж на 21 декември 2032 г. Лихвите се плащат на тримесечие.

39. Основен капитал и резерви

39.1. Номинална стойност на поименните акции

Към 31 декември 2024 и 2023 г. основният капитал е разпределен в 132 865 992 броя обикновени, безналични, поименни акции с право на глас от 10 лева всяка.

Мажоритарен собственик на Банката е Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, която притежава 99.92% от капитала на Банка ДСК АД към 31 декември 2024 и 2023 г.

Крайните притежатели на акции с над 5% дял от капитала на Банка ОТП РТ към 31 декември 2024 г. са следните лица:

Име	брой акции	дялово участие	права на глас
Hungarian Oil and Gas Company (MOL)	24 000 000	8.57%	8.79%
Groupama Group	14 260 181	5.09%	5.22%

39.2. Законови и други резерви

Законовите и други резерви включват средствата, заделени във фонд Резервен съгласно местното законодателство и капитализирани печалби по решения на Общото събрание на Банката.

39.3. Преоценъчни резерви

39.3.1. Преоценъчен резерв – земи и сгради

Преоценъчният резерв на земите и сградите е формиран от извършени преоценки на тези активи съгласно модела на преоценената стойност по МСС 16. Преоценъчният резерв на земите и сградите е представен в Отчета за собствения капитал нетно от отсрочен данък. Другият всеобхватен доход, отчетен вследствие на преоценката на земи и сгради, не се прекласифицира впоследствие в печалбата или загубата.

Към 31 декември 2024 и 2023 г. е отчетено намаление в размер съответно на 312 хил. лв. и 1 277 хил. лв., брутно от данък, което произтича от извършени обезценки на земи и сгради за сметка на техните преоценъчни резерви. Данъчните ефекти, отчетени в капитала възлизат съответно на 31 хил. лв. и 128 хил. лв. за 2024 и 2023 г. (Приложение 36).

За годините, приключващи на 31 декември 2024 и 2023 г. преоценъчен резерв, нетно от отсрочен данък, в размер съответно на 3 817 хил. лв. и 1 622 хил. лв. е прехвърлен директно към неразпределената печалба вследствие на продажбата на преоценени активи.

39.3.2. Преоценъчен резерв на финансови активи

Преоценъчният резерв на финансови активи е формиран от:

(а) Печалби или загуби от промените в справедливата стойност на дългови и капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;

(б) Текущи данъци, произтичащи от печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на дългови и капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;

(в) Натрупани печалби или загуби, прекласифицирани в отчета за печалбата или загубата при освобождаване от дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или при промени в хеджирания риск на дълговите инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, които Банката е определила като хеджирани позиции;

(г) Очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;

(д) Валутна преоценка на капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;

(е) Печалба или загуба от хеджиращи инструменти.

Данъчни ефекти в капитала, произтичащи от промените в хеджирания риск на хеджираните позиции, очакваните кредитни загуби на дългови инструменти и валутната преоценка на капиталови инструменти, не са отчетени.

39.4. Резерви по планове за дефинирани доходи

Резервите по планове за дефинирани доходи са формирани от актюерски печалби или загуби, възникващи при извършването на оценка на задълженията при пенсиониране от лицензиран актюер към края на всеки отчетен период (вж. Приложение 35).

39.5. Резерв за плащания на базата на акции

Резервът за плащания на базата на акции е формиран на базата на възнаграждения, подлежащи на уреждане чрез капиталови инструменти на компанията-майка, които са начислени от Банката в предходни отчетни периоди.

Съгласно Политиката по възнагражденията, Банката предоставя на членове на идентифицирания ръководен персонал променливо възнаграждение, основано на изпълнение. Обхватът на лицата, имащи право да получават такова възнаграждение се определя според значимостта на заеманата длъжност в рамките на Група ОТП, както и на местно ниво, и на рисковия профил на изпълняваните функции.

Изпълнението се оценява според цели и критерии, определени в индивидуални споразумения със съответните лица.

Променливото възнаграждение се урежда под формата на парични средства и акции в съотношение 50:50. Част от възнаграждението подлежи на разсрочване за не повече от пет години.

Броят на акции, които се предоставят на всяко лице, се определя като съотношение между сумата на възнаграждението и цената на една акция на Банка ОТП. Цената на акция се определя от Надзорния съвет на Банка ОТП в рамките на 10 дни преди изплащане на възнаграждението, на основата на среднодневната цена на обикновените акции на Банка ОТП, търгувани на Фондовата борса на Будапеща, за трите дни, предшестващи деня на вземане на решение.

Считано от 1 януари 2021 г. акциите, които се предоставят на тази група мениджъри не са реални, а „виртуални“, което на практика означава, че възнаграждението продължава да е обвързано с цената на акция на Банка ОТП, но се изплаща чрез парични средства.

40. Условни вземания и задължения

40.1. Задбалансови задължения

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Съдебни искове срещу Банката и други условни задължения	8 103	21 741
Банкови гаранции и акредитиви	910 254	631 009
Ангажименти по договори за факторинг	18 293	43 971
Ангажименти по договорени неусвоени кредити	3 045 437	3 221 792
Ангажименти по срочни сделки	3 824 099	3 523 544
Други	4 499	1 912
Общо	**7 810 685**	**7 443 969**

Задбалансовите ангажименти по срочни сделки представляват ангажименти по лихвени, валутни и стокови деривативи. Свързаните с тях условни вземания са в размер на 3 838 142 хил. лв. и 3 481 141 хил. лв. съответно към 31 декември 2024 и 2023 г.

Задбалансовите вземания и задължения към лица от Група ОТП са оповестени в Приложение 43.

Правни искове и други условни задължения, свързани с претенции към Банката

Правните искове срещу Банка ДСК (главници и законни лихви) и други условни задължения, свързани със съдебни спорове, възлизат на 8 103 хил. лв. към 31 декември 2024 г. (2023: 21 741 хил. лв.). За част от правните искове ръководството на Банката счита, че съществува вероятност от неблагоприятен изход. Банката отчита и вероятност от бъдещи изходящи потоци по други условни задължения, както и вероятност от нарастване на претенциите от страна на клиенти към Банката, свързани с плащания по договори за предоставяне на банкови продукти и услуги. На база тези оценки, към края на 2024 г. са заделени общо провизии в размер на 6 205 хил. лв. (2023: 15 802 хил. лв.) (Приложение 35).

Задължения по предоставени гаранции и акредитиви

Банката предоставя банкови гаранции и акредитиви, с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и конкретен срок на валидност.

Тези ангажименти и условни задължения носят задбалансов кредитен риск, като за пропорцията от неусвоения ангажимент, която е вероятно да бъде финансирана, определена на база на кредитен конверсионен фактор се начислява провизия (Приложение 35).

40.2. Активи, предоставени като обезпечения

Към 31 декември 2024 и 2023 г. Банка ДСК е блокирала активи като обезпечение, както следва:

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
Ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност	313 458	413 360
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	5 445	44 886
Общо	**318 903**	**458 246**

Към 31 декември 2024 и 2023 г. ценните книжа са блокирани при Българска народна банка в полза на Министерство на финансите по привлечени средства от държавния бюджет по силата на Закона за публичните финанси (Приложение 26).

Финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност представляват депозити, предоставени на банки като обезпечение както на деривативни сделки, така и на репо сделки. Депозитите, предоставени на свързани лица, са оповестени в Приложение 43.

40.3. Оперативен лизинг – Банката като лизингодател

Банката отдава под наем недвижими имоти по договори за оперативен лизинг, по които са признати приходи от наеми за 2024 и 2023 г. в размер съответно на 2 692 хил. лв. и 2 739 хил. лв. (Приложение 14).

По-долу е представен анализ на падежите на недисконтираните лизингови плащания, подлежащи на получаване по договорите за оперативен лизинг, по които Банката е лизингодател:

В хиляди лева	31-декември-2024	31-декември-2023
До 1 година	852	607
Между 1 година и 2 години	761	386
Между 2 години и 3 години	466	235
Между 3 години и 4 години	336	130
Между 4 години и 5 години	45	57
Над 5 години	49	73
Общо недисконтирани бъдещи лизингови плащания	**2 509**	**1 488**

41. Допълнителна информация за отчета за паричните потоци

Паричните средства и паричните еквиваленти са както следва:

В хиляди лева	*Прил.*	**31-декември-2024**	**31-декември-2023**
Парични средства в каса	*21*	481 512	705 129
Разплащателна сметка в Централната банка	*21*	4 890 580	4 974 052
Вземания от банки с оригинален матуритет до 3 месеца		438 505	130 897
Общо парични средства и парични еквиваленти		**5 810 597**	**5 810 078**

Следващата таблица обобщава промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, като съдържа равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност:

За годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

В хиляди лева	**Кредити от банки и подчинен срочен дълг (Приложения 32 и 38)**	**Задължения по лизинг (Приложение 34)**	**Общо пасиви от финансовата дейност**
Към 1 януари	**1 526 846**	**17 602**	**1 544 448**
Непарични изменения:			
Увеличение от нови договори	-	3 145	**3 145**
Начислени лихви	120 038	305	**120 343**
Промени от преоценка и модификация	-	3 196	**3 196**
Общо непарични изменения	120 038	6 646	**126 684**
Парични потоци:			
Получени кредити	293 375	-	**293 375**
Платени лихви по кредити	(120 761)	-	**(120 761)**
Погасяване на задължения по лизинг	-	(7 560)	**(7 560)**
Общо парични потоци	172 614	(7 560)	**165 054**
Към 31 декември	**1 819 498**	**16 688**	**1 836 186**

За годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

В хиляди лева	**Кредити от банки и подчинен срочен дълг (Приложения 32 и 38)**	**Задължения по лизинг (Приложение 34)**	**Общо пасиви от финансовата дейност**
Към 1 януари	**852 068**	**21 638**	**873 706**
Непарични изменения:			
Увеличение от нови договори	-	1 881	**1 881**
Начислени лихви	87 164	283	**87 447**
Промени от преоценка и модификация	-	1 446	**1 446**
Общо непарични изменения	87 164	3 610	**90 774**
Парични потоци:			
Получени кредити	674 761	-	**674 761**
Платени лихви по кредити	(87 147)	-	**(87 147)**
Погасяване на задължения по лизинг	-	(7 646)	**(7 646)**
Общо парични потоци	587 614	(7 646)	**579 968**
Към 31 декември	**1 526 846**	**17 602**	**1 544 448**

42. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

В таблицата по-долу са представени инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества:

	31-декември-2024		**31-декември-2023**	
В хиляди лева	**% участие**	**Балансова стойност**	**% участие**	**Балансова стойност**
ПОК ДСК - Родина АД	99.85%	14 973	99.85%	14 973
ДСК Управление на активи АД	-	-	66.00%	-
ДСК Лизинг АД	-	-	60.02%	1 961
дск Венчърс ЕАД	100.00%	7 200	100.00%	7 200
ДСК Дом ЕАД	100.00%	500	100.00%	500
ОТП Лизинг ЕООД	100.00%	67 313	100.00%	49 725
Регионален фонд за градско развитие АД	52.00%	208	52.00%	208
Общо инвестиции в дъщерни дружества		**90 194**		**74 567**
Дружество за касови услуги АД	25.00%	2 965	25.00%	2 965
ДСК Управление на активи АД	25.00%	500	-	-
Общо инвестиции в асоциирани дружества		**3 465**		**2 965**
Общо инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества		**93 659**		**77 532**

Банката притежава непряко 100.00% и 60.02% от капитала на ОТП Застрахователен брокер ЕООД съответно към 31 декември 2024 и 2023 г. Едноличен собственик на това дружество към края на текущия период е ОТП Лизинг ЕООД, а към края на предходната година – ДСК Лизинг АД.

Към 31 декември 2023 г. Банката притежава 66% дял в капитала на ДСК Управление на активи АД, като инвестицията в това дружество в размер на 1 325 хил. лв. е класифицирана като държана за продажба (Приложение 23). През 2024 г. Банката е продала 41% от акциите си в ДСК Управление на активи АД, в резултат на което дружеството става асоциирано на Банката (Приложение 42.2). Нетните активи на ДСК Управление на активи АД към 31 декември 2024 г. са в размер на 2 446 хил. лв.

Нетните активи на асоциираното Дружество за касови услуги АД към 31 декември 2024 г. възлизат на 20 098 хил. лв. (2023: 17 496 хил. лв.).

Към 31 декември 2024 и 2023 г. е извършен преглед за наличието на индикатори за обезценка на инвестициите в дъщерни дружества. Такива не са установени, в резултат на което за 2024 и 2023 г. Банката не отчита обезценка на инвестиции в дъщерни дружества.

42.1. Придобиване на инвестиции в дъщерни дружества

През юни 2024 г. Банката е придобила неконтролиращото участие в размер на 39.98% от капитала на ДСК Лизинг АД, в резултат на което става едноличен собственик на дружеството. Покупната цена на акциите възлиза на 7 990 хил. евро и е изплатена от Банката в пълен размер.

На 26 септември 2024 г. е вписано вливане на ДСК Лизинг ЕАД в ОТП Лизинг ЕООД, в резултат на което влятото дружество се прекратява без ликвидация, а ОТП Лизинг ЕООД става негов универсален правоприемник.

42.2. Освобождаване от дъщерни дружества чрез продажба и ликвидация

В хиляди лева	2024	2023
(Загуба)/ печалба от продажбата на инвестиции в дъщерни дружества	(5)	365
Печалба от ликвидацията на ДСК-Турс - в ликвидация	-	3 482
Общо (загуба)/ печалба от освобождаване от дъщерни дружества	**(5)**	**3 847**

Загубата от продажба на инвестиция в дъщерни дружества през 2024 г. е в резултат от продажбата на 41% от капитала на ДСК Управление на активи АД. Загубата е формирана, както следва:

В хиляди лева	2024
Получено възнаграждение	820
минус:	
Балансова стойност на продадения дял от 41%	(823)
Преоценка на оставащия дял от 25% до справедлива стойност	(2)
Загуба от продажба на инвестицията	**(5)**

За годината, приключваща на 31 декември 2023 г. Банката отчита печалба от освобождаване от дъщерни дружества в резултат на продажбата на ДСК Транс Секюрити АД и ликвидацията на ДСК Турс – в ликвидация ЕООД.

Продажба на ДСК Транс Секюрити АД

На 1 февруари 2023 г., Банката е продала акциите си в ДСК Транс Секюрити АД, представляващи 100% от регистрирания капитал на това дружество. Печалбата от продажбата е формирана, както следва:

В хиляди лева	**2023**
Получено възнаграждение	3 865
минус:	
Балансова стойност на инвестицията	(3 500)
Печалба от продажбата на инвестицията	**365**

Заличаване на ДСК Турс – в ликвидация ЕООД

На 4 август 2023 г. дъщерното дружество ДСК Турс – в ликвидация ЕООД е заличено от Търговския регистър. Банката, в качеството си на едноличен собственик е придобила имуществото, което е останало след удовлетворяване на кредиторите, както следва:

В хиляди лева	**4-август-2023**
Активи	
Парични средства	5 644
Земи и сгради	1 871
Други активи	43
Общо активи	**7 558**
Пасиви	
Текущи данъчни пасиви	265
Общо пасиви	**265**
Нетни активи, придобити от ликвидацията	**7 293**
плюс:	
Оценка на придобитите земи и сгради до пазарна стойност	3 122
минус:	
Балансова стойност на инвестицията в ликвидираното дружество	(6 931)
Ефекти от вътрешногрупови корекции	(2)
Печалба от ликвидацията	**3 482**

42.3. Вливане на ОТП Факторинг ЕАД

На 25 май 2023 г. е вписано в Търговския регистър вливането на дъщерното дружество ОТП Факторинг ЕАД в Банка ДСК. ОТП Факторинг ЕАД е прекратено без ликвидация, а неговите права и задължения преминават към Банка ДСК АД в качеството ѝ на правоприемник.

Балансовите стойности на активите и пасивите на ОТП Факторинг към датата на вливане са следните:

В хиляди лева	**25-май-2023**
Активи	
Парични средства	26 839
Дълготрайни материални активи	1
Нематериални активи	37
Активи по отсрочени данъци	61
Кредити и други активи	17
Общо активи	**26 955**
Пасиви	
Текущи данъчни пасиви	69
Провизии	562
Други задължения	454
Общо пасиви	**1 085**
Нетни активи към датата на вливане	**25 870**
Инвестиция към датата на вливането	(37 620)
Ефект от вливане, отчетен в неразпределената печалба	**(11 750)**

43. Сделки между свързани лица

Банка ДСК има свързаност с директорите и ръководството на Банката, с дъщерните и асоциираните си предприятия, със собственика Банка ОТП и другите компании в Банкова група ОТП.

Директорите и ръководството включват членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет на Банката.

Сделките със свързани лица се осъществяват при договорени условия.

Сделките и салдата със свързани лица към и за годините, приключващи на 31 декември 2024 и 2023 г. са представени в следващите таблици.

Към и за годината, приключваща на 31 декември 2024:

В хиляди лева	Банка ОТП	Дъщерни предприятия	Други дружества от група ОТП	Асоциирани предприятия	Директори и ръководство	Общо
Приходи/(разходи)						
Приходи от лихви	192 319	46 991	14 211	-	-	**253 521**
Разходи за лихви	(120 042)	(335)	(1)	-	-	**(120 378)**
Приходи от такси и комисиони	112	5 408	35	1 601	7	**7 163**
Разходи за такси и комисиони	(563)	(11)	(9)	-	-	**(583)**
Загуби от търговски операции	(27 123)	-	-	-	-	**(27 123)**
(Загуба)/печалба от освобождаване от дъщерни дружества	-	-	(5)	-	-	**(5)**
Приходи от дивиденти	-	46 602	-	-	-	**46 602**
Приходи от наеми	-	353	-	64	-	**417**
Други оперативни доходи	3 194	739	73	43	-	**4 049**
Разходи за външни услуги	-	(48)	-	(12 468)	-	**(12 516)**
Активи						
Разплащателни сметки - брутна стойност	7 617	-	677	-	-	**8 294**
Деривативни финансови инструменти	48 107	-	-	-	-	**48 107**
Предоставени кредити на клиенти и вземания от банки - брутна стойност	1 797 216	1 858 783	-	-	3 713	**3 659 712**
Корпоративни дългови ценни книжа - брутна стойност	-	-	402 815			**402 815**
Активи с право на ползване - отчетна стойност	-	5 300	-	-	-	**5 300**
Други вземания	1 436	564	-	1 836	-	**3 836**
Пасиви						
Разплащателни и депозитни сметки в Банка ДСК	5 236	103 712	2 554	4 210	8 496	**124 208**
Деривативни финансови инструменти	25 207	-	-	-	-	**25 207**
Други задължения	6 212	130	-	585	-	**6 927**
Получени кредити	1 369 657	-	-	-	-	**1 369 657**
Подчинен срочен дълг	449 841	-	-	-	-	**449 841**
Условни задължения						
Ангажименти по предоставени кредитни линии и търговски факторинг	1 600	65 948	-	-	2 447	**69 995**
Условни задължения по деривативни финансови инструменти	1 916 720	-	-	-	-	**1 916 720**
Предоставени гаранции и акредитиви	100	2 400	-	-	-	**2 500**
Условни вземания						
Условни вземания по деривативни финансови инструменти	1 945 644	-	-	-	-	**1 945 644**

Към и за годината, приключваща на 31 декември 2023:
В хиляди лева

	Банка ОТП	Дъщерни предприятия	Други дружества от група ОТП	Асоциирани предприятия	Директори и ръководство	Общо
Приходи/(разходи)						
Приходи от лихви	429 460	45 632	17 318	-	-	492 410
Разходи за лихви	(87 175)	(95)	(2)	-	-	(87 272)
Приходи от такси и комисиони	193	1 011	33	-	6	1 243
Разходи за такси и комисиони	(805)	(34)	(22)	-	-	(861)
Загуби от търговски операции	(448 678)	-	-	-	-	(448 678)
Приходи от дивиденти	-	36 275	-	-	-	36 275
Приходи от наеми	-	380	-	152	-	532
Други оперативни доходи	1 360	53	25	3	-	1 441
Разходи за външни услуги	-	(17)	-	(11 942)	-	(11 959)
Активи						
Разплащателни сметки - брутна стойност	86 777	-	2 017	-	-	88 794
Деривативни финансови инструменти	46 395	-	-	-	-	46 395
Предоставени кредити на клиенти и вземания от банки - брутна стойност	3 027 420	1 593 676	-	-	308	4 621 404
Корпоративни дългови ценни книжа – брутна стойност	-	-	391 609	-	-	391 609
Активи с право на ползване - отчетна стойност	-	4 981	-	-	-	4 981
Други вземания	783	897	27	218	-	1 925
Пасиви						
Разплащателни и депозитни сметки в Банка ДСК	2 084	25 932	5 136	1 298	7 921	42 371
Деривативни финансови инструменти	34 782	-	-	-	-	34 782
Други задължения	2 589	-	-	774	-	3 363
Получени кредити	1 076 756					1 076 756
Подчинен срочен дълг	450 090					450 090
Условни задължения						
Ангажименти по предоставени кредитни линии и търговски факторинг	1 600	208 891	-	-	297	210 788
Условни задължения по деривативни финансови инструменти	2 258 386	-	-	-	-	2 258 386
Предоставени гаранции и акредитиви	100	2 311	-	-	-	2 411
Условни вземания						
Условни вземания по деривативни финансови инструменти	2 242 520	-	-	-	-	2 242 520

Банка ДСК има открити разплащателни сметки в Банка ОТП в EUR, USD, GBP, CHF и HUF с общо салдо към 31 декември 2024 г. в размер на 7 617 хил. лв. и начислена по тях обезценка в размер на 12 хил. лв. Банката има открити разплащателни сметки при други членове на Банкова група ОТП в RUB и RSD с общо салдо към 31 декември 2024 г. в размер на 677 хил. лв. и начислена по тях обезценка в размер на 2 хил. лв.

Банка ДСК има открити разплащателни сметки в Банка ОТП в EUR, USD, GBP, CHF и HUF с общо салдо към 31 декември 2023 г. в размер на 86 777 хил. лв. и начислена по тях обезценка в размер на 133 хил. лв. Банката има открити разплащателни сметки при други членове на Банкова група ОТП в RON, RUB и RSD с общо салдо към 31 декември 2023 г. в размер на 2 017 хил. лв. и начислена по тях обезценка в размер на 13 хил. лв.

Към 31 декември 2024 г. Банка ДСК има сключени деривативни сделки с членове на Банкова група ОТП както следва:

- Лихвени суапове – актив 18 453 хил. лв., пасив 8 343 хил. лв., условна стойност 931 063 хил. лв.;
- Деривативни сделки за обмяна на валута - актив 21 693 хил. лв., пасив 12 370 хил. лв., условна стойност 694 198 хил. лв.;
- Деривативни сделки за стокови суапове - актив 7 961 хил. лв., пасив 4 494 хил. лв., условна стойност 320 383 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. Банка ДСК има сключени деривативни сделки с членове на Банкова група ОТП както следва:

- Лихвени суапове – актив 40 548 хил. лв., пасив 210 хил. лв., условна стойност 820 346 хил. лв.;
- Деривативни сделки за обмяна на валута - актив 2 580 хил. лв., пасив 31 720 хил. лв., условна стойност 1 145 244 хил. лв.;
- Деривативни сделки за стокови суапове - актив 3 267 хил. лв., пасив 2 852 хил. лв., условна стойност 276 930 хил. лв.

Деривативните сделки за хеджиране на справедлива стойност към 31 декември 2024 и 2023 г. са сключени с Банка ОТП (Приложение 22.2).

Към 31 декември 2024 г. кредитите и вземанията от банки от Групата са както следва:

- Депозити, блокирани във връзка с деривативни сделки при Банка ОТП, деноминирани в EUR и USD, на обща стойност 223 хил. лв. (Приложение 40.2);
- Депозити в Банка ОТП, деноминирани в EUR, USD и GBP на обща стойност 1 439 096 хил. лв., с оригинален срок до пет години и падежи между 30 май 2025 г. и 12 февруари 2026 г. Лихвените проценти по депозитите са в диапазона от 4.08% до 7.18%;
- Сключени репо-сделки с Банка ОТП в HUF и USD, на стойност 353 164 хил. лв., с оригинален срок над една година, падежи между 24 септември 2025 г. и 21 август 2028 и лихвен процент в диапазона 3.97% до 6.76%;
- Предоставени обезпечения по репо сделки с Банка ОТП в EUR на стойност 4 733 хил. лв., с оригинален срок над една година и падеж на 4 януари 2026 г.

Към 31 декември 2023 г. кредитите и вземанията от банки от Групата са както следва:

- Депозити, блокирани във връзка с деривативни сделки при Банка ОТП, деноминирани в EUR и USD, на обща стойност 718 хил. лв. (Приложение 40.2);
- Депозити в Банка ОТП, деноминирани в EUR, USD и GBP на обща стойност 1 828 283 хил. лв., с оригинален срок до две години и падежи между 30 декември 2024 г. и 15 октомври 2025 г. Лихвените проценти по депозитите са в диапазона от 4.08% до 7.18%;
- Сключени репо-сделки с Банка ОТП в HUF и USD, на стойност 1 160 398 хил. лв., с оригинален срок над една година, падежи между 12 март 2025 г. и 22 август 2028 и лихвен процент в диапазона 3.97% до 10.63%;
- Блокирани парични средства като коректив на получено обезпечение по репо сделки с Банка ОТП в EUR на стойност 38 021 хил. лв., с оригинален срок над една година и падеж на 3 януари 2025 г.

Към 31 декември 2024 и 2023 предоставените кредити на свързани лица представляват кредити, деноминирани в BGN и EUR, предоставени на дъщерното дружество ОТП Лизинг ЕООД. Брутната стойност на кредитите към 31 декември 2024 и 2023 г. възлиза съответно на 1 858 783 хил. лв. и 1 593 676 хил. лв. Към края на текущата година краткосрочната част на кредитите е в размер на 405 025 хил. лв., а остатъкът от салдото е дължим между 2026 г. и 2030 г. Лихвените проценти по кредитите варират от 0.93% до 3.283%.

Корпоративните дългови ценни книжа представляват ипотечни облигации, емитирани през декември 2023 г. от OTP JELZALOGBANK RESVENY, кредитна институция, с номинал 200 000 хил. евро и фиксиран лихвен процент в размер на 3.603%. Датата на падеж е 7 март 2029 г.

Банки от Банкова група ОТП имат открити разплащателни сметки в Банка ДСК в BGN и EUR с общо салдо към 31 декември 2024 и 2023 г. в размер съответно на 7 790 хил. лв. и 7 220 хил. лв.

Към 31 декември 2024 г. Банката е получила кредити от ОТП Банк в общ размер от 700 000 хил. евро (2023: 550 000 хил. евро). Лихвеният процент по кредитите е тримесечен EURIBOR плюс надбавка. Към 31 декември 2024 г. лихвените проценти по кредитите варират от 3.903% до 7.103% (2023: от 5.145% до 8.345%).. Срокът за погасяване на получените кредити е в периода 2027-2029 г. Крайното салдо включва и начислени лихви в размер на 576 хил. лв. (2023: 1 049 хил. лв.).

Към 31 декември 2024 и 2023 г. Банката има получени кредити от ОТП Банк в размер на 230 000 хил. евро (449 841 хил. лв.), квалифицирани като подчинен срочен дълг (виж Приложение 38).

Към 31 декември 2024 г. дъщерни и асоциирани дружества имат открити разплащателни сметки в Банка ДСК в BGN и EUR на обща стойност 25 690 хил. лв. Срочните депозити на дъщерни и асоциирани предприятия към края на текущата година възлизат на 82 232 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. дъщерни и асоциирани дружества имат открити разплащателни сметки в Банка ДСК в BGN и EUR на обща стойност 27 230 хил. лв.

Към 31 декември 2024 г. Банка ДСК има задбалансови задължения и ангажименти с лица от групата, както следва:

- Банка ДСК е предоставила гаранция на членове на групата в размер на 2 500 хил. лв.
- Ангажиментите на Банка ДСК към членове на групата по неусвоени кредитни линии са в размер на 65 948 хил. лв.
- Ангажиментите на Банка ДСК към членове на групата по деривативни сделки са в размер на 1 916 720 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. Банка ДСК има задбалансови задължения и ангажименти с лица от групата, както следва:

- Банка ДСК е предоставила гаранция на членове на групата в размер на 2 411 хил. лв.
- Ангажиментите на Банка ДСК към членове на групата по неусвоени кредитни линии са в размер на 208 891 хил. лв.
- Ангажиментите на Банка ДСК към членове на групата по деривативни сделки са в размер на 2 258 386 хил. лв.

Към 31 декември 2024 г. и към 31 декември 2023 г. по разплащателна сметка на Банка ОТП е договорен овърдрафт в размер на 1 600 хил. лв., по който не са усвоени средства към тези дати.

Възнаграждението на ключовия ръководен персонал за 2024 г. включва текущи и дългосрочни доходи и е в размер на 6 601 хил. лв. (2023: 6 346 хил. лв.), в това число възнаграждения за плащания на базата на акции в размер на 1 186 хил. лв. (2023: 1 009 хил. лв.) (Приложение 17).

44. Оповестявания по Закона за кредитните институции

Съгласно чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции Банка ДСК следва да оповести определени качествени и количествени показатели.

Банката притежава пълен лиценз за осъществяване на търговска банкова дейност, предлагайки банкови продукти и услуги.

Банката осъществява дейността си на територията на Република България и няма регистрирани дъщерни дружества и клонове извън територията на страната.

Количествените показатели за дейността на Банката са следните:

В хиляди лева	**2024**	**2023**
Оперативен доход	1 840 792	1 580 650
Печалба преди данъци	1 143 938	1 109 074
Разход за данък върху доходите	(156 861)	(102 922)
Приравнен брой служители на пълен работен ден, средносписъчен	5 267	5 198
Доходност на активите (съотношение на нетна печалба към общо активи)	2.83%	3.22%
Получени държавни субсидии	508	795

Показателите са изчислени на база индивидуален отчет.

Общата сума на активите, използвана за изчисление на доходността на активите, е средната стойност, изчислена на база четири тримесечия.

Банка ДСК извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). Като инвестиционен посредник, Банката следва да отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно ЗПФИ, Наредба 38 и Наредба 58, издадени от Комисията за финансов надзор. Банката е създала и прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно нормативната уредба и по-специално изискванията на Наредба 38, чл. 28-31 и на Наредба 58, чл. 3-10. Банката е изградила правила и процедури, които да осигурят съответствие с нормативната уредба, посочена по-горе.

45. Събития след края на отчетния период

Няма значими събития, идентифицирани след края на отчетния период.